

APRILL
1938

Maaillet

4

HIND 35
J senti

Naiste ja kodude kuukiri

YARDLEY LAVENDER

kust võite leida oma võlu . . .

Kaunite naiste iluhoiuvahendid kannavad nime YARDLEY — London, alates 1770. aastast. See firma valmistab kogu maailmas tuntud õrna ja meeldiva YARDLEY ENGLISH LAVENDER lõhnaga eriti häid YARDLEY iluhoiu- ja parfümeeriavahendeid. Need on tunnustatud selleks, et Teile laitmatu näojume anda ja hoida. LAVENDER'i parfüüm lisandab sellele erilise võlu.

Yardley's English Lavender, Lavender puuder, Lavender Face Cream, Foundation Cream jne.
YARDLEY · 33 OLD BOND STREET · LONDON

PRA

Sidol parim
puhastusaine
metallile ja klaasile

Sigella
parim poonimisvaha

ERA

JALANÕUD
JA N A H K
KAITSEMÄRGIGA
UNION
ESINDAVAD EESTI
KVALITEET
TOODANGUT

Lõudis müügile

«Vallatu

Magasin» nr. 6

Huvitav,
põnev ja
sisukas kevadenumber

Maret

NAISTE JA KODUDE KUUKIRI

NR. 4 (40)

4. AASTAKÄIK

APRILL 1938

TRÜKITUD 35 000 EKSEMPL.

Jumalaga talv! Kevad on saatnud oma esimesed käskjalad: õrnad pajuurvad. Need võidukad teerajajad kevadele naeratavad nüüd metsa ääres oma pehmetes kasukates.

Jälle on kevad

On jälle suured uuestisünnipäevad looduses. Taas on päikest, sinist, kõrget taevast ning rõõmsasti sulisevat vett.

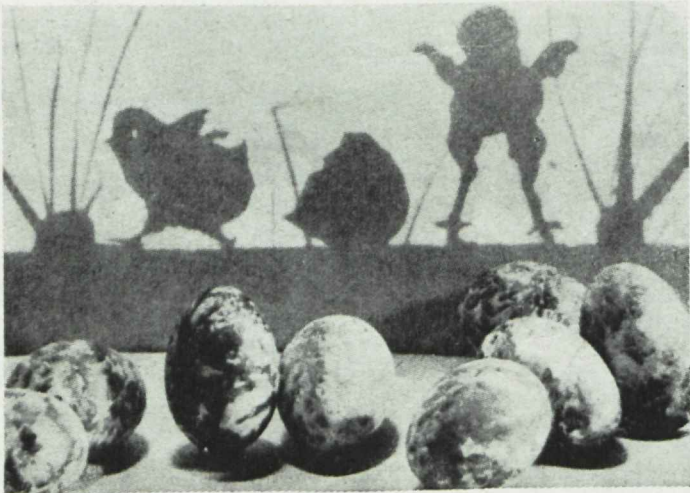
Ka inimestes on seda tunda. Rõõmus kõnnak, sädelevad silmad ja värske ilme — need on selged märgid, et kevad on saabunud, muutes kõik uueks.

Iseäranis on rõõmupäevad väikestel tüdrukutel ja poistel. Nad säravad otsekui väikesed kevadelapsed — sinililled. Ning kui nad õhtul väsinutena ja poristena oma mängudelt koju jõuavad, ütleb ema: „Anna mulle suudlus, sa lõhnad otsekui kevad!“

Kevadepühad on looduse uuestisünni tähistamiseks. Nad on selleks, et inimene võiks vaikselt ja rõõmsalt kaasa elada uue ning värske elu pakatamisele.

Rõõmsat kevadet ja kauneid kevadepühi kõigile lugejaile!

„Maret“.

K. EHRMANN

Kolm anonüümkirja

Nüüd on sellest möödas juba hulk aastaid, kui kirjakandja tõi mulle viimase anonüümkirja. Peale seda pole ma saanud enam ühtki võõra allkirjaga ja moonutatud käekirjaga sinist, roosat või kreemi ümbrikku. Ja ma ei usu, et ma neid enam iialgi saan, kuigi anonüümkirjad jäävad alati moodsaiks ega vanane nii nagu kaelasidemed, kingad, mantlid, soengud ja muud asjad ning asjakesed. Kuid on märkimisväärne: neid salapäraseid „ühe hea tuttava“ või „teist huvitatu“ või koguni „sulle ainult head soovija“ kirju ei saada kunagi võhivõõrad pärisvõõraile, kui tegemist pole lausa tobedate, väljapressijate ning pealetikkujatega. Ikka ja alati seisab anonüümkirja taga mängus kas sulle üsna lähedase ja omase inimese käsi ning süda, või see, kes sind pisut tunneb, keda sa ise ka kuidagi viisi tead ja kes kadetseb sinu olukorda seepärast, et sul pole just tema enesega tegemist.

Kuigi ma enam, nagu tähendatud, pole saanud hulgal ajal anonüümkirju ja ka ise iialgi pole mõelnud ega vist ka mõtle kellelegi säärast üllatust kirjakandja näppude vahelt kaela sokutada, mõtlen ma sageli anonüümkirjadele, sest need on toonud mulle omal ajal palju pahandusi, kuid — veel enam südamerahu õnnega. Ja uus anonüümkirja — see võiks mult selle viimase võtta, kuid seda ma ei taha.

Ent ometi mõtlen ma sageli anonüümkirjadele. Eriti just mulle saadetuile siis, kui aknad enam ei kattu jäälilledega ning päike teeb juba kõrgemaid käike ja paistab soojemalt. Kui esimesel urvapühade hommikul uksekell heliseb, siis läbib mind ärev rahutus ja hirm — ega ometi saabu jälle mõni tundmatu „head soovija“ läkitus, mis lõhub mu perekonnaelu rahu ja rõõmu? Ja kui selgub, et tulija on sootu keegi muu, aga mitte kirjakandja, siis on mul nii hea meel, et ma haaraksin kogu kevade vetevulina, päikese, puude-põõsaste, rutu, rahutuse ja rõõmuga sulle ning tantsiksin kui pöörane. Seda muidugi ei sünni, sest mu heaolu ja asjatut hirmu mõistab nüüd mu vaikselt endamisi muigaja rõõmsate silmadega naine.

Me olime vaevalt mõni kuu kannnud kuldseid rõngaid sõrmis, kui hakkasid saabuma meie esimesed ühised kevadepühad, milliseid me nimetame urvapühiks. Noid pühi me ootasime nagu lapsed, kes ei osanud arvata, kuidas küll mune värvida, kuhu asetada esimesi kevadelilli ja üldse, kuidas teha pühade ettevalmistusi, et pühad tuleksid nii, nagu nad tulema peavad. Õnneks ei jäänud meist kumbki hätta — ja pühad tulidki nii, nagu nende tulek olema peab. Kuid — esimese püha hommikul tuli ka see, mida ma ei osanud arvata ja aimata kunagi. Helises uksekell ning kirjakandja ulatas paar õnnesoovikaarti ja sinise ümbriku. Viimane oli adresseeritud mulle. Avades leidsin seal paar lakoonilist rida püstkirjas sinakal poognal. Et mingi ma teise kevadepüha õhtupoolikul sel ja sel kellaajal sinna ja sinna puistikuteele, sest seal kohtavat mu naine oma armukesega, kellega tal olevat üpris hea ning kodune vahekord. Too mees olevat pruunis palitus.

Pistsin kähku taskusse kirja, mis otse põletas rinda. „Kuidas võib see üldse võimalik olla?... Minu naine, vaevalt abiellunud... niisugune heakene... Ei... aga kui siiski... mine sa tea neid tänapäeva noori tüdrukuid. Pealt näha säärane, aga kes see otse südamesse näeb...“ Käisin kui peastpõrunu toas ringi ja kogu pühadetuju oli rikutud.

„Ei, see pole siiski tõsi... Pole tõsi ja veel kord — pole tõsi!“ pigistasin rusikaid ning mu silmad mõõtsid kahtlustavalt naist, kes õnneks ei näinud mu saadetise saamist kirjakandjalt.

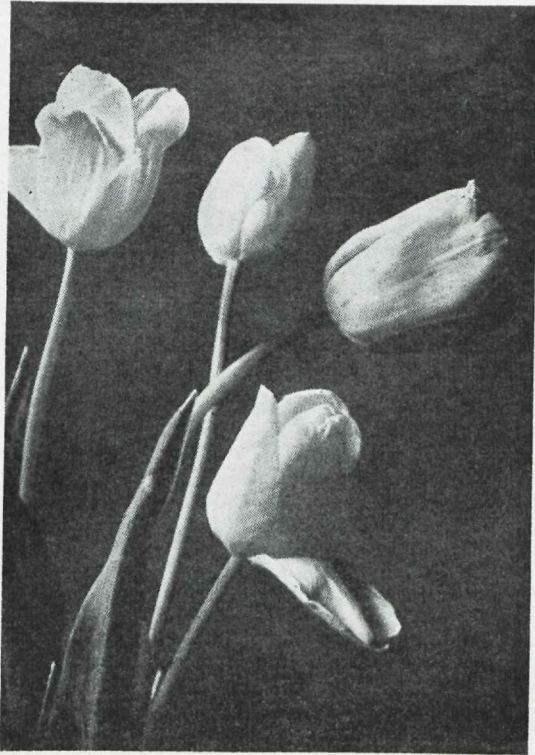
„Juhan... tead, mul läks sootu meelest ära sulle ütelda, et ma olin eile preili Sooservaga koos, tead — selle mu kooliõega, kes...“

„Hea küll... Aga mis sellest siis iseäralikku?“ teesklesin ükskõiksust ning katsusin uuesti avastada naise silmis äraandlikku valet, sest naise silmisse mahub tohtu palju pettust, kuigi nad võivad särada nii süütult nagu kolmeaastasel rumalakesel.

„Nojah, iseäralikku just küll mitte, aga ta kutsus mind homme õhtupoolikul oma juurde... Ma läheksin... ega sul ju pole midagi selle vastu?“

Vaikus. Ja veel — vaikus... „Käes, käes oled sa mul!“ rõõmustles südames kurjavaimu kuradikene. Korraga oli mul nii hea meel, et leidub maailmas suurepäraseid inimesi, kes teatavad anonüümselt õnnetule hingele, kui on sündimas mi-

KAAREL MURDEL

Ühine rõõm

Näe laias ja lendavas kaares
veel lipendab talve siil.

Kuid naeratavais silmapaares
on kevade tormine iil.

Eest päikese purunend loorid,
ta kiirtes on elutuld.

Kas sinus ei hõiska kõik koorid?
Kas sigitatud kõik muld?

Kui puhtana pesust on tulnud
ja värskuses nagu roos —
siis maa peab päikesega pulmad
ning sina — nendega koos.

dagi halba, midagi õige-õige halba. Aga siis vihastusin uuesti ning ma olin valmis naisele kasvõi kallale hüppama, anonüümkirja lauale asetama ja rusikaga põrutades nõudma, et kes see on, kellega sa?...

Kuid seda ei juhtunud. Ma suutsin end teeselda üsna rahulikkuks, kuigi ise olin põnevuseni ärevuses: „Oot-oot, küll sa mul...“

Ikka veel vaikus

„Noh, miks sa ei vasta siis, inimene? Kas ma tohin minna preili Sooserva poole?“ päriti imestunult ja nagu suures arusaamatuses. „Ta on ju nii kena inimene... ja sina võiksid ka kuskile minna, kasvõi näiteks Juhansonide poole... Siis pole sul igav...“

„Mine!“ kõlas järsku mu vastus. Aga nagu kartes, et ta vahest ei kuulnud, veel kord: „Mine, mine jah!“

Kuid nüüd alles kasvas mu kahtlustuste koorem. Kasvas ja kasvas ning ähvardas mu matta kui mardika.

Saabuski teine urvapüha. Olin võidurõõmus paljastamise võimalusest ning vihane, kättemaksuhimuline. Öhtupoolikul ei saanud ma enam kuidagi kuskilgi püsi: iga viie minuti tagant võtsin taskust kella, kuid selle osutid olid kui paigale tinutatud. Mitte ei tahtnud läheneda oodatud tund. Mu naine aga — ta oli täna rõõmsam kui kunagi varem — laulis, edvistas, naeris üleemeelikult, tantsiskles ja õhetas kui suure õnne süleluses. Ja kuna ta siis istus, nagu see mulle näis, erakorraliselt kaua peegli ees juukseid seades, huuli värvides, puuderdades, lõhnastades ja end siit ning sealt topsutades, siis polnud mul enam üldse mingit kahtlust — kindlasti seab end tolele, tolele mu rivaalile...

„Ehi end ehi, edev paabulind! Küll sa veel näed, kuid lõksu langed... Täna sa mu peost ei pääse... Või paar kuukest abielus ja juba petmas, tiivaripsutaja niisugune! No nii see ei lähe!“ pomisesin endamisi, piiludes eemalt väljaminekule seadjat.

Siis ta läks, minnes mulle lahkesti naeratades ja kõike head soovides, et olgu ma Juhansonide juures kasvõi õhtuni. Temal polevat midagi selle vastu. Ärgu ma tema pärast rutaku nii vara koju.

„Ilus! Või mina ärgu rutakugi tema pärast! Nojah, et temal on siis enam aega itsitada ja sirgeldada seal porisel pargiteel... Ptüü!“

Alles pimeduses saabusin pargist, kus olin lõdisenud nagu valvehunt neli tundi. Ent asjata — ei näinud ma seal ja seal pargiteel ei oma naist ega ka toda tundmatut pruunis palitus...

„Anonüümkiril!? Kuradile see sinine ümbrik!“ sajatasin ja pigistasin paberilipakat taskusopis.

Terveks aastaks ei kadunud aga salapärase saadetisega tulnud kahtlustused, kuigi mu naine oli mu vastu harukordselt hea ja tähelepanelik.

Teeskleb, teeskleb... arutasin endamisi ning mõtlesin nii ja naa, aga ikka ja ikka jäi kile meie vahele — minu poolt.

Siis saabusid teised urvapühad meie ühiselus. Ning nagu nõiutult tõi kirjakandja jällegi esimese püha hommikul tundmata käekirjaga kirjutatud kirja, seekord aga mitte sinises, vaid roosas ümbrikus.

„Mu jumal,“ ohkasin ümbrikku käristades. „Kas jällegi niisamasugune kui mullu?“

Ent oli sootu midagi muud: nüüd kutsuti mind kohtamisele. Viimasel pühal, enne lõunat ja kesklinna — vana kiriku lähedale. Kutsuja, nimetades end „üheks, kes teile soovib head“, lubas rääkida midagi väga tähtsat, mis puutuvat — mu naisesse!

„Tore! Saab mindud. Eks me siis kuule, mida mu pisikesest paabulinnust pajatatakse!“ mõtlesin endamisi.

Teisel kevadepühäl muutus ilm äkki üsna kevadiseks. Nädalapäevi pilvede taga püsinud päikene pistis oma sooja nina välja ja naeris niisugust laia ning rõõmsat naeru, nagu oleksid inimesed muutunud üle õõ palju paremaks, otsekohesemaks ja ausamaks.

„Tead, Juhan, läheme homme hommikul jalutama... Niisugune kena kevadeilmake... Teeme pikema tiiru — linnast välja, Pärnamäe mõisa poole. Mis sellest, et me ei saa lõunaks koju. Eks siis öhtupoolikul olegi parem söögiisu,“ tegi naine ootamatu ettepaneku.

„Vaat, kus leidis mõtte ja maailma! Jalutama! Kena lugu — mina mingu temaga jalutama siis, kui mind oodatakse ja kui mängus on võib-olla kogu meie abieluõnn!“

„Ei, ei... sellest ei tule midagi välja!“ tõrjusin vastu.

„Kuidas? Aga miks siis mitte?“

„Noh... lihtsalt... ma ei saa... Olen haige...“

„Kuidas? Issand jumal — kust kohast sa siis haige oled? Sa pole sellest sõnagi lausunud!“ ahastas naine, kaastundlikkus ja soojus ise.

„Pole küll... aga tead — armas naine — homme me jalutama küll ei lähe. Ma ei saa — see tähendab, haige ma just pole, kuid mul pole aega. Pean kuskile minema, kuskile mujale...“

„Kuhu?“

Ta päris, päris ja päris, kuid ei saanud mult vastust, sest ma jäin enda juurde kindlaks: ei lähe temaga jalutama, vaid...

Nagu aasta eest tema, nii ehtisin nüüd mina. Lõug piinlikult puhtaks habemest, vastne kaelaside, juuksed, rõivad, maniküüri — kõik, kõik pidi olema tiptop.

„Sa seab end kui laulatusele minekuks!“ lausus naine, kes vaatles imelikult mu seadmist ja ehtimist, mis võis tõesti veider paista. „Kuhu sa siis lähed, võiksid ometi ütelda... Mis ajast sul salakäigud käia?“ päriti anuvvalt, nii et ma pea-

aegu oleksin võtnud taskust anonüümkirja ja kõik avastanud, enese kahtlustustest kergendanud.

„Küllap ma kunagi ütlen... kus käisin. Ega's see polegi jumal teab kui tähtis käik...“ püüdsin lohutada ja läksin. Ning alles õhtupoolikul tulin tagasi, jalad edasi-tagasi tampimisest puruväsinud, meel kibestunud ja tuhat üks küsimust küsivalt keelel. „Kes? Miks? Milleks?“ — Nagu kärbest vedas mind anonüümkirja tundmatu ja nähtamatu saatja-ämblik oma võrku. Juba teist korda — kahtlustuste varjud meie vahel „Võib-olla pole midagi niisugust, mis olla ei tohiks abielulistel...“ arutasin päeva, kaks ja kolm. Ning nädalaid ja kuid sellele lisaks, seni kui seisime meie kolmandate ühistel urvapühade lähel.

Neid pühi ootasin ma suurima põnevusega. Et kas saan jällegi anonüümkirja?

Veel nädalapäevad pühadeni, siis ainult viis päeva... neli, kolm, kaks... Oo, kui venivad olid need rõõmuta kevadepäevad ja kui pikad piinlevad ööd, täis unetust ja kostmiseta küsimusi!

Lõpuks saabus esimese püha varahommik, peale pika piinleva pühadeöö. Veel mõni tund ja siis... siis heliseb kindlasti uksekell. Kuid kas kirjakandja toob peale õnnesoovikaartide mulle kolmanda anonüümkirja? Tuleb, ei tule... Tapetililled kõnelesid kord nii, kord teisiti. Viimast korda seinalt *ei-jah, ei-jah* lugedes jäi *jah* peale. Nii siis: kindlasti! Aga kas sinises või roosas ümbrikus? — Oi, kui siiski ei saaks seda salapäraselt neljanurgelist!

Äkki — uksekell heliseb. Valjusti ja heledasti. Pooljoostes tahan minna vastu, kuid juba ulatab kirjakandja pühadesaadetised mu naisele. Neid on tänava erakorraliselt palju.

„Kas on või ei ole?“ püüan veel kord arutada, kui juba ulatatakse mulle piklik kreem ümbrik. Teesklen ükskõiksust, pistan selle värisemise käel taskusse, lausudes: „Ühelt sõbralt, rahanorijalt.“ Vastu mu kartust ja ootust ei tunegi naine imetust mu taskusse torgatud kirja puhul.

Hiljem üksi jäädes loen: „Teid oodatakse kindlasti kirja saabumise päeval kell neli sillal. Kahetsete, kui ei tule.“ Ning allkirjata.

„Kurrat... See on häbematus... Ei lähe!“ Kuid seal-samas muudan otsuse: lähen siiski, viimast korda. Saagu, mis saab!

Ja minek on kergem kui eelmisel aastal. Sest ootamatult tuleb sõber Juhanson meile lõunale ning ära minnes kutsub ta mind saatma ja jalutama. Nii muuseas ütlen naisele, et tulgu tema kah kaasa, ise hirmul, et vahest tulebki. Ent õnneks lausub ta: „Mul valutab pisut pea... mine pealegi üksi.“

Kell lööb neli aeglast lööki, ma sammun närviliselt sillal edasi-tagasi. Siis: ma ei taha oma silmi uskuda — eemalt läheneb poolrutates sinine mantel, sinine kübar... Tema! Kuid juba on tulija mu ees, ma pole saanud veelgi aru, kas ikka tõesti tema, kuid juba ulatatakse mulle sõbralikult naeratades käsi: „Tere-tere, armas meheke...“

„Kuidas siis sina siia?... Sul valutab ju pea, jäid koju?“

„Seda'nd küll, aga... aga kuidas siis sina siia kanti?“

„Ma... ma niisamuti... jalutamise mõttes,“ kogelesin vastu.

„Ära luiska: ütle otseselt välja — sul siin kohtamine,“ lausub naine kelmikalt naeratades, nagu polekski midagi halba. Ja enne kui ma saan midagi vastata, seletatakse, et tänase anonüümkirja saatnud tema, mu naine. Ja mulluse ning tunamulluse niisamuti.

„Sina? Aga... aga...“

„Mina jah. Ning kui sa ei usu, siis veendu selles ise — siin on kolme kirja ärakirjad,“ ulatatakse mulle kolm ümbrikku, üks sinine, teine roosa, kolmas kreemikas.

Ma olen äkki kui pea kaotanud. Ohku oleks hingamiseks nagu vähe... Kas hüpata sillalt alla? Jooksu pista? — niisugused rumalad mõtted lähevad äkki peast läbi. Märgates mu tasakaalutust ja veidrat olekut, võtab naine mul käe alt kinni, naeratades lausudes: „Läheme nüüd Pärnamäe mõisa põldude poole, sinna, kuhu ma mullu nii väga tahtsin minna...“

Lähemegi. Vaikus.

Siis ütleb tema: „Panin sind proovile... Tean küll, et sul polnudki just kerge, aga... aga nii väga tahtsin ma selgusele jõuda, kui palju sul on otsekohest... ja kas sa usaldad mind või võõraid... kahjuks.“ Ta ei lõpetanud, kuid rõõmus helk läks üle ta põskede, otse nagu kiir jooksis see kaheks hargnedes ta silmisse — ning mulle oli imesolge: ta armastab, armastab ja armastab mind enam kui kedagi teist. Ta ei armastagi kedagi peale minu.

Hämaruses saabusime Pärnamäe mõisa põldudelt linna. Ja olime üliirõõmsad, naersime. Ta oli pikalt-laialt seletanud, miks ta saatis mulle need anonüümkirjad. Nendega olevat kõige parem meeste sisse näha...

Kollane kapp

Lastena pahandusime sageli vanamoodsa kollase kapi üle, mis seisis meie vanemate maamajakeses eeskojas, omades väga nähtavat aukohta. Meie küsisime vanaisa käest, kas see kapp on mingi perekonnapärandus, kuid tema sõimas niisamuti nagu meie, poisidki, seda vana „kanaarilinnuvärvi looma“, mille „ajaloolisest väärtusest“ tema teadis niisama vähe kui meie. Teadis ainult seda, et meie isa oli selle kapi kohe peale pulmi omandanud, pidades seda sest ajast pühaks. Juba tol ajal olnud kapp enne-veeuputuse-aegselt ebamoodne. Kuid niipalju kui meie ka vanemate käest ei pärinud, et mis on siis selle müstilise kapi, kuna seda tohtis vaadata vaid kaugelt suure aukartusega, vaikisid nad mõlemad ja naeratasid teineteisele arusaadavalt.

Ma mäletan ainult, et sain neljateistkümne-aastaselt haledasti sugeda selle eest, et julgesin sinna kappi asetada oma määratud ratsutamissäärikud. Kollasesse kappi tohtivat paigutada ainult „korralikke asju“. Ema hoidis seal oma „pruudija esimesi rõivaid“ ja paljusid siidpaelaga nõõritud kirjakappe. Isal rippusid seal frakk ja visiitkuub.

Kollasesse kappi on peidetud mingi vanemate saladus. Meie mäletame vaid üksikuid arusaamatuid sõnu, mida isa ja ema kapi suhtes vahetasid.

Kord, kui ema ära sõitis, hüüdis ta veel sõitvalt rongilt isale, kes kurvalt järele lehitvas: „Sul on ju kapp...“ Ja siis naeratas isa. Mõnikord jälle ütles isa: „Seda või teist tuttavat tahaksin vaadata kord ka kollase kapi perspektiivi seisukohalt.“ Siis muigas ema — kuid miks, seda mõistsime niisama vähe seletada kui isa arusaamatuid sõnu.

Alles, kui meie juba „küllalt suured“ olime, saime seda teada. Vanemate hõbepulmapäeval, mis peeti isa soovi kohaselt kitsas ringis, ütles isa järsku peaaegu pühalikult: „Nüüd peate teada saama, mis tähendab meie perekonnale kollane kapp.“ Isa lükkas mõttlikult hallid juuksed laubalt. Ta head, sinised silmad kiirgasid õnneliku läikega ja ta vaatas meie veel nii noorena näivale emale õrnasti otsa: „Ja sellest on siis möödunud nüüd varsti kakskümmend viis aastat, Anni?“

Isa, kes oli sageli suur naljahammus, lõi emaga klaasid kokku: „Kollase kapi terviseks, kes võlus meile õnne —.“

„Ikka need arusaamatud sõnad,“ urises Leo. Ka mina, kõige vanem, mõtlesin — kas ta jällegi ei räägi?

Aga siis tunnistas isa siiski üles, mis õieti on selle kapi. Noore abielupaarina olid ema ja isa pulmारेisu ajal tulnud ühte pisikesse mäestikukülla, kus õõbisid ühes tagasihoidlikus hotellis. Isa oli emast viisteist aastat vanem, seekord juba 36-aastane mees, keda meie noor ema meheks võttis ainult „austavatest tunnetest, mitte armastusest“ (nõnda ütles ema ise isa jutu vahele). Ema naeratas: „Vanemate soovil pidin isaga abielluma... See oli tookord nii. Mina aga olin armunud oma muusikaõpetajasse, kergemeelsesse mustalokilisse klaverivirtuoosi, kes oli suur don Juan. Kunstnik langes sõjas, aga ma uskusin teda armastavat, kuni —“

„— kuni selle hommikuni väikeses mäestikukülakeses,“ jutustas isa edasi. „Meie tundsime mõlemad pulmारेisu ajal, et meie vahel polnud kõik nii, nagu oleks pidanud olema. Ema oli loomulikult kena ja talus mu õrnusi, kuid ta ka türanniseeris mind kõiksugu tujudega, mille põhjuseks võis olla nähtavasti mingi hingeline rahuldatus. Nii sõimas ta päris vihaselt seda „koledat kolgast“, kuhu ei teha ometi pulmारेisu, nõudes veel selsamal õöl edasisõitu. Mina täitsin teie ema iga võimaliku soovi meeleldi, kuid sel õösel ei liikunud enam ronge. Ma palusin teda kannatada veel ainult üks öö. Mulle meeldis väga selles väikeses, vaikeses külakeses. Mornilt jäi teie ema magama. Kui ma järgmisel hommikul ärkasin, oli ta kadunud.“

„Põgenesid,“ naeris Leo emale otsa.

Ema raputas pead: „Ei, mitte täiesti.“

Isa katkestas ja ütles, et ei maksa jutu tuuma kohe liiga kiiresti ära rääkida, misjärel jätkas jutustust, kuidas ta ema kõikjalt otsinud, ent asjatult.

„Ja seal ma nägin teda kurvalt istumas —“

„Sa nägid teda, ema?“ küsis Ilse arusaamatult.

„Jah, kollasest kapist.“

Kevad

„Sellest ei saa keegi aru,“ ütlesin mina.

„Väga lihtne,“ naeratas ema. „See kollane kapp seisis selles toas, kus meie peatusime. Et mängida isale vingerpussi, rõivastusin varakult, kuna ma ei saanud magada sisemisest rahutusest, ja peitsin enese kappi. Ükski inimene ei tulnud sellele, et mind sealt otsida. Kitsast praost võisin näha kogu tuba. Vahelduseks tahtsin näha, mida isa õieti teeb, kui järsku olen kadunud. Rumal lapsikus.“

„Oh ei, Anni! Saatuse näpunäide,“ ütles isa.

„Nii siis isa tuli oma asjatult otsingult tagasi. Ma ehmusin: ta oli täiesti kahvatu. Siis istus ta murdunult voodile ja pisarad purskusid tal silmist. „Anni! Anni! Ma ei saa olla sinuta. Armastan sind. Kas sa ei tunne, kuidas armastan sind?“ Nii rääkis ta terve aja endamisi. Ja siis tundsin

ma esimest korda armastust „vana mehe“ vastu. Hüppasin kiiresti kapist ja lendasin teie kurvale isale sülle. Suudlesin teda nii südamlikult nagu ei kunagi varemalt ja ütlesin tasa: „Armastan sind, armastan sind tõsiselt.“

Viiuks vaikisime kõik. Siis ütles isa: „Olin nii õnnelik! Ja oleme seda siiani olnud, eks ole, Anni? — Seepärast vabandage, et meie ei kõrvalda seda kollast kappi, kuigi ta solvab teie silmi.“

„Nüüd mitte enam!“ hüüdsime kõik kolmekesi.

„Isa ostis selle kapi, kus tekkis minus armastus tema vastu. Ma arvan,“ naeris ema, „isa maksis rasket raha selle eest. Kui palju, isa?“

„Oo, see tasus end,“ ütles isa ja oli väga õnnelik.

ÕRNASTE KURVE

Armastusega pole sellel midagi tegemist. Ainult tundmuste üliküllusega ja selle rahunemisega. Armastus pole vähemaks jäänud — ka siis mitte, kui sõnad on vähem õrnad ja liigutused ebasõbralikud. Ta pole vaid enam nii kuum ja põlev, seevastu aga südamlikum ning usalduslikum. Ollakse teineteisega nii harjunud, et ollakse osa teisest — ja kes on siis enese vastu viisakas ning õrn?

*

Ta haarab esmakordselt ta käe. „Minu Mall,“ ütleb ta. Ta suudleb teda esmakordselt. „Sina, minu elu! Minu õnn!“ Nad abielluvad. „Armsam!“ Nad on abielus. „Mall!“ Ja kui see juba õige kaua kestab: „Tule, naine!“

*

Ta saatis oma pruudi õmbleja juurde. „Vihkan su õmblejat! Ta röövib meilt jumaliku koosviibimise hetki!“ Noore abikaasa saatis ta vaikides õmbleja juurde. Kui nad kauem olid abielus, laskis ta temakesel minna üksi. Hiljem ütles ta juba: „Jälle uus kleit? Milleks? Sa jääd koju ja lõpp!“

*

Kui nad pärast esimest kohtumist lahkusid, olid ta jalad kui tinast. Tundide kaupa seisis nad maja ukse ees. „Ma ei pane täna õösel silmagi kinni — mõtlen ikka vaid sulle ja unistan sinust!“ Aga see muutub. Viienda kohtumise järel ruttas ta minema sõnadega: „Unista minust, kallim!“ Alus-

tades oma esimest reisu, ütles ta kurvalt oma noorele naisele: „Olen kurb sinuta!“ Viis aastat hiljem palub ta lahkumisel: „Ära kuluta vahepeal liiga palju raha!“ Aastate pärast lõpetab harjunud lausega: „Amet on amet — kunas tagasi tulen, ei tea veel. On päris hea, kui ollakse paar päeva lahus ja ei näha teineteist mitte alati.“

*

Kuidas ta naeris ja säras üle kogu näo, kui temake rääkis talle esmakordselt ühe nalja. Imetledes surus ta temakese kätt: „Kui oivaliselt sa oskad jutustada! Palun, palun jutusta veel!“ Kui noor abikaasa jutustas talle ühe nalja, naeris ta selle üle ja ütles: „Väga hea! Seda jutustan ma homme büroos.“ Viis aastat hiljem naeratas ta vaid veel: „Üsna kena! Kust sa kuulsid seda?“ Ei kestnud enam kaua, siis jäi ta surmtõiseks. „See peab nali olema? Pean ma naerma?“ Viimaks keeldub ta üldse kuulamast. „Igivana! Tunnen juba! Kas sul pole tõesti midagi muud peas kui need igavesti rumalad naljad?“

*

Oo, mehed! Kui „mehelikud“ ja „uljad“ meie oleme, kui meie läheneme neljakümnendatele aastatele! Olge kannatlikud, naised! Mõne aja pärast oleme jälle leebemad ja ütleme teile: „Armsam naine! Olen ju nii õnnelik, et sa tulid!“ Ulatame jälle teile parimad palad ning rõõmustume, kui teile maitseb. Ja meie oleme kurvad, kui teie lähete. Me saadame taas meeleldi teid, ka isegi õmbleja juurde...

TOOMAS MERIHEINA

KASTANIÕIS

ROMAAN

4. järg.

„Heldeke jah!“ tuli ka emal nüüd meelde, et söök ootab kõõgis, ja ruttas suure robinaga hilistumist heaks tegema.

Lõunalaualas sõnas Marta:

„Jah, rikkust paistab meie onul olevat. Ja head südant niisama palju. Nüüd mõistan, miks sellest onu Korgist varem nii palju juttu oli. On tõesti pärl omaette.“

„Ja muutunud pole ta mitte põrmugi,“ sõnas ema, „niisugusena nagu läks — niisugusena tuli.“

„On ikka küll asjamees, peab ütleva,“ kinnitas isa, näol endine rõõmuhelk.

„Nüüd oleks hea näha, misuke see proua ka välja näeb,“ viskas ema jutu natuke teisele rajale.

„Küllap ta on niisamasugune nagu onu ise. Niisugune mees enesele halba riista juba tuppa ei muretse,“ sõnas isa.

Ema viskas noomiva pilgu talle „riista“ pärast ja kehtis siis õlgu. „Mine tea,“ ütles ta, „eks ole just nii see asi, et head mehed, aga pahad naised.“

„Minu juures nüüd küll, aga ega's sellepärast seda nii tihti ette tule,“ muheles isa, kes näis olevat kõige roosilisemas tujus.

„Sinust ärme nüüd üldse kõnelema!“ rõhutas ema teatud karmusega, mis aga oli ilmselt näiline. Ja jätkas siis: „On natuke naljakas mõelda, et inimene sõidab pika maa Austraaliast ära ja jääb siis just enne pärispaika jõudmist kuhugi Berliini üksinda maha. Ei tea mida tegema? See pole minu arust ikka päris õige tegu. Lasta mees üksinda kodumaale jõuda!“

„No kas sina tead, mis põhjused ja asjad tal selleks võisid olla,“ ühmas isa mitte just suure veendumusega oma sõnadesse.

„Seep see on, et võib-olla just tunnen neid põhjusi ning asju,“ ütles ema nüüd väga paljutähendavalt, mille peale tekkis pikem vaikus.

Esimene proov

Esietendusele tuli Marta lihtsas, tumesinises kleidikeses ja oli selles väga sarmikas. Kaalepil oli seekord tõesti õigus, kui ta ütles:

„Olete nägus kui lind.“

Etendati üht algupärast komöödiat, mis pani rahva vana ilusa kombe järgi rõõgatades naerma, ja Martalgi oli päris lõbus, kuigi mõni lavalt tulev repliik sundis piinlikkuses silmad kõrvale pöörama. Kaalep naeris kohati päris hirnataades ja kuigi see polnud Marta kõrvadele just päris mõnus, katsus ta sellest mitte hoolida.

Kui näidendi lõppedes algas tormiline rabin saaliuste poole, sõnas Kaalep:

„Nüüd oleks hea selle asemel, et lasta end tallata „rõivasabas“, midagi paremat teha.“

„Näiteks?“ küsis Marta.

„Süüa siin einelauas mõni õhtusöök.“

„Jääb liiga hilja peale.“

„Näidend oli lühike, ühe tükikese võime ilusasti veel tavalist teatriajat istuda. Nii et seda pole karta ja... mis olekski siis õieti karta?“

„Ega's ole küll,“ sõnas Marta heatujuliselt ja mõtles endamisi, et kaua siis ikka end seal kodus närtsitada, võib ju veidi ringi vaadata, pealegi teatri-einelauas, peale etendust... on's midagi süütumata?

Teatristorani kogunes rahvast täis.

„Näete,“ ütles Kaalep, kui olid ühe laua taha istet võtnud, „kui paljud tulevad keha kinnitama. See on kõige viisakam komme ja pole siin pattu ega kurja.“

„Patt on ta nüüd igal juhul,“ naeratas Marta, „inimesed ei näe õõsel koju minna vaid peavad veel edasi mõnutsema. Kas näitemängust juba küllalt ei saanud ja kas kodus süüa ei anta?“

Kaalep naeris lõbusasti. „Olete liiga karm vaese inimese vastu, preili Grünberg. Midagi peab ometi inimene teha toh-

tima. Ärge võtke temalt ära seda kõige väiksemat ja süütumat lõbu.“

„Või mina siin saan olla mingi võtja! Olgu ainult niisama ütlemiseks.“

Kaalep tellis õhturoa ja „ühe väikese“, nagu ta nimetas. Ja Martale klaasi veini.

„Kui suur on see väikene?“ küsis Marta naljatlevalt.

„Õige tilluke. Ainult mõni naps. Õhtune aeg, ei saa ilma läbi. Pealegi võttis see teater keha päris kangeks.“

Elevus täitis saali. Jutukõmin tõusis järjest suuremaks, kelnerite frakid lehvisid laudade vahel, muusika mürtsatas kärakaid tantsupalasid.

Martal tuli äkki meelde:

„Kas te võite öelda, mis selle meie kolmanda sõbra, härra Nugisega on juhtunud?“

Kaalep teritas kõrvu ja ta nägu muutus erksaks.

„Olite temaga koos?“ küsis ta kiiresti.

„Juhtumisi, pörkasime tänaval kokku.“

„Mis ta siis kõneles?“ Kaalepi hääles oli tubli annus ärevust.

„Selles see ongi, et midagi ei rääkinud. Aga oli nii ime-lik. Nukker, tõsine, hajameelne. Ütles paar sõna niisama viisakusest ja ruttas siis kiiresti edasi. On talle midagi juhtunud?“

Kaalepi näost kadus pinget. „Ei ole talle midagi juhtunud,“ sõnas ta lõbusasti, „aga tal vahel käivad niisugused imelikud tuurid. On kangesti morn ja nagu vihane. Kes teab, mis ta siis mõtleb, ega ta kellegagi ei räägi.“

„Kui mõelda, kui ladusasti ja hooga ta tol sünnipäeval juttu ajas, rõõmus ja lustlik ja — nüüd äkki nii... hoopis teine inimene. Ma ei saa uskuda, et see niisama on, miski peab siin ikka põhjuseks olema.“

Kaalep naeris ja süütas paberossi.

„Uskuge, uskuge, preili,“ sõnas ta, „pole siin mingisugust erilist põhjust. Ma ju tunnen teda kui oma taskut. Äkki on morn ja muud midagi. See kestab mõningat aega ja siis on kõik jälle endine. Kui küsid, et mis sa siin vahepeal jälle silmi jollitasid, siis ei vasta midagi, lööb käega. Pole teist nüüd tükil ajal näinud, aga nähtavasti on talle too vihane tuju jälle peale tulnud.“

„Imelik,“ vangutas Marta pead, nägemata üleannetat naerukirmetist Kaalepi silmis, „kuidas see tal siis niimoodi...“ Ta jäi mõttesse ja süda oli kuidagi hell ning valus.

Õhtusöök toodi lauale ja Marta ruttutekinud tusamõtted kadusid niisama kiiresti. Kaalep vestles suure lustiga, löödi klaase kokku ja et ümberringi valitses niisamasugune kääriv tuju, siis lõi see meeled kenasti segi ja Martagi huuled käisid õige tihti veiniklaasi küljes.

Kui õhtusöök oli söödud, sõnas Kaalep:

„Nüüd teen ühe hästi kurja tembu ja lähen nii ülbeks, et ei küsigi, mis teie selle kohta arvate. Lasen nimelt selle asjanduse siit ära kraamida ja tulla asemele ühe kannu kohvi ja ühe pudelikese maitsvat karastavat likööri.“

„Ei, ei!“ tõrjus Marta, „aeg on tõesti minna.“

„Aeg ei näita veel midagi. Ja me pole ju veel ühtki tantsu tantsinud. Kuidas niimoodi saab kõrtsist ära minna!“

Kaalepi silmis oli teravat kindlust ja ta jutus näis juba too „väikene“ mõningat osa mängivat. Ta kutsus kelneri ja andis tellimise ära, ilma et oleks enam Marta poole pöördunudki.

„Aga kui ma nüüd üles tõusen ja ära lähen?“ ähvardas Marta.

„Nii kuri te pole!“ naeris Kaalep ja tõusis püsti. „Tohin paluda ühe väikese tantsu?“

Nad tantsisid rõõmsalt ja lustiliselt. Marta pidi enesele siiralt tunnustama, et kauemaks siia jäämine meeldis talle väga ja et oli juba ennist ainult moe pärast vastu kõnelnud. Seal kodus on küll hallitatud, võib ju natukenegi üle aia vaadata!

Kindlus käitumises kaasanimestega

on tähtis eeldus ametialiseks eduks. Kindel võidakse olla aga ainult siis, kui on "kõik korras". Ka suu ja hambad. Nivea-hambapasta võimaldab ilusad valged, terved ja puhtad hambad. Nivea-hambapasta omab suurima puhastusvõime, ja meeldiva maitse ning on hammastele täiesti kahjutu.

Hinnad 50 senti ja 75 senti
Werner Mehks, Tallinn

Liköör tundus Martale veidi kangena ja seetõttu võttis esimene suutäis peaaegu läkastama. Ja pidi nii juhtuma, et just keset seda läkastusohu ta silmas taamal seinaveeresse lauas nägu, mis talle lahkesti ja rõõmsasti naeratas.

Onu Kork oli sinna äsja istuma asunud kellegi võõra härraga.

Marta likvideeris kiiresti oma hädaohu kurgus ja teretas siis vastu nii rõõmsasti ja lahkesti kui oskas. Ise läks seejuures üleni punaseks, kuni juustejuurteni. Nende pilgud seisis tükk aega vastamisi, kuni Marta lõppeks silmad langetas.

Kaalep luuras altkulmu kaugesse lauda ja riivas sapise pilguga Korgi rõõmsat avarat nägu. Kuid ta katsus olla täiesti ükskõikne ja endiselt lustiline, kui ta sõnas:

„Vaat, kus alles tutvus! Võttis päris särama!“

„See on meie perekonna tuttav, alles hiljuti välismaalt siia jõudnud. On natuke piinlik, et ta mind siin näeb. Kes teab, võib mõelda, et mulle on päris harilikud säärasead asutised.“

„Esialgul paistab, et ta tunneb aina rõõmu teid siin nähes.“ sõnas Kaalep ja tõstis klaasi. „Proosit siis, teie terviseks!“

„Ei ma enam julge,“ sõnas Marta, „juba pidi hinge kinni matma.“

Kaalep tühjendas klaasi, ja kuna orkester parajasti alustas hoogsat tantsupala, siis mindi jälle tantsima.

Kuid Marta tuju oli pisut häiritud ja ta ei saanud end nii vabana tunda kui ennist. Onu juuresolu kuidagi tungis närvide vahele. Tantsudki ei läinud enam nii lustilise libedusega ja Marta tegi tungiva ettepaneku, et aeg oleks lahkuda.

„Ega's see vanahärra ei pane pahaks,“ ütles Kaalep.

„Ükskõik, aga on juba hilja. Homme on tööpäev ka ja...“

„Kui nii, eks siis pea minema,“ sõnas Kaalep ohates. Ta oli pisut vimmas ja vahetevahel seisis ta sapised pilgud onu Korgi laua kohal. Liköör surises kah omajagu peas ning jalus.

Tänaval muutus ta tuju aga lahedamaks. Martal käe alt kinni hoides — mis sündis nagu iseenesest, sest Marta ei osanudki vastu seista — lobises ta elavasti ja sellest elavast vestlusest sai Martagi tagasi oma endise kerge tuju.

Kodumaja juurde jõudes määrati ühises arutluses kindlaks järgmine kohtamispäev ja Marta ulatas käe jumalagajätku. Kaalep võttis selle kuidagi järsult vastu ja järgmisel pilgul surus ta mõlema käega tüdruku vastu rinda.

„Preili Marta,“ kähistas ta, „preili...“

Marta tundis alkoholi imarat hõngu teravana ninna tungimas tundis karedat põske oma põse vastas, kopitanud suitsulehk mattis ta hingamise kinni... Ta võttis kogu oma jõu kokku ja rabeles välja äkisest kallistusest.

„Mis te ometi?“ hingeldas ta. Seisatas veidi nagu veenduda tahtes, kas niisugune asi ikka tõesti sündis, ja tormas siis kiiresti majja.

Kaalep vedas ühe suunurga laisalt muigele ja asus tagasi sammuma. Pirtsakas veidi, sõnas endamisi, aga noh, vaatame järele, aega on.

KÕRGEM „SEISUS“ SELGUB

Esialgul oli Marta veendunud, et ta Kaalepiga end enam kokku ei anna. Kuid juba teisel päeval paistis talle see „kallaletung“ rohkem naljakana kui pahandavana ja ta ei osanud eriliselt kuri olla. Kaalepi väarikusesse löi see aga tugevad mõrad ja lugupidamine poisi vastu langes Marta silmis mitu kraadi allapoole.

Kohtamisele läks ta kõigele vaatamata. Talle pakkus omajagu kõdi näha ja veenduda, kuidas Kaalep lõppeks nende suhet võtab ja mis kavatsustega ringi liigub.

Kaalep oli äärmiselt õnnetu. Ta vaevu vaatas Martale otsa ja kõneles hädiselt.

„Ei tea isegi, mis mulle pähe tikkus või kuhu mu aru jäi. See tilgakene likööri ei tähendanud ometi midagi ja mul pole üldse purjus peaga kombeks sääraseid asju...“

„Inetu ta igatahes oli,“ sõnas Marta. „Poleks osanud uskuda...“

„Einoh, vitsa väärt. Poisikese temp. Kohe järgmisel momendil mõistsin, millise rumalusega olin hakkama saanud, aga siis olite teie juba põgenenud.“

„Jätame nüüd selle jutu,“ sõnas Marta pisut tüdinult. „Oli mis oli, jäägu selleks.“

Kaalep vaikus ja tegi väga vaevatud näo. Siis aga muutus ta kohvikupubliku suhtes väga tähelepanelikuks ja sosistas peaaegu ärevalt Martale, unustades korrapealt eelnendud jutu ja oma õnnetu näo:

„Meie ministeeriumi šefid on end täna kõik siia ajanud. Näete seal sambaveeresse lauas. Direktorid ja ministriabi ise kah.“

Marta vaatas teravamalt juhatatavas suunas ja nägigi oma venda elavas jutuaajamises paljude härrade hulgas istuvat.

„Vennas jah,“ sõnas Marta võimalikult lihtsalt, „kust see ime tuleb. Muidu ta kohvikus ei armasta käia.“

„Kuidas... vennas?...“ Kaalepi nägu oli pingul ärevust täis.

„Vennas jah.“

„Kes neist?“

„Eks ikka too ministriabi.“

„Härra Haljaste?“

„Tema.“

Kaalep neelatas ja oli pisut aega kaunis segi. Marta ütles vahepeal, nautides tasapisi Kaalepi ärevust: „Õieti mitte vend, vaid poolvend. Aga seda vahet pole me kunagi teinud.“

Kaalep oli enese juba jõudnud kätte võtta.

„Vaat, kus üllatus!“ sõnas ta, „seda poleks tõesti võinud arvata! Juba nimed...“

„Nimed muudetakse nüüd ju nii hõlpsasti. Grünbergist saab lipsti Haljaste.“

„Seda küll... aga kes niisugusele asjale oskab tulla. Tõesti üllatus!“

„Ärge siis sellepärast nii traagilist nägu tehke,“ naeratas Marta, „ministriabi on ministriabi ja mina olen mina.“

Kaalep katsus lustlikult naerda, mis siiski päris hästi ei õnnestunud. „Ei, teate, niisugune teadaanne lööb esialgu külmaks küll. Rabab kui mõni äkiline sensatsiooniline sõnum. Ja nõuab pisut harjumist, enne kui kõik muutub jälle tavaliseks.“

„Noh, neist minuteist vist jätkub.“

„Tea kedagi...“ venitas Kaalep, kelle nägu kippus vägisi mõtlukaks, ja küsis siis äkki: „Kas te elutsete kõik üheskoos?“

„Oo ei! Vend elutseb omaette, kuigi tal poissmehena selleks tarvidust ei ole. Aga eks ta ole — inimene ihkab ju iseseisvust.“

„Ja muidugi, ja muidugi!“ sõnas Kaalep mingis asjalikviisakas toonis, millist Marta siiani polnud ta juures märganud.

See viisakus püsis Kaalepi juures ka kojusaatmisel, muutudes koduukse juures isemoodi soojaks heldimuseks. Ta hoidis Marta kätt kaua oma peos ja silmis oli mingi looritatud anduvus. Martale mõjus see kuidagi ebamugavalt ja ta kiirustas lahkumisega.

Kodus olid kõik toad elavat jutuajamist täis. Polnud ka ime: tädi Anja oli sattunud ühel ajal onu Korgiga külla tulema. Ja teadagi, et siis jutul polnud otsa ega lõppu. Seda enam, et tädi pidas ennast kah poolenisti välismaalaseks ja leidis onus sedakaudu „omasuguse“.

Onu oli esiotsa pisut võõrastanud, kuid tädi lustlik meel ja temperamentlik olemine löid aegapidi temaski lahti lõbusa tuju allikad ja nii lobisesid nad lõppeks päris võidu. Ema ja isa said vaevu midagi hädapärast vahele põigata.

Marta tulek andis ainult indu juurde. Onu lõi silmanähtavalt sarama ja tädi pidi kahjuks märkama, et temast nüüd enam suuremat välja ei tehtud, kuid see ei toonud talle suuremat tuska, ta laskis jutu ainult pisut üldisemaks ja viskas mõned pilgud ka pererahvale.

„See on tõsi,“ vadistas tädi, „et iga inimene peab katsuma natukenegi välismaal käia. Ma olen seda alati õelnud. Kui nähakse, kuidas ka mujal elatakse ja ollakse, võetakse elu hoopis teistmoodi ja palju targemini...“

Ta jõudis sellelt teemalt varsti Peterburi ja Peterburi seltskonna juurde, mis pani ema pahasel nina kirtsutama. Kuid onu andis silmadega märku, et see on siiski päris lõbus kuulata, ja nii jäi jutuots ikkagi tädi pihku.

„Seal oli üks polkovniku tütar, Liisa Ivanovna. Nah, kui oleks meie tüdrukutel kah säärast julgust ja hakkamist, nagu sellel, mis siis viga! Liisa oli nii vana umbes kui Marta, aga kondi poolest tugevam ja hästi pikem. Tal oli üks peigmees, keegi edasipüüdlik noormees kustki kantselejaariast, ja kõik ootasime pulmi. See noormees oli aga just sel ajal end sõbradega purju võtnud ja kuuma peaga seletanud, et ega mul sellest Liisast enesest midagi, tüdruk pole ju kuigi suur asi, aga vot et on polkovniku tütar, see on tähtis. Pääseb poole kergemini kõrgemale kohale, muidu nüüdsel ajal ei saa. Eks keegi tark jälle seletanud kohe selle jutu Liisale edasi. Ah sedaviisi, õelnud Liisa, tore, tore. Ja vot mis tüdruk tegil Laskis kõik ära korraldada kuni pulmadeni, pulmapäev ilusasti käes, külalised koos ja muudkui võiks pihta hakata, ainult — pruuti ei ole. Ootavad tükk aega, ei tule. Peigmees läheb närviliseks, nägu punane peas, vannub tšort poberii, et need

naised ka kunagi õigeaks ajaks end valmis ei jõua teha. Aga jälle läheb pool tundi, Liisa Ivanovnat mitte kuski. Siis lõpuks tuleb keegi vanaeit ja annab ühe kirja peigmehele. Peigmees loeb ja läheb peaaegu hulluks. Kiri oli Liisalt ja ta kirjutas, et kuna sa ainult polkovniku pärast mind armastad ja ma muidu pole suurem asi, siis istu nüüd oma külalistega portsu otsas ja otsi ruttu uus pruut, enne kui pulmatoidud külmaks lähevad. Ja polnud peigmehele midagi teha, tuli see hirmus häbi enesele võtta ning külalistele teatada, et pulmi ei tule, pole midagi parata, palun väga vabandust! — Vot millega tüdruk hakkama sai! Kui meie tüdrukud kah neid mehi natukene näpistaksid ja vingutaksid, siis oleksid vahest päris asjad. Aga ei seda pole kartagi. Meil teeb poiss, mis tahab, tüdruk ainult laseb silmad maha ja on tänulik.“

„Noh, olete liiga kuri meie tütarlastele!“ naeris onu Kork.

„Ei ole kuri, mitte sugugi. Aga minu arust on meil perekondades kogu see asi viltu seatud. Emad tahavad niimoodi asja ära korraldada, et hoiavad tütreid poistest kasvõi väevõimuga eemale. Nojah, hoiavad eemale, kuni krahh ongi peos. Tüdrukul pole iseseisvust ega oma tahtejõudu, nagu Liisa Ivanovnal. Sellepärast olen ma siin ikka õelnud, et las Marta ometi kurameerib ja istub poistega kafeinajas.“

„Või jah!“ sõnas ema, „või meil hoitakse tüdrukuid poistest eemale! Sa, kallid tädi, vist ei näe enam hästi? Otse vastupidi! Neid ju päris prepareeritakse meeste jaoks ja kaheksateistkümmene-aastane plika on juba säärane kogenud daam, et astu teelt kõrvale. Olen katsunud oma Martat hoida, aga või sa suudad! Ei saa ju kõnida iga minut sabas.“

„Ega pruugigi,“ ütles onu Kork ja vaatas naeratades Martale. „See tüdruk juba teab, missugusest uksest sisse astuda.“

„Mis ta teab või on,“ löi ema käega.

Marta sõnas nüüd pisut ärevalt:

„Onu kiidab muidugi niisama ja olgu ta selle eest tänatud. Aga ema on jälle liiga palju teisel pool: ega's ma ikka nii õrnukene ja rumalakene kah ei ole, et muudkui hüppan kuristikust alla. Küllap mul on ikka kah aimu, kus on maa ja kus enam maad ei ole.“

„Aga nii just kujutlesin teid vastamas,“ ütles onu Kork ja ta silmad särasid, vaadates Martat.

Marta punastas kõrvuni ja laskis silmad maha.

„Vot, niimoodi!“ aitas tädi Anja tagant, „niimoodi peab üks noor neiu kõnelema. Ikka julgesti ja mitte poistele alla andma. Kui mina nii noor olin...“

„No oli häda!“ põikas isa Grünberg.

Tädi viskas poolküsiva, poolettehitva pilgu oma sugulasele ja vatras kohe edasi:

„Ma ei tea, mis sa selle häda all mõtled, aga igatahes poisid said üksteise järel kõrvetada. Ei juba andnud armu kellelegi. Näiteks, seal oli üks väga tutser poiss. Aleksander Butakov...“

Kuni tädi seletas õhinal oma lugu tolle Butakoviga, sosis-tas onu Martale:

„Kadusite eile nii ruttu ära.“

„Või veel ruttu!“

„No ikka. Ma mõtlesin suuri asju. Et istume kokku ja nõnda edasi.“

„Oli ju nii hilja. Ja...“ Marta mõtles viivu, enne kui ütles: „Olin ka esimest korda sääras kohas.“

„Siis nagu minagi,“ rõõmustus onu. „Aga väga kena oli olla, väga kena.“

Tädi oli nüüd oma järjekordse looga lõpul ja viskas platsi jalamaid uue. Tasandas ainult veidi häält, et onu Korgil oleks raskem sosistama hakata.

(Järgneb.)

POND'S kreem, puuder ja näovesi

on näonaha ilu ja pehmuse alalhoidjad:

Pond's kreem

- Tungib kergelt nahapöorsesse.
- Sisaldab olluseid, mille ülesanne on kaitsta nahka vananemisest ning sooja ja külma liigsest mõjust.
- On ideaalne puudrialus.
- „C“ kreem on rasvaga kreem (öökreem); puhastab nahka ja teeb selle õrnaks ja värskaks.
- „V“ kreem on rasvata kreem, katab nahka õhukese korrana, annab näo- ja käenahale õrna, mati jume; on ideaalne puudrialus.

Pond's puuder

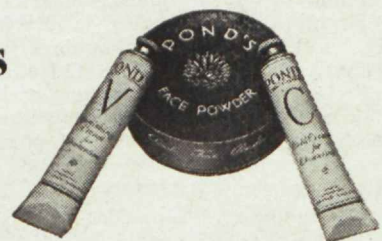
- On valmistatud mitmes varjundis, õrnalt lõhnastatud ja katab näonahka õhukese, ühtlase korrana, andes näole meeldiva jume.

Pond's näovesi (Skin Freshener)

- Uudispreparaat Pond's seerias.
- On värskendava ja elustava toimega.
- Jumestab, tugevdab ja puhastab näonahka.

POND'S

on tarvitusel
kogu
maailmas!

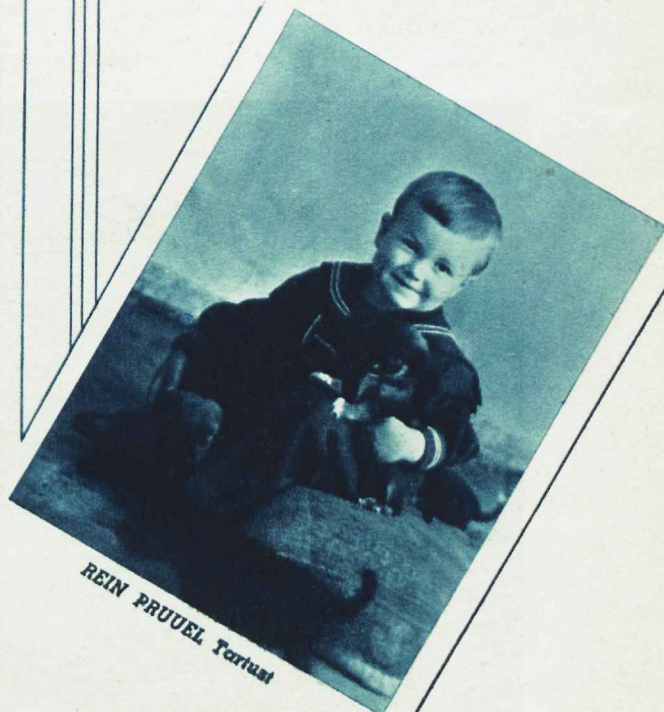

AILI, ärijuht Mägi tütar Tartust

MALLE, adv. Juta Rentiku tütar
Tartust

REIN PRUEEL Tartust

TIIU ja RUTH, ärijuht Põlderitütred
Ristilt

LEO, keemik V. Ora poeg Tartust

LEO ja VIIVI, äriees Ainola
lapsed Viljandist

HILDI, äriees Jürgensi tütar Tallinnast

Zofja Nalkowska

Proua Zofja Nalkowska (lahutatud Rygier), nüüdisaja suurimaid poola kirjanikke, Poola Kirjanduse Akadeemia juhatuse ainukene naisliige, Poola riikliku auhinna laureaat on alati tundnud suurt huvi vangide vastu, pühendades neile palju aega ja vaeva. Umbes 10 aasta eest Grodnos elutsedes kuulus ta sealsesse vangide Patronaati (hoolekandeseltsi), mistõttu tal oli õigus külastada vange igal ajal. Hoolekandekomitee ülesandeks oli täita võimalust mööda vangide soove, aidata neid enneaegse-vabastamise-palvete esitamises, olla neile abiks „vabaduses“, kanda hoolt nende perekondade eest, muretseda vangidele lisatoite ja vahel ka rohtu haiglas viibijaile. Nüüdki, kus pr. Nalkowska elutseb Varssavis, kuulub ta Vanglakomiteesse, kuigi tal jääb üsna kasinasti aega sellest aktiivselt osa võtta.

Oma tähelepanekuid vanglaelust aga on ta meisterlikult fikseerinud draamas „Tema kojutulekupäev“ (Dzien jego powrotu) ja raamatus „Maailmamüürid“ (Sciany Swiata).

ÕNN

Zofja Nalkowska veste, kogust „Sciany Swiata“, autoriseeritud tõlge.

Minu viimasest külaskäigust saadik olid seal kaks meest surnud.

Esimesena suri too, kes tõesti oli olnud kõige haigem.

Mäletan, kui ma talt esimesel külaskäigul küsisin, mida ta sooviks, vastas ta pikema mõtlemise järel, et tahaks õhtuti saada kuuma vett.

Võis tõesti arvata, nagu poleks tal olnud millestki puudust, nagu oleks tal olnud olemas kõike külluses, kui ta võis soovida nii tähtsusetat, väärtusetat asja.

Ja ometigi ei saanud ta seda kuuma vett, mis oli tema ainukeseks sooviks, kuni lõpuni mitte. Nii see oli — veekatel oli tookord nii väike, et seda vett ei jätkunud tõepoolest kõikide jaoks. Nüüd on seal küll juba uus, suurem katel.

Ta lamas üsna akna juures, nii et võis puudutada käega selle musta võret. Juba ammugi oli ta vangis, oodates oma 8-aastase vangistuse lõppu.

Ta teditähniline nägu oli suur, väga valge ja kõhn. Kõige iseloomustavam oli tema näos suur vahe suu ja pisut ülespoole siirduva nina vahel. Kuid see kõik kokku oli nii täiesti inimlik, lähedane ja kuidagi tuttav.

Ta oli rohkesti haige, rääkis suure jõupingutusega, tihti kannatas ta õhupuuduse all. Nagu kõik teisedki, lamas ta puukoikul põhukotil, kuid ristluude alla oli tal pandud kummipadi — imelikult uus ja oma punase värvusega nagu ülearu elegantne selle süнге halli teki kõrval.

Kohe võis arvata, et ta ei jää ellu oma karistusaja lõpuni. Kuid ta ei rääkinud sellest. Rääkis ainult sellest kuumast veest. Aga kui ta sellest rääkis, tõmbles ta lõug nagu lapsel, kes tahab nutta. Tema juures oli seesama lugu, mis Valpualgi¹⁾, see kõige tavalisem näht: ta närvises.

Ta polnud ju mitte ainult haige, tal polnud mitte ainult palavikku, kõha, õhupuudust, mädajooksu reiekondist, ta polnud ju mitte ainult surmakandidaat. Peale seda kõike — ei pidanud ta enam kunagi lahkuma siit, sellelt akna juures asuvalt koikult, sellest kummipadjast, siit vanglast.

Tal polnud perekonda ega sugulasi. Üks oli surnud hiljuti, teine ammugi. Tal polnud kirjutada mitte kellelegi.

Surres oli ta kakskümmend kaheksa aastat vana. Ja kellelgi maailmas polnud tähtis, et ta elaks, ükski ei pärinud arstilt murelikult tema tervise kohta, see ei tähendanud mitte midagi, mitte kellelgi polnud kahju sellest, et ta oli siin suremas.

Ja too teine lamas teises kongis, niisamuti akna lähedal. Tema parem käsi oli küünarnukist saadik jäänud masina alla — juba lapsepõlves — vaatamata sellele aga oli ta siiski kuidagi osanud osa võtta mingisugusest bandiitide kallale tungist. Ta oli vanglas veetnud pika rea aastaid ja nüüd oli temagi suremas.

Temal oli ümmargune, tursunud nägu — ja selles kollases, paistetunud näos pungjad pruunid ning viltuasestevad silmad. Tema püstininas asetsesid sõõrmed nii, et võis sügavale sisse vaadata.

Neid oli niipalju nois haiglakongides, et ma ei mäletagi enam, mida see mees soovis esimest korda. Kuid temagi tõmblesid lõug ja suunurgad, temagi — närvises.

Selle eest aga mäletan, et kui ma nägin teda viimast korda, ütles ta mulle tasakesi, usaldavalt, et tema tervis on väga halb. Ja ta lausus veel midagi, millest ma ei saanud aru.

Kui ma kummardusin lähemale tema voodi üle, kordas ta jälle sedasama.

— Raske on taluda.

Jah, just seda tundis ta surma eel, et nüüd oli juba raske taluda!

Neid tema sõnu olen ma pärastki vahel endamisi korranud. Leidsin, et nad on valemina lihtsalt asendamatud. Et nendega on tõesti kõik öeldud.

Suremine on raskesti talutav. Ja surm ongi see, mis ületab inimese jõu.

Nii siis, need kaks olid surnud. Kuid nende asemele tulid teised, kes enne olid olnud terved, teistest kongidest siia haiglakongidesse, kus suurem osa põeb tiisikust, kus võib-olla mitmekümne inimese seas on ainult kahel-kolmel mõni muu haigus.

Peatusime ühe uue voodi juures. Siin lamas vang, kes oli juba kaks aastat uurimise all, kes juba kaks aastat ootas siin asjatult oma süüdistusasja arutamist.

Alles kümne päeva eest oli ta haigustunud. Nüüd aga sülitas ta iga päev verd. Nii ruttu see läheb!

Ta oli noor, temal oli kõhn, korrapärane nägu, terav profiil, tüdinud silmad.

Ta päris, kes me oleme, vastas viisakalt, kuid yähe. Ta ei kaevanud üldse, ei soovinud peaaegu midagi.

Meie küsimuste peale vaatas ta meile tükk aega vaikides, nagu jõudu kogudes, otsa.

Kuidas ta valitses enese üle, et mitte näidata oma nõrkust, naeratas isegi oma nutu varjamiseks. Kuid oma lakkamatut tasast, kuiva kõha ta ei suutnud tagasi hoida.

Nagu harilikult, läksin ma sealt jälle tagasi oma ellu. Läksin läbi ühest suurest välisuksest, üle õue, läbi kantseleist ja teisest välisuksest. Ära sõites vaatasin veel kord tagasi noile hallele pikile müürele. Nad näisid mulle tulvil iha, tulvil lakkamatuid põgenemislootusi.

Igaüks neist mõtleb alati sellele. Ja see jääb meie ning nende vahele lahutava müürina.

Milleks me siis üldse tuleme, kui meie ei taha neid aidata selles, mis nende jaoks on kõige lähtsam — unistus vabadusest.

Valvur rääkis meile seda, millest too uus oli vaikinud. Või ei saanud ta ütelda, et on juba sisse andnud kaks palvekirja, et tunneb end süütuna, et tema on segatud võõrasse süüasjasse ainult tema nime mainimise tõttu. Kuid kohtutäht-aeg polnud ikka veel määratud.

¹⁾ Teine hoolealune.

Kui ta haigustus, tuli teda vaatama tema naine. Ta oli sõitnud kaks ööd ja pidi siis kohe jälle asuma oma tööle. Jättis mehele kümne zloti ümber raha ja lahkus nuttes. Isegi vangid olid kõik liigutatud, nähes nende jumalagajätmist. Ükski ei kahelnud, et nad teineteist enam kunagi näha ei saa.

Ja ometigi tuli see teisiti.

Mitte mina polnud see õnnelik, kes võis talle ütleva tulla, et tema vabastamispalved on lõppeks aidanud, et ta on vaba. Kuid ma võisin olla jaamas, kui ta ära sõitis.

Leidsin teda istumas pingil kolmanda klassi ooteruumis, kulunud kummimantel seljas, sallike kaelas, reisumüts peas. Tema peenikene, õrn profiil oli seekord muutunud palju teravamaks, tema tumedad silmad aga näisid veel suuremana ja läiesti leegitsevatena.

Noor, armas naine oli juba ostnud piletid, oli ostnud viinamarjugi teele. Tema silmad olid punased, sest jälle oli ta sõitnud kaks ööd läbi. Võib-olla oli ta nutnud selgi korral.

Meie ei lasknud haiget rääkida. Alles kahe päeva eest oli tal olnud tugev verejooks. Kuid ta ei kuulunud sõna.

— Ma ei tunne end sugugi nii haigena, mul on parem, kordas ta ja naeratas.

Saatsime ta välja perroonile, kus iga silmapilk oodati rongi tulekut.

Ilm oli vastik. Nädalaid kestnud põuale järgnes nüüd külm tuul, oli pilvine ja kuiv.

Keegi läks mööda suure saapapuntraga.

— Kui palju saapaid ta kannab!

Me toetasime haiget, sest polnud kohta istumiseks. Ei, tal peaaegu polnudki abi vaja. Oli nii kerge.

Vaatas igale poole ringi. Mööda läks keegi sõdur või ohvitser.

— Oo, nüüd on neil juba teissugused märgid.

Jah, kindlasti oli paljugi muutunud nende kahe aasta jooksul. Pakikandjad hakkasid kohvleid välja kandma, reisisid asetused ritta perroonile.

— Olen õnnelik, ütles ta aeglaselt. Ja veel kord tähendas ta:

— Olen õnnelik.

Pärast paigutasime nad vagunisse, vaatasime, kas tal on võimalik pikutada. Tal oli pisike padi ja tekk.

Rääkisime veel nii ühte kui teist, kuid ometigi jäid mul tähtsamatena meelde need sõnad:

— Olen õnnelik.

Nad pidid meile kohe kirjutama, kuidas reis oli möödunud, kas nad olid õnnelikult koju jõudnud.

Saime pärast tõepoolest teada, et see oli nii, kuid ühe kuu pärast oli ta surnud.

Nagu paaril teiselgi juhul — nii oli vabastamine ka seekord jäänud hiljaks.

Kuid see ärasõit hirmsast, süngest jaamast pilvisel varasügispäeval on jätnud tänapäevani minusse mälestuse õnnest.

Tõlkinud L. Skomorovska.

Korteri pale

Kui me ehk otsekohe ei suuda tunnetada ja mõista mõne korteri paremusi ja omapära, siis üht teame siiski täpselt: kas tunneme end seal kodus või ei. Ja ausa näoga tubades tunneme end otsekohe nagu kodus, valmis rõõmsaks askelduseks ja pälvitud puhkuseks, valmis pidutsemiseks või vaikseks mõtiskeluks, ükskõik kas elutseme seal ise või viibime neis külalisena. Iial ei tundu meile seal seinad liiga kitsana, kuski pole midagi segavat, rõhuvat või olemuselt võõrast. Ikka kuuluvad ruumid, mööbel, majariistad üksteisega kokku ja ka meiega. Oleme õppinud endistest aegadest ja teame, et ei saa vabalt liikuda ega vabalt hingatagi plüüsportjäärudega ja kribukruga tubades, süngete tapetite, hiigelsuurte „kroonlühtrite“ ja raske, mõttetult kribuliseks nikerdatud mööbli vabel. Tuppa oli varem kuhjatud lõpmatuseni üleaarust, ebaausat, aetuna soovist hiilata, näida teiste silmis rikkam või vähemalt jõukam kui seda tegelikult oldi. Ei maksa hakata küll tolaeagse maitse üle irvitama, vaid olgu see meile ainult hoiatavaks näiteks ja hoidku meid vanu vigu kordamast, õpetagu see meid ka tänuhuljalikult tunnustama tänapäeva lihtsat ja otsekohest kodukultuuri.

Kodumaine puit on pääsenud jälle ausse: jalakas, saar, mänd, kastan — kõik nad omandavad osava pinnakäsitluse tõttu huvitava ja iseloomulise välimuse. Polituuriist üksi ei piisa, ta oleks sisemises vastuolus saare või männi karmi iluga. Uuemal ajal lihvitakse neid puitu, kuna sel teel pääseb nende kiri eriti hästi esile. Pähklipuu ilu pääseb täiel määral maksuvusele alles poleerimise läbi. Teisi puitu vahatatakse ainult, s. t. pind saab õrna, loomuliku läike. Ka peitsimisega ollakse tänapäeval ettevaatlik — ikka püütakse säilitada ja rõhutada puidu enda värvust, see on ju ikka kõige ilusam. Mööbli kuju oleneb valmistusmaterjalist ja ka otstarbest. Töötuba nõuab ikka tõsiseid, sirgeid joooni, elutuba võib omada seevastu rahulikult graatsilisemaid kujundeid. Kaunistised, mis — nagu seni massiproduktioonis tehti — mööblile peale kleebiti (näiteks puhvetkapile raske puuvilja- või lillepärj), tunduvad meile loomuvastastena. Nende asemel eelistame puidust väljatöötatavaid kaunistisi, nagu sissepandud vahtrajooni, plastilisi kepikesi, ilusasti treititud nupukesi ja peaaegu klassiliselt mõjuvat raamistikku ning sammastikku. Väga kaunistavalt mõjuvad ka pidemed: männil ja saarel rauast, poleeritud puitudel messingist.

On meil mööbel koos, tuleb asuda toa sisustamisele. Otustava põhiakordi annab mööbli, mööblikanga, tapetite, kardinade ja põrandakatte kooskõla nii värvidelt kui ka materjalilt. Iga üksikasja tuleb valida kõige hoolikamalt, kogu aja meele pidades kooskõla teiste toas viibivate esemetega. Ka tapetite valikut ei saa kunagi liiga üle hinnata. Olgu siin näiteks nimetatud paar head koostist: heledate puitude (nagu vaher või kask) juurde võtame elutuppa elevandiluuvärvi, magamistuppa keskmise heledusega rohelise tapeti; tumedate puitude juurde (nagu pähklipuu) elutuppa helekollase, söögituppa õrnmuustrilise beeži, lastetuppa mõne maheda tooni; päris tumedate puitude juurde elutuppa pruuni, magamistuppa

reseedarohelise, töötuppa punakaspruuni või ka maiskollase. Lihtsa mööbli puhul otsustame siiski heleda tapeti kasuks, kuna see ei neela nii palju valgust, vaid moodustab parima tagapõhja mööblile ning piltidele, tehes väikesedki toad valgusküllaseks ja avaraks.

Vaiba valikul olgu esimeseks käsuks: rahu! Rahu nii värvis kui ka muustris. Vaip peab olema võimalikult neutraalseks ja harmooniliseks aluspõhjaks mitmesugusele mööblile, värvidele ja vormidele. Seda ei tohi ostjad unustada. Kireva mustriga põrandakatte viib terve toa tasakaalust välja.

Ka aknakardinad tohivad etendada ainult tagasihoidlikku osa: nad raamivad — või öisel tunnil peidavad aknaava. Ka nemad peavad värvilt ja muustrilt sobima teiste toas olevate esemetega. Elav, muustriline tapet vajab vastukaaluks lihtsat, värvilt sobivat kardinat ja mööbliriiet. Värvilt ja ehituselt tagasihoidlik tapet vajab seevastu täienduseks elavamalt eesriiet ning mööblikatet. Stoorideks võtame vuaali või tülli, siledat või võrgusilmset, mille ainsateks kaunististeks oleksid kude või nägusasti langevad voldid. Külgkardinaiks valime kas siidi, linast, sitsi, käsitsikootud või muud. Alati eelistame pesu- ja valgusekindlat kangast. Värvilt valitud sobiv ja mitte liiga käreدامustriline eesriie annab me elutoale kooskõla suhtes viimase viimistluse. Magamistoa akna ees lehvib õrn, pastelltoonis vuaal, kuid me võime valida ka paksema, ilusamuustrilise kanga. Väga harmooniliselt mõjub, kui voodikate, öölambivari ja eesriided on ühest materjalist. Lastetoale sobib tugev, lõbusasti ruuduline või täpiline linane või sits-eesriie.

Ja nüüd kõnnime veel kord koos läbi tubade: eeskojast kuni lastetuppa, istume veidi aega ilusate kirjust linasest katetega mugavil toolidel, heidame pika pilgu elu- ja töötuppa, magamistuppa ja ka asjalik-ilusasse kööki — käsi südamele! Keda ei võluks see korter, see peen, tasakaalukas kooskõla, mille vaikuses ja peidetuses tunnend end kodus, kus leiad äratust ja tiivustust, rõõmu ja õnne töös!

Moodsaid kleite, pesu ja sukki

soovitab

JOH. ROOSIPUU kaubamaja

Tartus, Suurturg 14, telef. 85

Hispaania näitleja **IMPERIO ARGENTINA** ja **FRIEDRICH BENFER** uues „Ufa” filmis „ANDALUUSIA ÖÖD”

Film VALMIB

POLA NEGRI uues filmis „PÜHA VALE”

KÄTHE von NAGY, **ELFI GERHARDT** ja **HANS OLDEN** uues filmis „RAHUTUD TÜDRUKUD”

Mõjuv stseen uuest filmist „NOORUS”, peaosades **KLÖPPER**, **KRISTINA SÖDERBAUM** ja **HERMANN BRAUN**

FILMI järeel

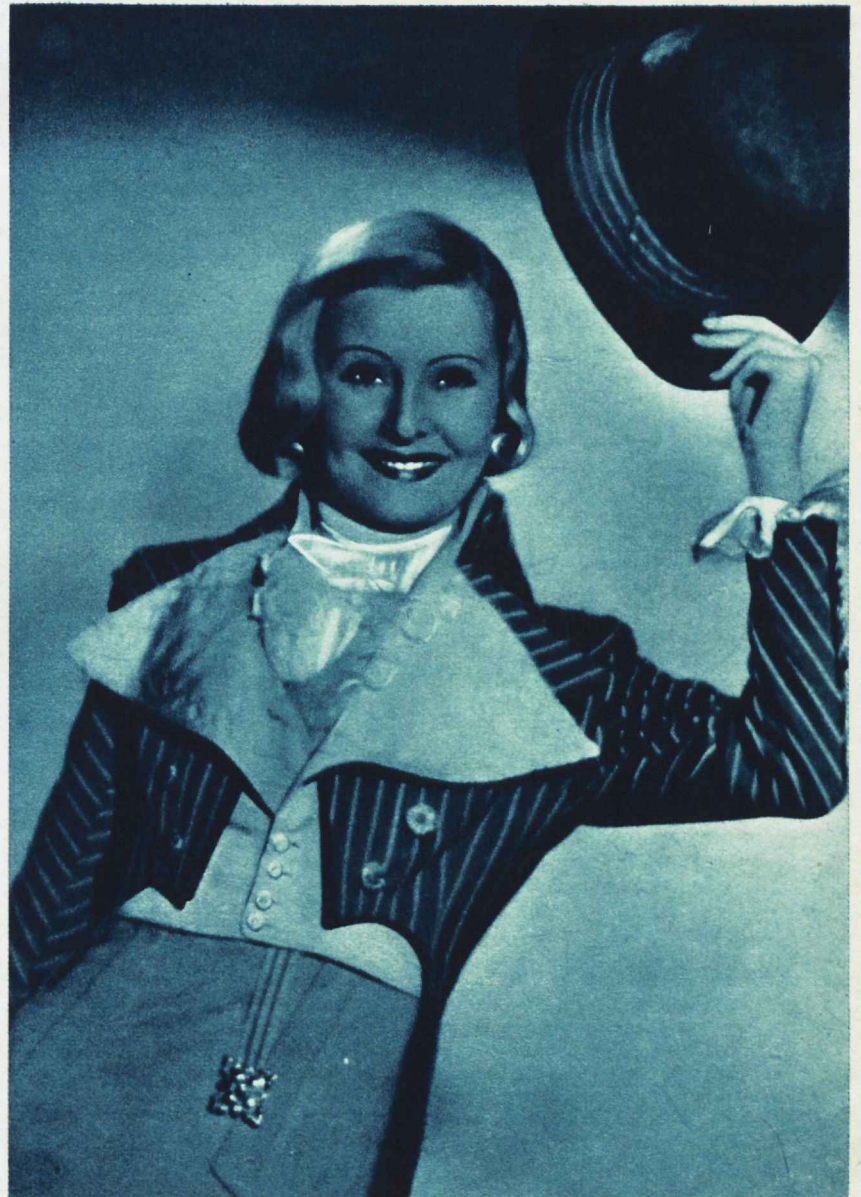
ROBERT TAYLOR ja BARBARA STANWYK mängivad peaosi uues ameerika filmis „NELJA SILMA ALL“

HANS ALBERS ja LISSI ARNA uues filmis „KOLLANE PLAGU“

RALF ARTHUR ROBERTS, PAUL HENKELS ja THEODOR LOOS uues lustakas filmis „SUUKORV“

LILIAN HARVEY uues filmis „CAPRICCIO“

SANGARLIKKE NAISI

Tiroomi kroonimata kuninganna

Katharina Lanz (1775—1854)

See juhtus Prantsuse revolutsiooni ajal. Prantsuse armeele, keda juhtis kindral Joubert, oli antud käsk vallutada Tiroom — kuid tiroomlaste vana vabadusevaim ajas enese sirgu ja igal sammul pandi sissetungijatele vastu.

Spinges'is, külas, kus elutses Katharina, oli prantslaste peatee. Olgugi et mehed panid vapralt vaenlastele vastu, ei jõudnud nad siiski käes hoida oma positsiooni. Aga äkki tormas viimasel hetkel oma majast välja 22-aastane Tiroomi iludus Katharina Lanz. Ta vihkas prantslasi seepärast, et need oleksid küla vallutamise järel hävitanud tema armastatud kiriku. Vaenlased olid juba piiramas kirikut, kui ilus tüdruk jõudis kirikuaeda, peened juuksed lehvimas tuules ja käes vigel. Vaiksest rahuarmastajast tüdrukust oli saanud amatsoon, kes võitles kümne inimese eest.

Küla kaaselanikke tõmbas see eeskujuga kaasa, nad kahekordistasid oma pingutusi — ja prantslased aeti külast lõplikult välja. Sõnum sellest tungis kõigisse Tiroomi küladesse ja andis rahvale uut jõudu. Ning varsti oli Tiroom prantslastest puhas.

Katharina elas peale seda veel 57 aastat oma kodukülas ja teda hüüti Tiroomi kroonimata kuningannaks.

Eve Lavalliere'i saladus

Eugenie Feneglie (1868—1929)

Ta oli kuulus, kuid vahetas selle õnnelikkuse vastu. Üllas vahetus.

Sündinud Toulon'is 1868, jäi ta pea vaeslapseks ja püüdis end elatada lauljannana kohvikuis. Rahvale meeldis ta laul ja talle räägiti, et ta peaks oma õnne katsuma Pariisis. Ta läks Pariisi vaesena ja nimetuna. Keegi mäenedžer andis väikesele provintsitüdrukule osa ja kogu Pariis hakkas teda armastama. Kuulsus ja rikkus katsid ta teed kulla ja lilledega.

Väljapaistvad inimesed otsisid ta sõprust. Vaevalt oli midagi, mida maailm võib anda, millest ta oleks ilma jäänud. Ta oli väga kena, kiharate krooniga ja suurte hiilgavate silmadega. Tal oli ihu ja liikumise veetlevust ja ta oli äärmiselt intelligentne.

Vaimustus saatis teda igal pool. Ta pildid ilmusid järjekindlalt: ühed kirjutisid artikleid ta rõivaste, teised ta kunsti üle. Näitlejannana ta nimeks oli Eve Lavalliere.

Äkki Eve Lavalliere kadus ära. Ta hiilgav elu polnud toonud talle õnnelikkust. Esiti ta oli arvanud, et on tore olla kuulus. Ta tundis lõbu oma kalliskividest nagu laps oma mänguasjadest. Kuid juba ta küsis: „On's see kõik? Ma pole õnnelik. Mis pean ma tegema, et olla õnnelik?“

Viimaks jättis ta maailma maha ja hakkas otsima õnne. Ta leidis selle Vogeesides, ühes külas, kus ta elas elu täis vaesust, palvetamist ja teiste teenimist. Kui vaesele mehele oli vaja põetajat, või haigele naisele puhastada ta tuba, või surev laps vajab mugavust, Eugenie Feneglie oli selleks valmis nende kutse peale.

Pika otsimise peale ta hiilgavad sõbrad leidsid ta üles. Nad palusid teda tagasi tulla nende maailma, kuid kõik, mis nad ütlesid, oli asjata. Viisteist aastat kuulus näitlejanna oli vaeste teenija ja aitaja oma mäestikukülas. Siis 1929 ta läks sinna maailma, kus elavad sangarid. Ja inimesed teavad, et läbi kuulsuse on tunginud natuke õnnelikkust, mille ta leidis elamises teiste jaoks.

Florence Nightingale (1820—1910)

Kui Briti armee oli hävimas ja rahvast kohtas kibe karjumine Skutarist, siis oli tema, kaunis naine Londoni külalistest, kes kuulis seda kisendamist ja päästis Inglismaa sõjaväe. Ta läks nagu ingel Krimmi sõtta. Ta peksis minema korruptsiooni ja kasimatuse haigemajadest; ta andis süüa nälgjatele, rõivaid paljastele, mugavust kannatajatele. Ta tegi haiglaid paranemispaike, mitte aga räpasteks paikadeks, kus nälgivad palavikus ohvrid pidid surema.

Tohtrid ja ohvitserid võitlesid ta vastu (nagu oleks ta olnud witch), nad vihkasid ta segamist, vaheleostumist. Kuid ta võitis nad, nagu ta võitis kõik haiglate ja haavatud meeste vaenlased. Neis hirmsates punktides, milles Briti sõdurid pidid tihedalt tõuklema, tegi ta tervenemise imetegusid. Kuid ta tegi veel rohkem: ta pani aluskivi moodsale haiglale.

Iga rahvas võlgneb oma haiglasüsteemi Florence Nightingale'ile, iga sõjavägi võlgneb tema õpetusele oma truppe terise. (Ta sai Leedi Ülemjuhatajana tuttavaks Krimmi sõjas.)

Ta oli sündinud Florenzis ja nime sai oma sünnikoha järgi. Ta vanemad olid rikkad. Neil oli maja Londonis ja mõisad, maamajad mitmel pool. Ta vanemad olid välismaal, kui Florence ja ta õde sündisid. Ta ema oli väga kena ja võluv, kuid ta ei saanud oma tütrest aru. Florence sai hiilgava kasvatusena; tast sai täielik keeleteadlane ja muusikainimene ja tore kirjadekirjutaja; ja ta mõtles sügavalt poliitika ja usu üle. Ta reisis Euroopas; ta käis Egiptuses, uurides mitte ainult kunstivaru, vaid ka inimeste elu.

Ta uuris kannatusi ja see äratas tal tahte hakata halastajaõeks. Kuid ta vanemad ei tahtnud sellest kuuldagi. Tolle aja halastajaõed olid halvad, haiglates sageli joodikud ja ilma teadmisteta.

Sõda oli Krimmis, hospitalid aga Skutaris, Konstantinopoli juures. Sõit Krimmist Skutarisse kestis kaheksa päeva, ja selle ajaga neljandik üleveetavaist surid hirmsatel laevadel. Florence sõitis 38 halastajaõega Türki. Marseille's laevale asudes võttis ta arstmeid kaasa niipalju nagu sai. Kõik Skutari haiglaid olid halvad, otse hirmsad. Üle koormatud, ühe asemel lamas neli meest; polnud puhast voodipesu neile; mehed tulid haavatult, külmavõetuna, nõrgad ja nälgijad, kuid pandi toiduta voodisse. Haiglaid olid katkuposad. Kõik oli must, tuul tõmbas läbi, rotte palju. Florence'i üks esimestest tegudest oli tappa rotte, kui need õõsi üle haigete peade jooksid. Rõivad olid hirmsad. Põrandaid ei pestud üldse. Polnud õiget kohta, kus keeta sööki. Polnud operatsiooniruumi; polnud ruumi, kuhu panna surnud.

Teated Florence'ist saabusid koju ja talle koguti raha. Polnud kahvleid, lusikaid ega nuge, polnud kääre juuste lõikamiseks. Üks reisija ütleb: „Ma leidsin ainult kaks inimest Krimmis ja üks oli miss Nightingale.“ Ta töötas 20 tundi päevas. Ta võttis haigeid vastu, pesi nende haavu, puhastas ja rõivastas neid. Ta julgustas neid enne lõikust. Ta tegi neile tuntavaks, et ingel on tulnud nende kibedasse ellu. Ta halastajaõed olid igal pool. Teda kutsuti leedi lambiga, sest õõsi ta käis ruumis keset haigeid ja surijaid. Siin ja seal ta peatus ja ütles mõne lohutussõna; ühele andis arstirohtu, teisele juua. Ta läks ka Krimmi; ta nägi mehi kaitsekraavis, 36 tundi järgemööda söömata midagi muud kui toorest sealihast, mida üle niisutati rummi ja suhkruga, ja suhkarit; nad ei saanud öödi veeta. Kuid siin jäi ta ise palavikku. Ta oli õige lähedal surmale, kuid ta sai jagu haigusest, kaotades oma toredad juuksed ja nähes välja nagu oma endise mina vaim. Ta oli nõrk, ei saanud ise süüa ja kõneles sosinaga. Kuid ei tahtnud enne minna kodumaale, kui viimane Briti sõdur oli läinud ja sõda otsas.

Kodus ta oli saanud sangariks. Sajad poeemid kirjutati talt. Teda taheti vastu võtta suurte auavaldustega, kuid ta saabus tähelepandamatult. Tal oli võimu rohkem kui ühelgi naisel maailmas. Ta korraldas ümber Inglise sõjaväe arstiasjanduse. Pärast Krimmi oli ta invaliid, haige kogu aja.

Asja ilmus trükist eraväljaandena ühes köites

I ABIELUSEADUS

Riigikohtu tsiviilosakonna seletustega.

II PEREKONNAÕIGUSE

kohta antud Riigikohtu tsiviilosakonna seletusi.

Koostanud ja välja andnud Riigikohtu tsiviilosakonna sekretär A. PEEP.

Raamat sisaldab peale Abieluseaduse teksti hulga Riigikohtu põhimõttelisi seletusi, mis pakuvad asjalikke juhiseid mitte ainult juristidele, vaid kõigile neile, kes vajavad selgitust

abielulahutuse, alimentide nõudmise,

abieluliste varanduslike vahetõrgete, vanemate ja laste vastastikuste kohustuste, adopteerimise, eestkoste ja hooldamise ning muus perekondlikes asjus. Hind Kr. 2.—

Raamat on saadaval koostajalt — Tallinn, Vismari 7. Tellides kirjalikult, võib raha maksta A. PEEP'i posti jooksvale arvele nr. 750.

140

141

142

143

144

145

146

147

148

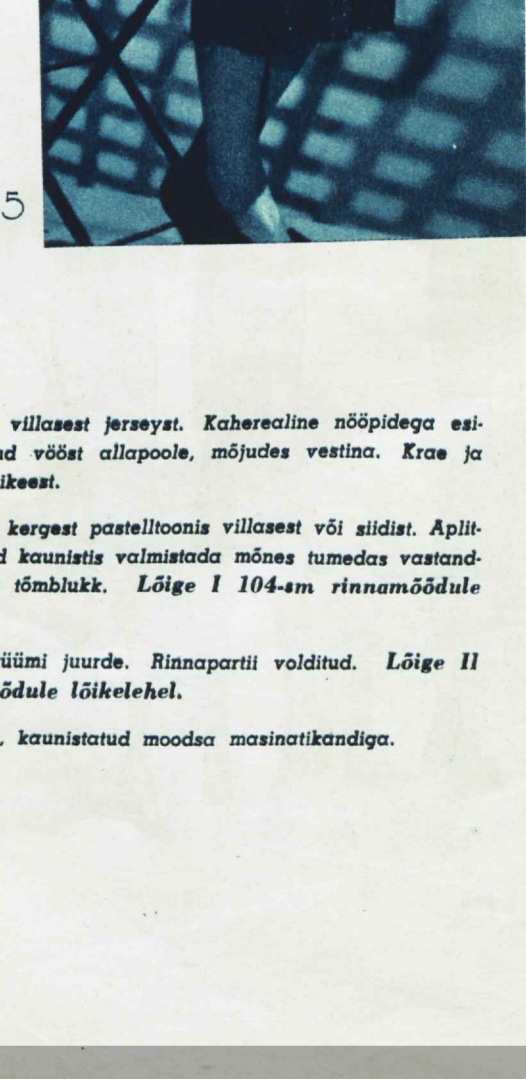
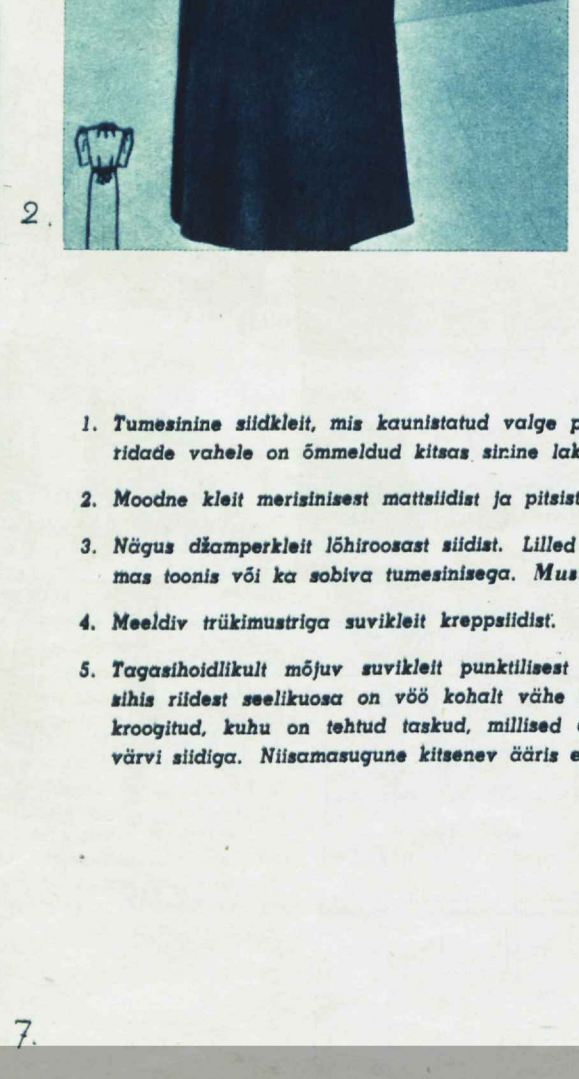
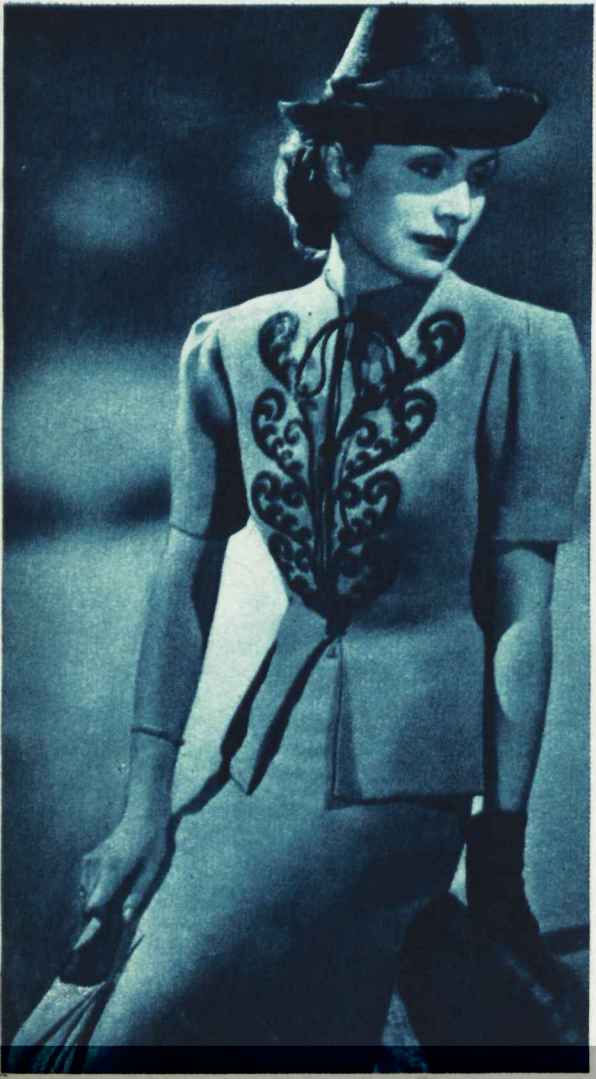
149

150

151

Rõõmsateks kevadepäevadeks

1. Tumesinine siidkleit, mis kaunistatud valge pärltikandiga. Pärliridade vahele on õmmeldud kitsas sinine lakkpael.
2. Moodne kleit merisinisest mattsiidist ja pitsist.
3. Nägus džemperkleit lõhriroosast siidist. Lilled on tikitud tumedamas toonis või ka sobiva tumesinisega. Muster muustrilehel.
4. Meeldiv trükimustriga suvikleit kreppsiidist.
5. Tagasihoidlikult mõjuv suvikleit punktilisest materjalist. Viltu-sihis riidest seelikuosa on vöö kohalt vähe kroogitud. Esipartii kroogitud, kuhu on tehtud taskud, millised ääristatud punktide värvi siidiga. Niisamasugune kitsenev ääris esineb ka varrukail.

6. Tänavkleit hallist villasest jerseyest. Kaherealine nõõpidega esi-osa on pikendatud vööst allapoole, mõjudes vestina. Krae ja käited valgest pikeest.
7. Moodne jakk-kleit kergest pastelltoonis villasest või siidist. Aplitseeritud või tikitud kaunistis valmistada mõnes tumedas vastandlikus värvis. Ees tõmblukk. Lõige I 104-sm rinnamõõdule löikelehel.
8. Nägus pluus kostüümi juurde. Rinnapartii volditud. Lõige II 100-sm rinnamõõdule löikelehel.
9. Must džemperkleit, kaunistatud moodsa masinatikandiga.

7.

8.

9.

152

153

154

155

156

157

140. Moodne suvikleit heledast siidist.

141. Nägus suvikleit plisseeritud seelikuosaga.

142. Lihtsa tegumoega meeldiv kleit helerohelisest materjalist. Pluusiosa on eest ja tagant kaunistatud käsi- või paelpiluga.

143. Huvitav kleit kahesugusest materjalist.

144. Moodne suvikleit pastellroosast materjalist. Seelikuosa ja valge passe plisseeritud või volditud. Vöö tumesinisest nahast.

145. Suvikleit peeneruudulisest riidest.

146. Moodne pealelõunakleit rohelisest siidist.

158

159

160

161

162

163

164

165

165-a

166

167

168

169

170

171

172

147. Nägus kleit täpilisest materjalist. Ees ja taskutel punased tõmblukud. Vest valge.
148. Meeldiv suvirõivastis, mis koosneb punasest seelikust ja valgest punasega kaunistatud pluusist.
149. Suvikleit punktilisest materjalist. Kaunistuseks kahte värvi siidpael.
150. Huvitav kleit moodsamuustrilisest siidist, töötatud mitmes sihis jooksvate triipudega.
151. Lihtsa kuid kauni tegumooega suvikleit täpilisest materjalist. Krael värviline tikand. Muster mustrilehel.
152. Moodne pruutkleit valgest krepplameest.
153. Nägus pruutkleit. Ees kaunistuseks kolm elavat roosi.
154. Suvikleit kahte värvi materjalist.
155. Meeldiva tegumooega suvikleit.
- 156—157. Kaks moodsat kerget suvimantlit.
158. Kevad- või suvimantel heledavärvilisest materjalist. Teipitud kaunistis.
159. Suvikomplee, mis koosneb nägusast kleidist ja lühikesest jakist. Kleidi ülaosa, jaki reväärid ja kätsed on tikitud ahelpistes laineliste joonekestena.
160. Moodne kostüüm. Hele seelik ja tume jakk.
- 161—162. Kaks meeldivat suvikleiti.
163. Nägus suvimantel tumedast siidist. Reväärid kaunistatud lakkpaelaga.
164. Suvikleit peenemuustrilisest siidist või puuvillasest materjalist.
- 165—165-a. Nägus suvimantel suuremale tütarlapsele.
166. Meeldiv suvikleit suuremale tütarlapsele. Kaunistis sutašpaelast.
167. Triibulisest riidest suvikleit tütarlapsele.
168. Suviülikond poisile. Lõige V lõikelehel.
169. Nägus tikitud kleit tütarlapsele. Lõige VI lõikelehel ja muster mustrilehel.
170. Ristpistes tikandiga suvikleit tütarlapsele.
171. Suvikleit suuremale tütarlapsele.
172. Tikitud suvikleit suuremale tütarlapsele. Muster mustrilehel.
173. Madruseülikond poisile. Lõige VII lõikelehel.
174. Madrusekleit tütarlapsele.
175. Palit ja müts 1-a. tütarlapsele. Lõige VIII lõikelehel.
- 176—177. Suvirõivastis tüdrukule ja poisile.
178. Rannakleit tütarlapsele.
179. Suvikleit tütarlapsele.
180. Tikitud suvikleit 2-a. tütarlapsele. Lõige IX lõikelehel ja muster mustrilehel.
181. Suvikleit tütarlapsele.
182. Suviülikond poisile.
183. Põll. Lõige X lõikelehel.
184. Päevasärk ja püksid daamile. Lõige XI lõikelehel.
185. Moodne aluskleit. Lõige XII lõikelehel.
186. Magamisülikond. Lõige XIII lõikelehel.
187. Nägus hommikumantel. Krael ja varrukail aplitseeritud või tikitud lilled.
188. Huvitav tikandiga suvikleit. Muster mustrilehel.
189. Tikitud suvikleit. Muster mustrilehel.

Valgestage käsitööd **TUVI** märgiga
sefiirlõngast

ja teie veendute nende headuses.
Müügil igas paremas äris.

173

174

175

176

177

178

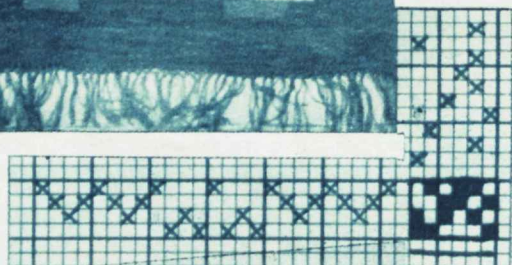
179

180

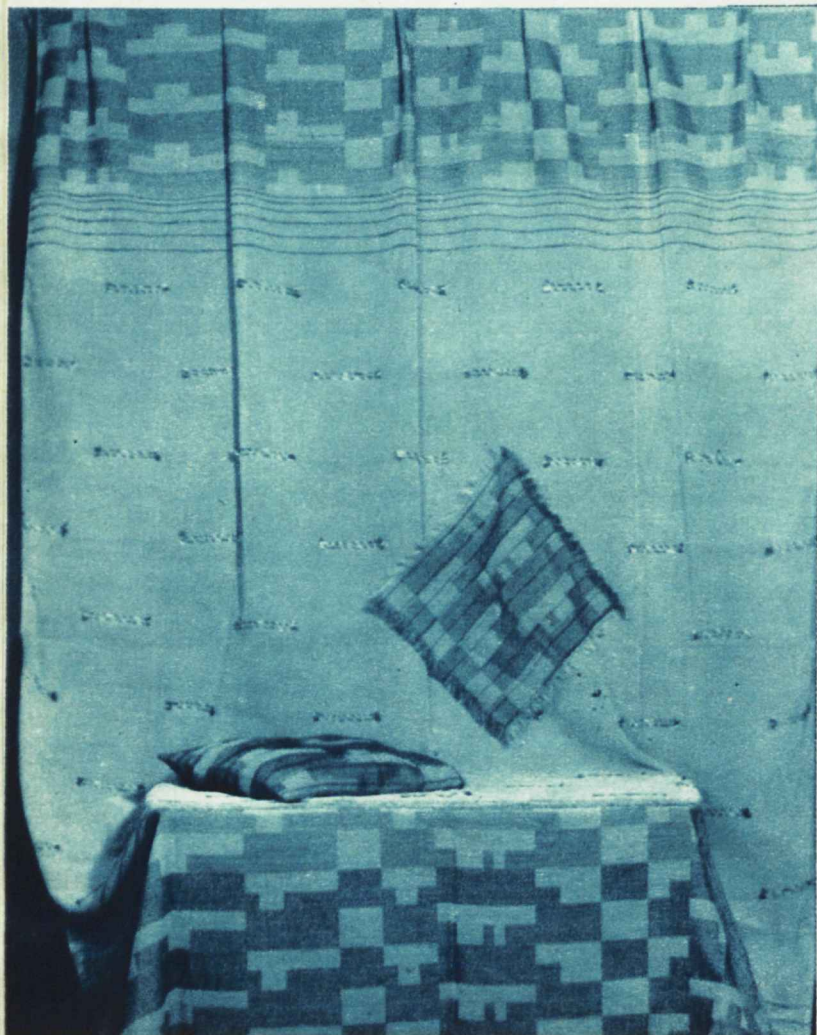
181

182

Kootud vaiba seadlus

Tiktud plus

A. Ervart.

See raglanlõikeline plus on valmistatud valgest siidist ning kaunistatud esitükile ja varrukale tiktud nägusa vöökirjalise mustri-ga. Tikand on kolmevärviline, kasutades punakaspruuni, sinist ja kollast kahekordset mulineeniiti. Muster muustrilehel.

Kootud põrandavaip trikooräbalaist

Elli Tõnisson.

Vaiba suurus on 162×260 sm, kui antud muustril iga ruut võrdub 3 sm². Suga 20/1. Kui panna äärtesse 10 sm laiuselt 2 lõnga pii vahele, siis saame vaiba ilusama ja tugevama. Lõimeks on takune lõng nr. 6/4. Lõim enne tarvitamist hästi läbi keeta ning osa lõimest klooriga pleegitada, et saada värvimisel heledate värvide juures puhtamaid toone. Antud vaibal värvida lõim; tumepruun, telliskivipunane, roheline ja kollane. Vaiba äärtes on tumedamad värvid, keskel kollane. Käärida 364 lõnga 340 sm pikkuses.

Koeks on trikooribad, mis 1,5–2 sm laiad ja korralikult kokku ömmeldud. Sellise vaiba kudumisel võib otstarbekalt ära kasutada vana puuvill- ja siidtrikoopesu ning sukki. Eriti annavad siidsukad vaibale ilusa pehme läike just mitmeti värvitud lõime juures.

Koe värvid on järgmised:

- I — põhivärv on beež, millise värvimiseks võib tarvitada roosid ja valgeid räbalaid, et saada ilusat roosakasbeeži tooni.
- II — oranž — saadakse kollasele värvile telliskivipunase lisandamisega.
- III — kastanpruun.
- IV — ■ — tumedam roheline — kollakas toon.
■ — hele kuldollane — värvida valgeid räbalaid.
■ — tumedam kollane.
■ — sinepollane — värvida siniseid räbalaid tumedama kollase värviga.
■ — telliskivipunane (tumedam toon).

Selle vaiba kudumisel on kasutatud 4 nie ja 6 tallalauga seadlust. Tähen-datud vaibale võib kasutada ka krepp- või mõnda lihtsamat sidust.

Peale värvimist räbalad hästi välja venitada ning kõvasti kerida, et nad veelgi venivad. Antud vaibale kulub räbalaid umbes 7–8 kg. Uusi trikooräbalaid saab osta hinnaga umbes 30–40 senti kg trikoopesu-töökodadest. Muster muustrilehel.

Kootud moodne voodikate

S. Kont.

4 kirja ja 2 sideniit, 8 koelauda. Suga nr. 80/1. Voodikate on 2 m pikk ja 2,6 m lai. Materjaliks on: kalavõrguniit (tamsa) nr. 60, vanakuld- ja roostepruun kunsti-siid, kuldollane korrutatud siid, valge ning beež froteerlõng ja pruun läiklõim nr. 32. Lõimeks käärida tamsat 1620 lõnga 3,5 m pikkuses. Niidetada tuleb: 5–15 sm mustrikloppi iga kirjanite peale oma äranägemise järgi. Alguses kududa 50 sm kirja, iga koelaua peal umbes 5–10 sm. Värvide koetamisel järgmised: alguses kududa pruuni läiklõimega, üle minnes roostepruuni ja vanakuldpruuni segule. Mustri lõpposa kududa vanakuldollasega. Siis kordkorralt laienevate väikeste vahede järel sisse lüüa valge ja beež froteerlõng.

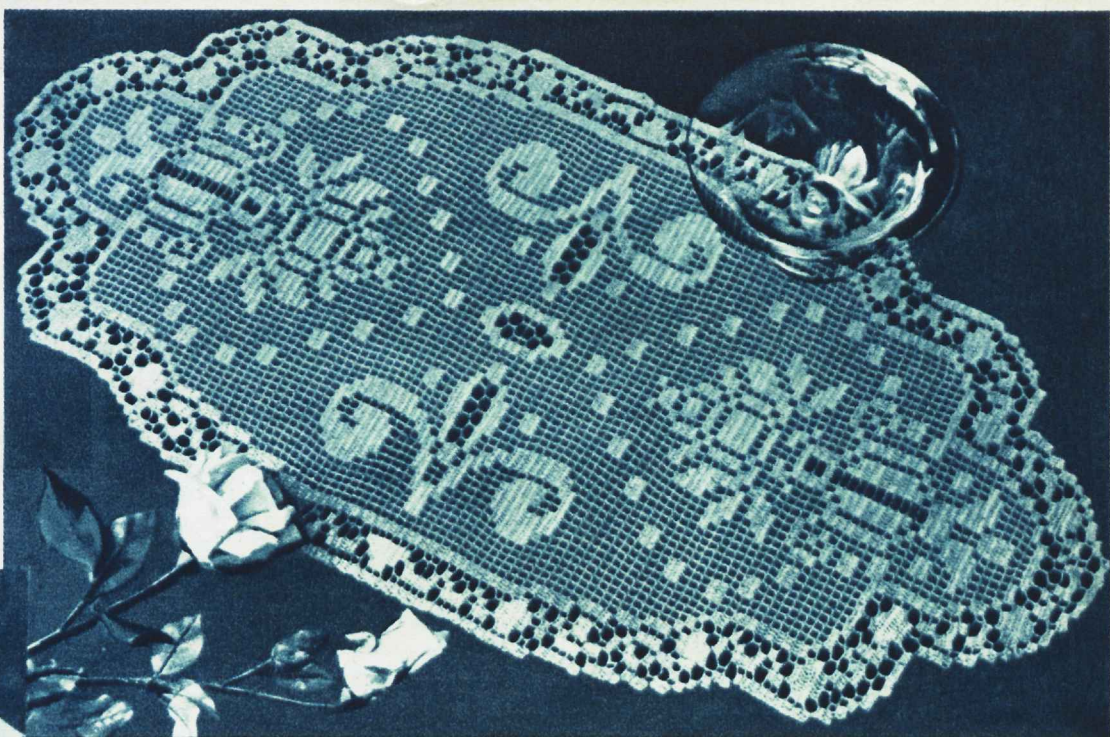
Peale mustriosa kududa labaselt, kusjuures iga 20 sm järel põimida sisse 15 sm pikkused lõngad: 3 lõnga kuldollast korrutatud siidi, valge ja beež froteerlõng. Teine mustriäär koetada esimesele vastupidises värvide järjekorras. Äärekirjale vastavalt kududa õkapillinakesed ja üks või kaks ilupatja.

Nietus, sidus ja tallamine muustrilehel.

Keelimpistes toolipadi

Padi on tikitud džuudile, mille 3 lõnga annavad 1 sm, villaste käsitöölõngadega. Padja suurus umbes 45×45 sm. Värvide A. Trüssi „Ekstra“ värvikaardi järgi on järgmised: sinine nr. 6; roostepruun nr. 41; beež nr. 49; rohe'line nr. 68 ja kollane nr. 14. Valminud padi kergelt niisutada pahemalt poolt ning pressida. Aluspadi valmistada kapokist või puuvillast, võttes voodriks satääni või siidi. Vooder kinnitada esiteks aluspadja külge, misjärel lõppeks tikitud pealmine padjapool kinnitada peente pistetega voodri külge. Muster mustri-lehel.

Kuks kootud supeltrikood

Supeltrikoo 4-a. tütarlapsele

Materjaliks kulub umbes 100 g keskmist sinist ja 25 g tumesinist jämedamat villast lõnga. Kootakse edasi-tagasi käivates ridades lõikelehel antud lõigete järgi. Tööd alata esitüki alumisest äärest säärtega, üles luues iga sääre jaoks 54 silmust. Kududa 10 rida vahelduvalt: 1. rida (edasi-rida): 1 s. parempidi otsast ja 1 silm pahempidi; 2. rida (tagasi-rida): 1 s. parempidi ja 1 s. pahempidi otsast. Edasi kududa lõike järgi parempidiseid silmi. 61. real alata ees mustri kudumist. Värvide vahetamisel asetada lõngad risti ja kududa iga värvi omaette. Lõige III lõikelehel.

Heegeldatud link

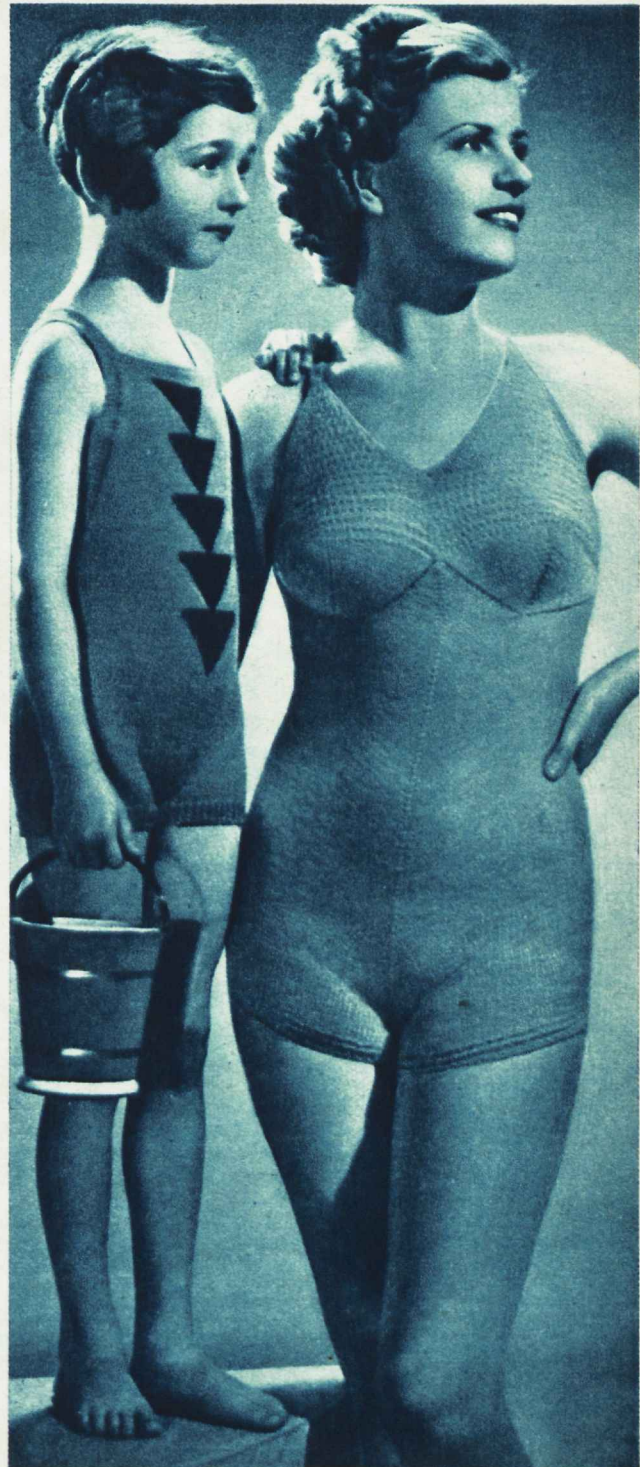
See nägus heegeldatud link on valmistatud Ankur heegelniidist nr. 50—80 või kreemist kalavõrguniidist nr. 60. Niidi jämedusest oleneb ka linku suurus. Muster mustri-lehel.

Supeltrikoo daamile

Materjali kulub umbes 200 g keskmises jämeduses maiskollast villast lõnga. Trikoo kootakse üksikutes osades edasi-tagasi käivates ridades lõigete järgi.

Esiteks kootakse esitüki rinnaosa, milline alatakse alt. Pahempoolse rinnaosa jaoks luuakse üles 4 silmust ning kootakse ülespoolminevalt 1 rida parempidi, 1 r. pahempidi vahelduvalt. Esimesel ja igal järgneval parempidisel real kootakse mõlemast keskmisest silmast igast 2 silma (1 silm paremp., 1 s. paremp. otsast). Peale selle võetakse iga rea lõpus 1.—34. reani veel 1 silm juurde. 35. real kududa ilma kasvatamata 72 silma laiuselt. Siis jätakse silmused vardale ja kootakse niisamuti parempoolse rinnaosa. Peale 35. rida ühendatakse mõlemad osad teineteisega, kududes esiteks tagasi-reaal maha parempoolse osa silmad, luuakse 1 silm juurde ning siis pahempoolse osa silmad sellelesamale vardale.

Järgnevalt kootakse muster. 1. rida: 1 silmus paremp., 1 s. pahemp. 3. rida: parempidi. Keskelt kootakse üles parempidiste silmade rida ning peale selle kootakse igal mustri- ja parempidisel real mõlemad silmad enne ja pärast kesksilma kokku. 25. rea järel üle ühendatud osade kootakse järgmine rida kuni keskmise silmani ning siis edasi uuel vardal teine osa, võttes seejuures 3 keskmist silma kokku. Siis lõpetatakse esiteks parempoolne õlg. Selleks võetakse esi-äärest 1 kord järgmisel ja 1 kord üle ühe rea 1 s. äärest kokku. Käepoolsest äärest aga iga rea lõpust 1 s. kokku. Teine õlaosa lõpetada niisamuti. Seejärel kootakse kehaosa vastupidises sihis rinnaosale. Võetakse 3 silma rinnaosa alumisest keskkohast vardale ja kootakse ülesminevas sihis. Keskmise teravnurga moodustamiseks võetakse 2.—33. reani varda lõpust 1 silm rinnaosa äärest ja kootakse 3.—33. r. 2 esimest silma kokku. Peale selle kootakse 3. r. alates igal parempidisel real enne ja pärast keskelt jooksvat silma 1 otsast kootav silm juurde. 34. ja 35. rea lõpus võetakse rinnaosa mõlemast algusäärest üles igast 36 silmust, nii et peale 35. rida peab olema esitüki laiusel 113 silmust. Edasi kootakse niisamuti kui siiani, kasvatades igal parempidisel real enne ja pärast keskmist silma 1 silm juurde.

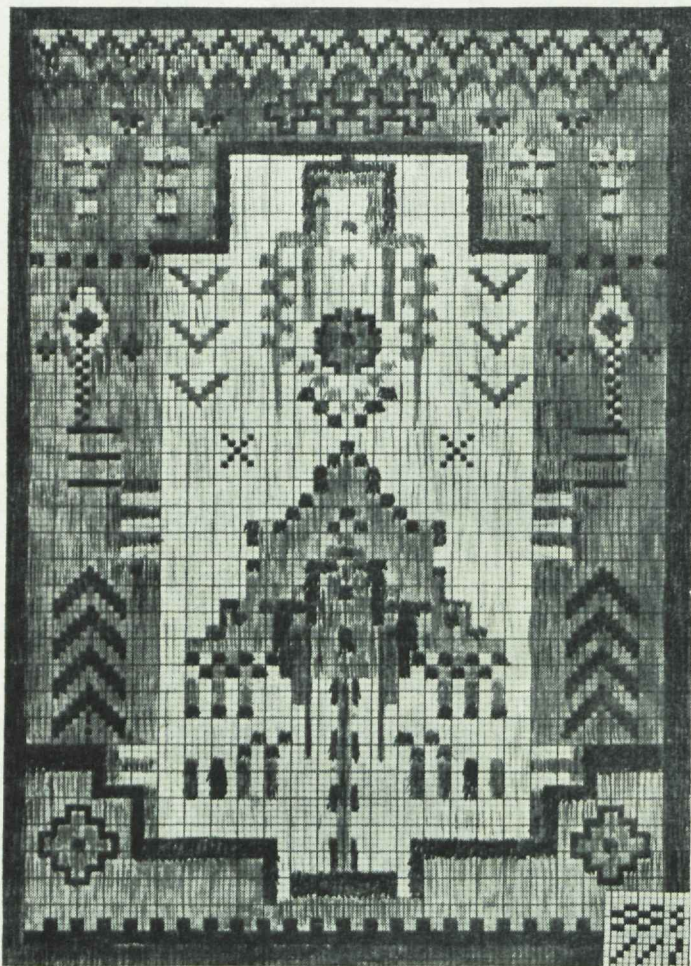
(Järg lk. 118)

Ümmargune heegel-pitsiga linake

Linakese läbimõõt on umbes 30 sm. Keskel peen linane batist. Pitsi laius umbes 6,5 sm, kui heegeldada Ankur läikega heegelniidist nr. 80. Esiteks heegeldada valmis 20 tähte, nagu näha mustri-lehel oleval joonisel, misjärel heegeldada valmistähed kokku. Joonis mustri-lehel.

NARMASTEHNİKAS PILTVAIP SEINALE 4 niit, 2 koelauda.

Vaiba suurus 104×146 sm, kui iga mustri ruut võrdub 1 sm², ja 156×219 sm, kui iga ruut on 1,5 sm².

Suga 30/1 (25/1). Lõimeks võtta takune lõng või tamsa nr. 24/20 (18/20). 104×146 sm suurusele vaibale tuleb kanga laiuseks soas 336 lõnga. Pikkuseks käärida 220 sm. Lõime kulub umbes 670 g (takust umbes 3 pasmast).

Narmaspõimeks võtta villane kodumaa käsitöölõng, mida kulub umbes 1,5 kg. Põhikoeks on peenike villane lõng või lõim nr. 16/2. Narmad teha 2 sm pikkused.

Koetamine. Esiteks kootakse umbes 2 sm põhja, tallates mõlemat ripstallalauda vaheldumisi, siis sõlmitakse rida 2–3 sm pikkusi narmaid ning kootakse vahele niipalju, et järgmine rida kataks umbes poole eelmise narmareast. Siis sõlmitakse jälle uus narmarida jne. vahelduvalt. Kui soovitakse saada hästi paksu vaipa, võib võtta sõlmimislõnga kahekordselt, kusjuures sõlmed tehakse tihedasti üksteise ligi. Suurema suurusega vaiba juures võib tarvitada pikemaid narmaid.

E. Nagel.

NARMASTÖÖ ÕPETUS

Narmastehnikat võib tarvitada väga mitmesuguste kootud esemete juures, nagu seinavaibad, diivanipadjad, mitmesugused eseriided jne.

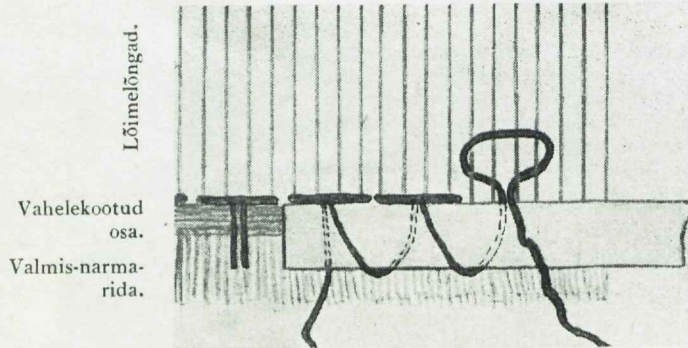
Narmastööde materjaliks kasutatakse peamiselt villast lõnga (käsitöö- või mitmekordset inglise lõnga), ent võib tarvitada ka muid materjale, nagu: takust, lõime, siidi jne., kuid siiski segatult villase lõngaga, et töö saaks pehmem, painduvam ja nägusam.

Narmastöö juures pole oluline, millist suga tarvitatakse. Tihedamas soas kudumisel tuleb võtta ühe sõlme kohta rohkem lõngu ning hõredamas vähem.

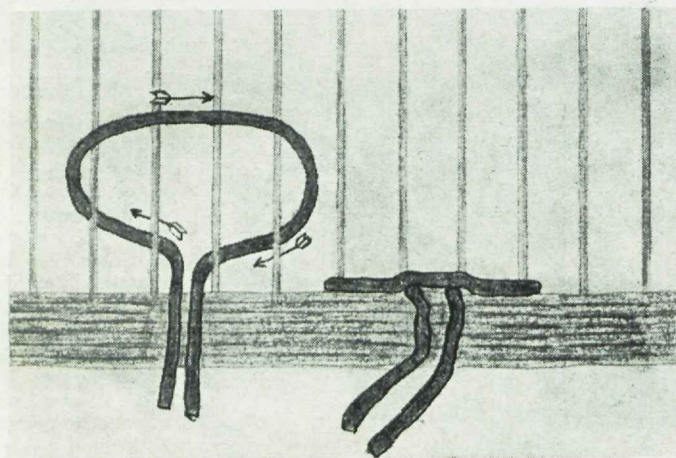
Vaiba kudumisel võib võtta üheks sõlmeks 2–4 lõnga. Narmaste sõlmimiseks tarvitatakse kitsast lauakest, millel võib all ääres olla metallsoon, et kergendada sõlmede lahtilõikamist. Lauakene olgu nii lai kui pikki narmaid soovitakse tööle, kui aga puudub soonekesega pulk, siis võib see olla ka lihtne, kusjuures narmad lõigatakse katki peale pulga väljatõmbamist.

Üks narmaste valmistamisviis on nagu näha joonisel nr. 1, kus narmad jäävad ümber pulga ning lõigatakse hiljem katki. Iga narmarea vahele kootakse umbes 1–2 sm ripspindset kude.

Teine narmaste sõlmimisviis on nagu näha joonisel nr. 2. Sellisel juhul tõmmatakse (mitte lõigata) sõlmimislõng enam-

vähem ühepikkusteks tükkideks, vastavalt soovitud narma pikkusele, ning sõlmitakse iga lõngatükike eraldi sõlmeks. Sellisel juhul on võimalik saavutada värvide pehmemaid üleminekuid ning karvasemat muljet jätvat tööd, sest rebi-

tud lõngaotsad on ebaühtlased. Säärast moodust tarvitatakse palju Soomes rüüde (sm. ryijy) kudumisel.

Narmastõid võib kududa ka sellisel, kus narmaread pole üldse sõlmitud, vaid ainult ümber pulga keeratud. Sõlmitud moodus on aga siiski vastupidavam.

E. Nagel.

KAKS KOOTUD SUPELTRIKOOD

(Algus lk. 117)

Külgäärel võetakse 37.–70. r. lõpul ja + siis 10 korda iga teise ja kolmanda järgneva rea lõpul, siis 9 korda iga 3. ja 4. järgneva rea lõpul ja lõppeks jälle iga rea lõpul 1 silm kokku. 158. r. järel lõpetatakse kasvatamine kahel pool kesksilma ning alatakse sammulaiuse kudumisega. Selleks kootakse 159. real enne ja pärast 71. ja 73. silmust eelmisest reast igast 1 silmus parempidi otsast kõrvalolevast viltuäärest juurde ning korratakse kasvatamist 14 korda igal real. Peale viimast kasvatamist 187. r. jäetakse kõik silmused vardale.

Seljatükk alatakse 113 silmaga ja kootakse 7 korda: 1 mustriiline rida ja 3 rida parempidi, nagu rinnaosalgi. Töö keskel võetakse jällegi igal mustri- ja parempidisel real enne ja pärast keskelt jooksvat silma 1 s. juurde ning iga rea lõpul 2 silma kokku. 7. mustrirea järel töötatakse edasi pind parempidiste silmadega, nagu esitiiki juures + alates.

Sammulaiuse kudumisega alatakse juba 117. real, milleks võetakse enne ja pärast 68. ja enne ja pärast 70. silma eelmisest reast igakord 1 silm juurde. Kasvatamist enne 68. ja pärast 70. silma 116. real jätkatakse igal järgneval parempidi kootaval real, seevastu korratakse aga kasvatamist pärast 68. ja enne 70. silma 116. real ainult veel 14 korda igal 4 järgneval real. Pärast 174. rida ühendatakse esi- ja seljatükk külgõmbuste abil ning trikoo sääred kootakse ringi. Järgmisel parempidisel real kootakse 68 esimest silma tagumisest trikoopooltest vasaku sääre jaoks 1. vardale, 35 järgmist silma sammulaiuseks 2. vardale ja lõppeks 67 ülejäänud silma tagumisest pooltest parempoolsele säärele 3. vardale ning kootakse kohe edasi 69 silma trikoo esipooltest paremaks sääreks. Siis ühendatakse parem sääre ringiks ja kootakse 10 ringi: niisamuti kui rinnaosal 1 mustri- ja 3 ringi parempidi ning lõpetatakse silmade mahakudumisega. Siis kootakse vasaku sääre jaoks viimased esitiiki 68 silma ja seljatüki silmad 1. vardalt niisamuti sääreks nagu paremal pool. Vaheosa silmad esi- ja tagatükil kootakse vasakult poolt üheskoos läbi ja seejuures ka maha. Ülemine trikoo äär ja niisamuti sääreotsad heegeldatakse üle 1 rea kinnissilmadega. 2 sm laiused õlapaelad heegeldada pikuti käivates kinnissilma ridades, 32 sm pikad, ning õmmelda külge. Lõige lõikelehel.

183

184

185

186

187

188

189

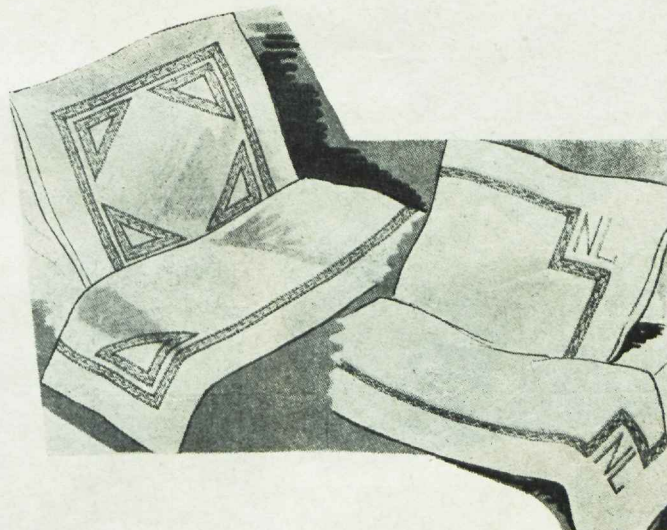
HEGELDATUD VÕI FILEE-RUUDUEESRIIE

Ruudueesriide suurus on 74×56 sm, kui iga ruut võrdub 1/2 sm. Heegeldada võib peenest kalavõrgu- või heegelniidist nr. 80. Kaunistis on kohandatav mitmesuguse suurusega ruudule. Muster koostatud rahvuslikkudel motiividel. Muster mustrilehel. V. Riispapp.

Kõik aadressimuutmisel palutakse teha teatavaks iga kuu ENNE 10. KUUPÄEVA, millisel juhul saab nendega arvestada ilmuva numbril väljasaatmisel.

Oiendus

„MARETIS“ nr. 3 lk. 85 oleva tikitud sohva-padja muster asub lõikelehel, mitte mustrilehel, nagu eksikombel padja juurde märgitud.

KAKS NÄGUSAT VOODIGARNITUURI

Pitsidega ja monogrammiga kaunistatud voodipesu. Pitsid võivad olla nii käsitsi heegeldatud kui ka vabrikusaadused.

SUGADETÖÖSTUS

R. NILAENDER

TARTU
VENE T. 12
TELEF. 17-57

end. ED. KOSSLER. — Asutatud 1888. a.

Võistlemata headuses

vask- ja terrassoad
süstikud

linaharjad

igasugused tekstiiltarbed

Parim spetsiaaltööstus Eestis!

Tehakse iga liiki parandusi ja pikendusi.
Hinnad odavad.

Töö kiire ja täpne.

N Ä G S AID

kevadkübaraid

1. Moodne kevadkübar panamaõlest. Kübara põhi on terav. Kaunistuseks värviline rips- või sametpael.

2. Kevad- või suvikübar valgest õlest. Ääres must pöördtikand ja must loor.

3. Ülespööratud äärtega kübar peenest õlest. Kaunistuseks kimp lilli.

4. Elegantne suvikübar valgest läbipaistvast õlest. Kübarale on üle seotud lai koržettpael, mille otsad taga pikalt rippuma jäetud.

5. Hispaaniaalliku tegumoege kevadkübar mustast vildist. Põhjast ülekõidetud punase- ja valgepunktiline lai siidpael on äärte vahelt läbi tõmmatud ning taga sõlmeks seotud.

6. Elegantselt ülespööratud äärega kevadkübar tumedast veluurvildist. Originaalne kahte värvi paelkaunistis.

2

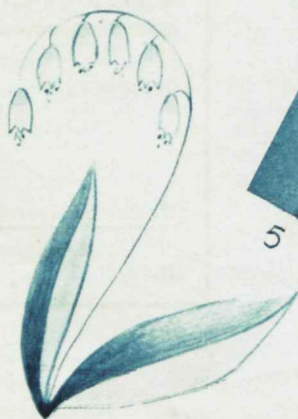
3

4

6

5

Enne magamaminemist....

.....tingimata **NIVEA!**

Naha küllaldane varustamine Nivea-kreemiga ühenduses kerge kloppimismassaažiga on nahale suur teene. Tähtsad ülesehitavad ollused võivad arendada nii kogu öö jooksul nahale oma häädtegevast toimet. Nahk saab uut elujõudu ja nahakude uueneb kiiremini. Nahk värskeneb, kortsud kaovad, jume on terve ja puhas. Niveaga hoolitsetud nahk on sametpehme ja painduv ja omab kadestamisväärse jume.

**NIVEA
KREEM**

Nivea-kreem. kr. 0.30, 0.60, 0.80, 1.20 / Werner Mehks, Tallinn

Millist lõhnaõli valida

Lõhnaõli ei tohi osta ega kasutada ainult sel põhjusel, et ta on hetkeliselt moes, vaid teda tuleb otsida nii tarvitaja isikupära kui ka õige olukorra järgi. Tuleb kord kaalutleda, mida kõike peab silmas pidama.

Olete blondiin, siis valige õrnad, kergemad lõhnaõlid, kuulute aga brünettide hulka, siis võtke pigemini raskemad, ka tugevamad lõhnad. Lõhnaõlitööstus valmistab juba ise oma rikkalike kogemuste varal õieti kokkusobivaid lõhnaõlisisid. Parfüüme ise segada, nagu teeb seda eduga prantslanna, võib soovitada ainult väga heade teadmiste ja kogemuste korral.

Ka ei tohi lõhnaõlisisid püsivalt vahetada, vaid tuleb jääda ühe, isikupärale õieti valitud parfüümi juurde. Niisamuti ei tohi kasutada mitut parfüümi läbiseigi, vaid peab targasti valima, kui tahetakse kasutada päeva- või öhtulõhnaõli. On suur viga, kui lõhnaõlisisid kasutatakse hoolimatult, põõramata tähelepanu päevaajale. Ennelõunal või spordiks ei tohi kunagi tarvitada lõhnaõli. Kui tahate omada lõhna, siis on selleks kõltni vesi õigel kohal. Ei tarvita teie aga üldse lõhnaõli, aitavad alati teie jaoks sobivalt valitud kõltni vee liigid, lavendli- või mõne muu lisandiga.

Lõhnaõli ei tohi kunagi kleidile pritsida! Esiteks jätab ta mõnikord plekke, tähtsam on aga, et lõhn selle all kannatab, kuna ta muutub ilmetuks, värvitud villaste rõivaste juures sageli ka ebameeldivaks. Lõhnaõli tuleb alati nahale pritsida. Nahaga kokku puutudes muutub aga iga lõhn nahaga sobivaks lõhnatooniks. Enne kui teie otsustate mõne lõhnaõli kasuks, peate enne mitmeid proovima ja nimelt alati nahal. Kuid lõhnaõli ei tohi pritsida higisele nahale, ilma eelkäiva nahapuhastuseta, muidu mõjute ümbrusele ebameeldivalt. Teie ise ei tunne kunagi lõhnapiilve.

Kui teie soovite end lõhnastada, siis hõõruge veidi lõhnaõlipudeli niisutatud korgiga kõrva tagant ja kõrvalest ning veidi lõua alt; on see kõltni vesi, siis võite paar tilka lasta kaelaväljalõikesse joosta. Võite lõhnastada ka aluspesu ja taskurätikut, kuid siin peab väga kokkuhoidlik olema, et lõhn ei mõjuks ebameeldivalt. Üldse tuleb lõhnaõli nii diskreetselt kasutada, et ta ei mõjuks labaselt.

Niisama ebameeldivad kui üleliigselt tarvitatud lõhnaõlid on ka riide- või nahalõhnad, mis lõhnaõli korral veel enam esile tungivad. Kes kannatab liigse higistamise all, ei tohi kunagi omada enese ümber kamprilõhnu, kahekordselt ebameeldivaks muutub see aga ümbrusele, kui veel lõhnaõli juurde tuleb. Seepärast olgu soovitatud igale, kes tahab pidevalt lõhnaõli tarvitada, oma rõivaid sagedamini rõivapuule ripu-

tada ja värsket õhu kätte viia, misjärel nad omandavad lõhna nagu värsket pesu, millega sobib iga lõhnaõli.

Kuid ka kõõgilõhnad võivad häirivalt mõjuda. Sibula lõhna saab kätelt vältida, kui sibulamahla ei lasta ära kuivada, vaid kohe ära pestakse. Seesama on maksev ka kala- või heeringalõhna kohta. Pärast seebiga pesemist ja põhjalikku loputust aitab siin käte ülevalamine ja hõõrumine äädika või sidruniga. Kui mõnikord aga ebameeldiv lõhn üldse ei taha kaduda, siis hõõruda käsi pärast pesemist ja kuivatamist müügil oleva vesinikülhapendiga, seda lahjendamata. Seejärel kaob lõhn kiiresti ja ei häiri enam.

OMPLUS
SINGER
MASINAD

SINGER

Õmmelge elektriga

OMPLUS
SINGER
MASINAD

Töid aias

Viljapuuaias

ei tohi hilineda istutamistöödega. Viljapuude istutamisel arvestada puu pärastise vajumisega, milleks esialgu juurekael 10–15 sm kõrguselt peab jääma vastava mullakuhilaga üle maapinna. Korraldada tüve ümber nõgu, kuhu kallata igale noorele õunapuule paar pange vett. Vee mullasse tõmbudes katta istutusnõgu niiskuse paremaks säilitamiseks sõnnikuga või prügiga.

Maa tahenedes tuleb viljapuude all olev maa kõvasti läbi harida ja anda seejärel väetiseks komposti, kõdunenud sõnnikut, virtsa, puutuhka, tarviduse järgi ka kunstsõnnikut.

Taimekaltsetöid

Esimene kevadine viljapuude pritsimine teha viljapuukarboliineumiga peale lume sulamist, siis kui rohelisi lehteotsi veel nähtaval pole, s. o. kui pungad on hõbedased. Viljapuukarboliineum hävitab paljud kahjurid (lehekirp, lehe- ja kilptäi, külmaliblikas jt.), niisama ka puukoorel leiduva sambla ja samblikud ning mõjub hästi viljapuu tervendamiseks. Pritsimiseks võib võtta R. Põlevkivitoostuse viljapuukarboliineumi R. P. T. 33, lahjendades seda veega 1:9. Selleks valada vesi vähehaaval tublisti segades karboliineumi hulka ja kohe pritsida. Pritsida tuleb keskmiselt viljapuu kohta 6 l ja nii, et isegi võra peenemad oksad saaksid märjaks.

Täielikuks kahjurite ja haiguste tõrjeks on tarvilik, et sellele pritsimisele järgneks veel kolm pritsimist bordookaltsiumarsenaadi või väevellubja-tinaarsenaadi vedelikuga õunaussi, külmaliblika, kärnatõve, puuvilja mädaniku jt. vastu. Need pritsimised teostada järgmistel tähtaegadel: teine pritsimine peale lehepungade puhkemist, kuid enne õite

puhkemist (s. o. kui õiepungad on roosad); kolmas — peale õielehtede varisemist, kuid enne tupplehtede sulgumist, ning neljas 2–3 nädalat hiljem (s. o. kui õunad juba on pähkli suurused). Bordook-vedelik peab olema kõigil pritsimistel 1%. 100 l pritsimisvedeliku valmistamiseks võtta 1 kg vasevitriooli, lahustades seda 50 l vees (puunõus); teises 50-l nõus lahustada 1 kg kustutamata lupja, lisades sellele juurde 400 g kaltsiumarsenaati. Siis valada vasevitriooli lahus hoolikalt puukepiga segades lubjavedeliku juurde, misjärel asuda kohe pritsimisega.

Köögiviljaaias

haritakse maa külvide ja istutamiste jaoks valmis. Kaitstud soojale kohale võib kuu lõpul külvata herneid, rediseid, porgandeid, spinateid, peterselle jt. Peetide ja kortsteraliste aedherneste külvide ei tohi veel rutata. Niisamuti tuleb istutada esimesel võimalusel uuele kohale mitmeaastasi köögivilju, nagu talisibulaid, murulauke, küüslauke, mädarõigast, rabarbrit jne.

Lilleaias

püsilille peenrad hoolikalt puhastada, lahtised kohad, kust lilled kadunud, uute sobivatega asendada, tarbe korral võetada kõdunenud sõnniku- või kompostimullaga.

Õökülmade möödumisel võib külvata peenraile järgmistele suvilillede seemneid: magunaid, reseedasid, lilleube, siniseid varjulilli, saialilli, ibeeriseid jne. Edaspidi tuleb lilletaimi peenraile vajaliselt harvendada, kasta ja umbrohust puhastada.

Lavades ettekasvatatud suvililled istutada õökülmade möödumisel peenraile. Enne istutamist on tarvis taimi lavades välisilmastikuga harjutada. Istutamist toimetada õhtu eel või pilves ilmaga.

Gladiolide kasvatamisest

Nende suurepäraselt õitsvate lilled kasvatamine on üsna lihtne. Soovime augustis oma aias näha õitsvaid gladiolide, siis peame nende sibulad panema kasvama juba aprilli lõpul või mai algul. Sibulaid saab osta igast suuremast seemnekauplusest. Neid tarvitseb osta ainult ükskord, sest edaspidi saab neid oma aiast. Eelkasvatamiseks võib tarvitada 10-sm läbimõõduga lillepotte, mis täidetakse kerge sõnnikumullaga. Igasse potti pistetakse 4–5 sm sügavusse üks sibul. Potid asetatakse kas sooja sõnnikulavasse või sooja elamusse. On kas-

vud juba näha, peab potid asetama aken-dele või valguse kätte. Enne väljaistutamist neid sagedasti viia õue, et nad kasvaksid tugevamad ja harjuksid välise õhuga.

Maa suhtes pole gladiolid nõudlikud. Nad kasvavad ja õitsevad kõige paremini rammusal savisegasel muldmaal. Raskel ja külmal savimaal, kus põhjavesi lähedal, muutuvad nende lehed kollasteks. Ka liiga kerges ja kuivas liivamaas ei edene nad hästi. Raskele savimaale peame lisandama liiva, kergelt turba- ja sõnnikumulda ning val-

mistama kõrge peenra. Kergele liivamaale aga peame lisandama savi ja musta mulda. Nad armastavad laudasõnnikuga väetatud maad. 1 ruutmeetrile maale pannakse kevadel vähemalt 20 kg kõdunenud laudasõnnikut.

Õökülmade möödumisel tulevad gladiolid välja istutada. Taim istutatakse kõige potis oleva juuretombuga hästi ettevalmistatud peenrale. Suureõielised istutatakse umbes 30 sm üksteisest kaugemale, väiksemad sõrdid aga lähemale. Istutamisel pistetakse iga taime juurde 80 sm pikkune kepp, mille külge seotakse kasvavad õievarred.

Peale istutamist tuleb gladiolide kasta ja seejärel peenrale raputada kaunis paks kord kõdunenud laudasõnnikut. Edaspidi tuleb neid kasta ja umbrohust puhastada, iseäranis aga kuival ajal. Kastmist toimetatagu õhtuti.

Tugevate sügiste õökülmade saabumisel peab nad maast välja võtma. Algul lastakse neid vähe päikese käes taheneda, et muld pudeneks paremini ära. Seejärel seotakse nad kimpu ja riputatakse õhurikkasse ruumi tuulduma. On nad küllalt tuuldunud, korjatakse noored sibulad ära ja pannakse elamusse riiulile või kasti kuivama. On nad täiesti kuivad, asetatakse nad kuiva liiva jahe-dasse hoiuruumi.

Sortidest võiks nimetada järgmisi: karmiinpunane Principine, lõhevärvi Hal-lei, Wales'i prints, veinpunane keiser Peeter, kollane Jellow Standarts, valgetest Veenus, Lowelinus ja White Giant.

* ELEKTRI PLIIT
ON IGAS MOODSAS
KORTERIS
PERENAISELE
RÕÖMUKS

SUURIM VALIK
JA SOODSAIM
OSTUKOHT
ELEKTRISELTS
AEG
TALLINN. RAEKOJAPL. 4 * *

NÕUDKE
IGALTPOOLT
MAAILMAKUULSAID
TRIIKRAUDE
AEG
MÄRGIGA

JUNO Tee ilule ja tervisele!

- **JUNO ILUDUSMASK** — tugevdab näolihaseid, annab näole värske noorusliku jume, nägu on sile.
- **JUNO KURGIKREEM** — elustab ja värskendab näonahka, kaitseb ilmastiku mõjude eest (päevakreem).
- **JUNO KURGITOITEKREEM** — annab nahale vajalikke rasvaineid (öökreem).
- **JUNO PUUDER** — on õrn ja peen, lõhnastatud hea prantsuse parfüümiga.
- **JUNO NÄOVESI** — annab näole õrna ilusa jume, elustab ja värskendab näonahka.
- **JUNO KÄTEVEDELIK** — hoiab käed pehmetena ja valgetena.
- **JUNO HAMBAPASTA** — tugevdab igemeid, hoiab hambad valged.
- **JUNO ŠAMPOON** (kuiv ja vedel) — ideaalne juustepesemise vahend.
- **JUNO JUMEPHIM** — annab näole ilusa jume, katab õrna korrana.

A.-S. PROV. J. LILL

TEDRESAN tedretähtede vastu!

A.-S. PROV. J. LILL

ILURAVI KEVADEL

Rõõmsas kevadeootuses ei pea pidulikult läikima üksi meie elamud, vaid ka meie keha peab olema kooskõlas taas ärkava eluga.

Otse nüüd, millal esimesed soojendavad päikeskiired paistavad, tulevad vead ja hooletused meie välimuses kibedasti päevavalgele. Talvised katted, mis katsid meid kuni ninaotsani, on langenud — ning meie nahk hakkab jälle vabamalt hingama.

Loodus ise on andnud meile parima vahendi meie keha elustamiseks. Päikese ultraviolettkiired eelkevadelt annavad eriti tugevat ja tervendavat mõju, mida ära kasutame. Laske päikest ja õhku kehale juurde, kuid ettevaatlikult, kuna nahk peab enne aeglaselt päikesekiirtega harjuma. Mitte üksi siseorganeid ei kahjusta liigne algiiritus, vaid ka meie nahailu kannatab selle all. Mõelgem päikesepõletusele ja tedretähtedele. Enne kui laseme päikest nahale paista, määrime naha näol õigeaegselt salvidega ja kehal hea õliga. On aga sellest hoolimata juba mõned tedretähed tekkinud, tupsutame neid reeglipäraselt sidruniviiluga ja niisutame õhtul kummeliõitega.

Peened voldikesed näos on sageli hilise magamamineku ja ülekõetud ning vähetuulutatud ruumides kauase ülaloleku tagajärg. Neid voldikesi tuleb õhtul pärast põhjalikku puhastust kloppida rasvatatud sõrmeotsadega lühidalt ja energiliselt (jõudu tarvitamata). Kui tahame toimida täiesti eeskirja järgi, kasutame selleks näokloppijat. Silmadele teeme iga päev silmavanni. Sealjuures ei unusta me silmi laialt avamast ja hoolikalt pööramast, et silmad omandaksid jälle värske läike. Vanniks võib kasutada kahekümneprotsendilist boorvett.

Punetavat nina tupsutame õhtul kuuma vette kastetud vatitupsuga, misjärel kuivatame ja rasvatame nina hea rasvakreemiga. Ka on väga soovitatav sagedane hõõrumine sidrunimahlaga. On ninapunetus tingitud üldisest halvast vereringest, siis mõjub hästi massaaž kogu kehale. Peale selle hoolitseda hea seedimise eest.

On meie huuled lõhkenud ja tursunud, olles sealjuures väga visad paranema, harjame neid pärast hammaste puhas-

lamist tugevasti hambaharjaga ja rasvatame neid õhtul põhjalikult.

Eriti ebaseadlikult mõjuvad heledas päikesepaistes juustega kaetud kohad näol ja säärtel. Suuremad juuksed tõmbame pintsetiga välja või laseme nad kõrvaldada diatermiliselt. Õrna udet näos ja jalgadel saame pleegitamisega muuta peaaegu nähtamatuks. Pleegitamiseks võib kasutada 3% vesinik-ülihapendit.

Reeglipärane näoravi kuulub meie igapäevasesse töökavasse. Täna kõneleme näopakkimisest, mida võib eduga kord nädalas kodus sooritada järgmiselt. Kuhjaga supilusikatäis odrajahu, üks munavalge, üks supilusikatäis soojendatud mett hästi üksteisega segada. Kõik voldid, ka silmade all, määrida seguga sisse ja lasta õõ läbi peal olla. Hommikul sooja veega eemaldada. Niisamasugust pakkimist võib teha ka kaelale, kusjuures hommikul järgneb tugev massaaž vaheldumisi mõlema käega, alates lõualt ja minnes üle terve kaela, kui viimane punetab. Säärase ravi tulemus on otse hämmastav.

Lõpuks veel mõned kuurid kevadeks, et uuendada keha ka seesmiselt ja vabastada kõigist jääkidest: punaliblede valmistamiseks joo me punast viinamarjamahla. Verd puhastavalt, väljaviivalt ja vererõhku vähendavalt mõjub küüslaugumahl, millist aga tema lõhna pärast hästi ei armastata. Vererõhu langemisega väheneb veresoonte koormatus, mille tagajärjel tekib kehaline heaolu.

Eluvärskendavalt mõjub ka kasemahl, mida hommikul tühja kõhuga sisse võtta, võimalikult üks tund enne hommikusööki, et mõju oleks täiuslik. Õhtul enne magamaheitmist veel kord mahla võtta.

BONA PARIM
TAIMEVÕI

Lihavõtte-kook

MITMESUGUSEID PASTEETE

1) Maitsev maksapasteet

Ained: 1/2 kg lübisvanud sealiha, 1/2 kg vasikalihaga, 1/2 kg veiseliha, 400 g pekki, 1 kg vasikamaksa, sibulaid, maitseaineid, prantssaia, 3 munakollast.

Liha lõikuda tükkideks ning pruunistada ühes 2 hakitud sibula, 100 g peki, soola ja hakitud peterselliga. Seejärel puhastada toores maks nahast ning ajada ühes liha, kahe leotatud ja pigistatud prantssaia, 300 g peki ning 4–5 sibulaga kaks korda läbi lihamašina. Massile lisada maitseks juurde soola, pipart, tüümiani, majoraani ning segada juurde 3 munakollast. Mass täita nelinurksesse või ümmargusse õhukeste pekiviiludega vooderdatud vormi, katta ka pealt pekiviiludega ning siduda kõvasti pärgamendiga kinni. Seotud vorm asetada veegatäidetud keedunõusse ning keeta umbes 2 1/2 tundi. Pärast täielikku jahtumist lõigata viiludeks ning süüa võileival.

2) Singipasteet

650 g õrna keedetud sinki ajada 2–3 korda ühes kahe piimasleotatud ning hästi väljapigistatud prantssaia läbi hakkmasina ja segada juurde 3–4 tervet muna. Järgnevalt lisada vähehaaval juurde 1/4 l vahustamata vahukoort, veidi muskaatpähklit ja soola. Segu panna vormi ja keeta kuuma vette asetatult 1 tund. Süüa soojalt mõne kastmega.

3) Kalapasteet

1 kg haugi puhastada ning hautada ühes vürtside ja supijuurtega pehmeks. Puhastada nahast ning luudest ja ajada ühes 200 g piimasleotatud saia 2 korda läbi hakkmasina. Siis segada juurde 100 g riivitud parmesaanjuustu, 10 võispruunistatud pärilsibulat, muskaati, 3 spl. kalaleent, pipart, soola, 4 munakollast ja lõppeks kõvaks vahuks löödud 4 munavalget. Segu panna võigamääritud pudringivormi, keeta 1 tund veenõus või küpsetada umbes 20–30 min. paraja kuumusega ahjus.

VÄRSKEKALA-VORM

Ained: 1–1 1/2 kg keenud kala, 3–4 muna, soola, pipart, 100 g võid, 1 kl. piima, 1 spl. jahu, 1 spl. sidrunimahla, 1 spl. riivsaia.

Või vahustada, lisandada ükshaaval munakollased, puhastatud kalaliha, mis 2 korda läbi hakkmasina aetud, siis sool, pipar, sidrunimahl, piim, jahu ja kõvaks vahuks löödud munavalge. Segu vahustada 5–10 min. ja kallata vormi, mis võiga määritud ja riivsaia riputatud. Keeta vormiga keeva-veekatlal umbes 1 tund või küpsetada ahjus umbes 15 min. Süüa soojalt või külmalt.

KEVAD

VASIKARULAAD

Ained: 2 kg vasikarinda, 1/2 kg pekki, 1 spl. soola, peent pipart, 1/2 spl. suhkrut, 2–3 sibulat, peenendatud nelki. Sidumiseks marlit ja nõõri.

Vasikarind vabastatakse kontidest ja seatakse peale peki- viilud ning riputatakse vahele antud maitseaineid. Rullitakse ja õmmeldakse lihaservad kokku. Rullitud liha pööratakse marlisse ja seotakse kinni. Asetatakse 3 l vette, millele lisandatud umbes 300 g soola ja 1 spl. suhkrut. Siis lastakse soolvees seista 3–4 päeva, misjärel keedetakse keevas vees 1–2 tundi. Keenult asetatakse rulaad kerget vajutist alla, vabastatakse marlist ja antakse lahtilõigatult külmale lauale või asetatakse võileibadele.

LIHARULLID PLOOMIDEGA

Vasika- või sealihaviilud kloppida läbi lihavasara, riputada soola ning pipraga. Igale lihaviilule asetada 2–3 kuivatatud ja kividest puhastatud ploomi ning viiluke õuna, siis kokku rullida ja niidiga siduda. Liharullid pruunistada võis või rasvas ja hautada, vähehaaval juurde lisades vett või lihaleent, kaanegakaetud nõus pehmeks. Kastmele lisandada veidi jahu, koort ja maitse järgi soola. Anda lauale soolakartulite ja hapukapsaga.

MÄDARÕIKASNITSEL

Segada 500 g hakitud veiseliha, 2 munakollast, soola, hakitud kapparit ning 2–3 spl. riivitud mädarõigast, siis vormida piklikult ja küpsetada 10 min. parajas kuumuses määritud pannil. Kaunistada munaloikude, tomati- ja rediseviiludega.

KEVADINE MUNASALAT

Ained: 5 keedetud muna, 2 kimpu rediseid, 1 spl. peenendatud murulanku, tilli, 1–2 salatipead, 1 kl. hapukoort, soola, suhkrut, 1/2 sidruni mahl.

Munad hakkida ning segada peenendatud rediste ja salatilehtedega ning maitseainetega maitsestatud hapukoorega. Sobib süüa võileiva juurde.

KARTULISALAT MÄDARÕIKAGA

Lõikuda viiludeks 250 g keedetud kartuleid. Panna pannile 1 spl. võid, 1 1/2 spl. jahu ja lasta pruuniks tõmbuda, siis lisada juurde vett või lihaleent, soola, pipart, sidrunimahla ja koort. Kuum kaste valada üle kartuliviilude ja segada. Jahtunult lisada juurde riivitud mädarõigast ja peenekshakitud äädikakurke.

KEEDETUD KALAD MÄDARÕIKASALATIGA

Riivida 150 g mädarõigast ja segada 250 g riivitud õunte ning 100 g tomatipüreega, kuni kõik on muutunud ühtlaselt punaseks. Siis lisada juurde veidi sidrunimahla, hästi peeneks hakitud pähkleid, peotäis pestud rosinaid ja 1 kl. paksu hapukoort. Hoida veidi aega jääs või mujal hästi külmas kohas. Anda kalatoitude juurde.

KEETMATA PASHA

Ained: 1 kg kohupiima, 1–2 kl. vahukoort, 3 muna-rebu, 100 g võid, 4 spl. suhkrut, noaotsatäis vanilliini, 2 spl. hakitud mandleid või pähkleid ja 2 spl. peenekshakitud sukaadi või korinte.

Hea kohupiim hõõruda läbi tiheda sõela, lisada juurde koor, suhkruga vahustatud munarebud, sulatatud või, pähklid või mandlid, sukaad ja vanilliini. Segada hästi läbi ja täita marliga vooderdatud pashavormi. Lasta vormis pressi all seista järgmise päevani. Siis võtta vorm ära ning kaunistada soovi korral võikreemiga.

KEETMATA APELSINIKREEM

Ained: 1/2 l vahukoort, 4 l. želatiini, 1 kl. vett, 3 apelsini, 1–1 1/2 sidruni mahl, 2–3 spl. suhkrut.

Koor vahustada ühes suhkruga. Külma vee pestud ja kuumas vees sulatatud želatiin jahutada, segada juurde apelsini- ja sidrunimahl ning kloppida, lisades juurde koore, hästi läbi. Valada klaasvaagnale või vormi ning lasta tarduda. Enne lauandmist kaunistada apelsinilõikudega.

APELSINISUKAAD

Apelsinikoortest saab head ja loomulikke maitseainet pudingite, saiate, keekside ja kookide jaoks. Valmistamisviis on järgmine. Suuremate apelsinide paksemad koori leotada 3–4 päeva külmas vees, vahetades iga päev vett. Siis keeta suhkrusiirup, mis valada tulisel nõrgunud apelsinikoortele. Koori leotada siirupis, kuni nad muutuvad läbipaistvaks. Siirupit võib kuumutada vahepeal paar korda uuesti keemiseni ja valada koortele. Alal hoida hästi kinniseotud klaaspurgis.

KÖÖGIS

SAI KEVADEPÜHIKS

Ained: 1 l piima, 50 g pärm, 2 kg jahu, 5 munakollast, 1 kl. peenekshakitud pähkleid, 300 g võid, 1 kl. suhkrut, soola, 250 g rosinaid.

Suhkruga hõõrutud pärm lisandada soendatud piimale, millesse segada niipalju jahu, et saaks poolpehme taigen, misjärel kastetakse läbi ja lastakse kerkida. Vahepeal vahustatakse või ja munakollased suhkruga. Puhastatud rosinaid ja hakitud pähklid kastetakse kerkinud taignale juurde, niisamuti ülejäänud jahu. Kui taigen uuesti kerkinud, vormitakse ümmargused saiapätsid, asetatakse ümmargustele pannidele ja lastakse veel tükk aega seista, kuni saiad on kõrgeks kerkinud. Siis määrada pealt munaga ja küpsetada.

KOHUPIIMATORT

Ained: 100 g võid, 1 muna, soola, 3 spl. suhkrut, 2 kl. sõredat jahu, 2 spl. hapukoort ja 1 tl. küpsetuspulbrit.

Täiteks: 1 kg head kohupiima, 200 g rosinaid, 3 muna, 3 spl. suhkrut, 50 g võid, veidi vanilliini, 2 spl. kartulijahu, 3 spl. hapukoort, 1 spl. tolmsuhkrut.

Esimestest antud ainetest valmistatakse tavaline muretaign, rullitakse välja ja kaetakse sellega tordivormi põhi ning ääred poolest saadik.

Kohupiim suruda läbi sõela, lisandada munavalged, suhkruga vahustatud või, kartulijahu, vanilliin, koor ning segada läbi. Täita taignaga vooderdatud vormi, määrada pealt munakollasega. Küpsetada ja riputada üle tolmsuhkruga. Süüa külmalt kohvi või tee juurde.

LIHAVÖTTE-KOOK

Esiteks küpsetada harilik muretaignast põhikook, kuid ilma suhkrut lisandamata, vaid ainult soola ja vähese köömnemaitsega. Enne laualeandmist määrada muretaignakoogile vahustatud võid ning sellele asetada ringi äädikakurgi-, redise-, muna- ja tomativiile. Peale riputada peenendatud tilli, peterselli või murulauku.

VÄRSKEPIIMAVORM

Ained: 1/2 l värsket piima, 1/4 l rõõska piima, peent pipart, soola, suitsu- või soolapekki.

Suitsupekk lõigata õhukesteks viiludeks (kui soolapekk, siis kuubid pruunistada) ning segada pool osa pekist piimasse, millele lisandatud ka maitse järgi soola ja pipart. Valada vormi ning panna ahju. Kui piim juba kokku tõmbuma hakkab, katta vorm pealt teise osa pekiviiludega ja küpsetada. Anda lauale mõne aedviljaga.

KOHUPIIMAKOOGID

Ained: 1/2 kg kohupiima, 2 muna, 1 sibul, pipart, soola, jahu.

Peenekshõõrutud kohupiimale segada juurde munad, maitseained, riivitud sibul ja niipalju jahu, et on paras kooke vormida. Küpsetada võis või rasvas. Süüa kuumalt aedviljaga.

PORGANDI-TOORSALAT

Ained: 3 kl. riivitud porgandeid, 1/2 kl. suhkrut, 1—2 spl. sidruni- või jõhvikamahla.

Porgandid puhastada, pesta, pühkida ja riivida. Lisandada maitseained, segada läbi ja asetada kergelt salatinõusse. Kaunistada võib värskete salatilehtede, hakitud peterselli ja sidruniviiludega.

Keedetud kalad mädarõikasalatiga

Mõnda võileibade valmistamisest

Võileivad on maitavad ja meeldivad suupisted nii külmal laual kui ka kohvi- või teelaul. Igal perenaisel on võileibade valmistamise alal omad kogemused. Võileibu võib valmistada väga mitmesuguseid, praktiliselt ära kasutades ka tihti mitmeid järelejäänud toiduaineid.

Võileibade aluseks võib tarvitada rukkileiba, peenleiba või saia. Peanõue võileibade juures oleks, et nad oleksid korralikult, hoolikalt, isuäratavalt valmistatud ja maitavad. Juba leivad olgu lõigatud korralikult, või peale määratud ühtlaselt, ääred puhtad, kate ühtlane ja nägus. Võileibade kuju võib olla mitmekesine, vastavalt perenaise maitsele. Rukkileivalõigud olgu võrdlemisi õhukesed, umbes 1/2 sm paksused. Peenleivast võib lõigata veidi paksemaid ning saiaist veel paksemaid viile. Leivalõikamisnuga olgu hästi terav ja õhuke, et saaksid korralikud leivalõigud. Võileibadele tarvitatakse või olgu parim värskelauavõi ja parajalt pehme, et oleks hea leibadele määrada. Või määrada leivaviilule ühtlaselt õhukeselt ainult paari noatõmbega, sest mitmekordne noaga üle leiva tõmbamine teeb leiva pealt näotuks ja rasvaseks, millisenena ta pole enam nii isuäratav.

Võileibade katete mitmekesisus on peaaegu piiramatult. Siin võib hea ja maitseka kombineerimisandega perenaine saavutada alati väga palju uut ja huvitavat. Peamiselt tarvitatakse katteks sinki, mune, kilu, külma praadi, majoneesi, tomateid, hapu- ja värsked kurke, juustu, rediseid, mitmesuguseid vorste, heeringakreemi, sibulat jne.

Kõigist sellistest toiduainetest võib nii üht kui ka teist sobivat ainet koos tarvitades valmistada väga dekoratiivseid võileibu.

Hästi maitsev on ka täidetud kirju sai, mis sobib hästi võileibade-vaagnale.

Harilik lausai õnnestatakse seest ja täidetakse seguga, mis on valmistatud järgmiselt. Vahustatakse veidi võid, kuhu hulka segatakse tükikesteks lõigatud suitsuvorsti, sinki, keelt, riivitud juustu, kurke, mune jne. Täidis vajutatakse hästi kõvasti õnnestatud saiasse ja pannakse selliselt täidetud sai õige kerge vajutise alla võimalikult külma kohta, kus lastakse mõni tund seista. Enne laualeandmist hästi terava noaga lahti lõigata.

Võileibu võib kaunistada võikreemiga, millele lisandatud veidi riivitud juustu. Kaunistised lasta läbi koogipritsi. Mitmekesisest võileibade-vaagnat kaunistada veel mõne roheline petersellilehega, sidruni- ja tomativiiludega, millised asetada vaagna äärtele.

KINKIGE PÜHIKS

SAADAVAL KÕIGIS MAJATARVETE KAUPLUSIS

Ilmus müügile suure ja huvitava kevadenumbrina

„Vallatu Magasin“ nr. 6

Hulk novelle, artikleid, följetone • Palju vasesügav- ja klišeetrükis pilte • Kaas kolmevärviline • Hind 50 senti

Mõnda sisust: *R. Tiitus: Üks traagiline lugu. Jan Forster: Kumb oli targem? Tantsiv tsaar. Väike pettus. L. Mõtus: Esimene lumi. Senjoriita. Otsus. E. J. Voitk: Punased nelgid. Hilinenud perekonnaõnn. K. Murdel: Sirelid. Jo Hannes Rösler: Tõnis. Strindbergi naised. Lucrezia Borgia. Jne. Jne.*

Selles numbris võimsama ja kuulsama diktaatori

Josef Stalini elulugu

Kingsepapojast Venemaa punaseks keisriks

Tekstis hulk

filminäitlejate

kunstipäraseid pilte

Mitmesuguseid näpunäiteid perenaistele

Kõllunud pitsid muutuvad äädikavees jälle valgeks. Värviline siid, kunstsiid, villane säilitavad pesemisel värvi, kui loputusveele lisandada veidi äädikat.

Katkise koorega munad ei jookse keemisel välja, kui veele on lisandatud veidi äädikat.

Paksuks muutunud tinti lahjendada äädikaga, mitte veega. Niisamuti puhastada äädikaga tindipotte, lastes neid üle öö seista lahjendatud äädikaga.

Tindiplekke klaasilt, portselanilt ja kivesemeilt eemaldatakse niisamuti äädikaga.

Veeplekke poleeritud mööblil niisutada veidi äädikaga, lasta mõni minut mõjuda, kuivatada ja üle poleerida.

Liimiplekke eemaldatakse äädikaga niisutatud rätiga. Valge värv, mis pärast värvimist aknaklaasidele jäänud, kõrvaldub äädika abil.

Kõva värvipintsel pehmub äädikas.

Libedaks muutunud, halvasti lehkavad pesulapid pannakse äädikavette, millele lisandatud keedusoola.

Riis jääb keetmisel ilusasti valgeks, kui keeduveele lisandada veidi äädikat.

Uued hambaharjad kaotavad sageli juba varsti pärast tarvituselevõttu harjased. Soovitav on hoida uut hambaharja enne tarvituselevõttu päev otsa külmas vees.

Et pildiraamid ei kahjustaks tapeteid, kleebitakse raamile kokkupuutekohtadele vilti või paksu riiti.

Tselluloidist vardad, mis paindunud kõveraks, sirguvad jälle, kui neid kuuma veega üle valada ja siis külma vette pista, et nad jälle kõveraks muutuksid.

Joodiplekke eemaldatakse valgest pesust nuuskpiiritusega hõõrudes. Aitab ka pesemine nõrga alaväävlisäppe ja naatroni lahusega, pärast loputada leige veega. On plekid veel värsked, võib katsuda neid kaotada piiritusega hõõrudes ja seebiveega üle pestes. Või hõõruda neid lihtsalt värskes sidruniviiluga.

Lakk-kingi pesta külma, selge veega, kuivatada otsekohe pehme rätiga ja poleerida vana nahklapiga üle. Kui kingad siis veel küllalt hästi ei läigi, hõõruda nad sibulaga põhjalikult sisse ja siis villase lapiga üle. Lakk-kingi tuleb hoida alati mõõdukalt soojas kohas; külma käes muutub lakknahk hapraks.

Teie küsitate — meie vastame

H. S.

„Maretis“ nr. 2 — 1938. a. ilmunud tepitud padja mustrit pole kahjuks uuesti võimalik avaldada. Eksikombel ärajäänud mustriosa, mis on ainult kolm lehte, on lihtsad igaühel juurde joonistada padja pildi järgi.

„Mareti“ aastatelliija Tapalt.

Küsimustele kaastöö asjus saame vastata ainult isiklikult. Palume saata oma aadress ja nimi.

E. d. a.

Punastamine pole mingi haigus ega pole ka arstitav. See tuleb tundlikkusest ning sisemisest ärritusest.

Leida Nõmmelt.

Valgeid nahkesemeid võib pesta sooja piimaga või puhastada magneesiumi ja bensiini seguga.

Peakõõma suhtes palume pöörduda mõne nahahaiguste arsti poole, kuna ainult kirjelduse järgi ei saa määrata kõõma iseloomu ning vastavat ravi.

Õnnetu tütarlaps.

Suuri rindu saab vähendada operatsiooni teel, milleks pöörduda Tallinnas dr. Krause poole.

*Esimene Eesti mehaaniline
sugadetööstus*

E. Kenke - Tartus

Holmi tän. 7, telefon 17-46

Saadaval igasugused VASK- ja TERASKANGA-SOAD tinä- ja pigikõites. TERASTRAADIST NIIED, NIITE RAAMIKINNITAJAD, NIITE SILMAD, LINAHARJAD jne.

Sugade parandus ja pikendused.
Töö esmajärguline. Hinnad odavad.

Lugeja Saarelt.

Hea padja suurus üheinimesevoodisse oleks 55×70 sm.
Voodi taha võite valmistada vaiba kas valgele riidele valge- ja toledotikandiga, või hallile linasele, kaunistades vaiba laia värvilise ristpistes tikitud vöökirjaga.

Lugeja L. Võrust.

Ajakirja veergudel pole praegu lõigete joonistamise õpetust võimalik anda.

Aastatelliija Nõmmelt.

Kõigis rahvusrõivastesse puutuvais küsimusis palume pöörduda Eesti Rahva Muuseumi poole, Tartus, Raadimõis, kus asub vastav nõuandebüroo ning kust saate õigeid lõikeid, mustreid ning täpseid juhtnõore rõivaste valmistamiseks.

K. Viljandist.

Kollaseks muutunud elevantiluust klaveriklahve saab valgemaks muuta ainult lihvimise teel, mida tuleb asjatundjal lasta toimetada.

H. S. Kallastelt.

Tülltehnikas heegeldamine toimub järgmiselt: 2 õhksilma, 1 kinnissilm vahelduvalt, kusjuures iga järgmise rea kinnissilm tuleks kinnitada 2 õhksilma keskkoha. Silmitsege lähemalt stoori pilti, siis näete, kuidas lillmuster kordub. Mustri-lehel on ainult keskmine lill täielikult välja joonistatud, kuna äärmiste algused on märgitud ainult pikkade joontega.

Lea 23.

Silmaripsmete tihedamaks muutmine pole võimalik, niisamuti ei saa ära hoida nende langemist.

Valge siidkleidi võite lasta keemiliselt puhastada.

Juuste liigse rasvumise suhtes pöörduge mõne nahahai-guste arsti poole.

Alatine lugeja.

Et igasuguste soovide järjekord on väga suur, siis praegu pole ringfilee-õpetust võimalik avaldada. Katsume teha seda edaspidi.

Tikitud pluus pole mehele sobiv.

Rase naine võib süüa kõiki toite nagu harilikult, kui arst pole just keelanud mõnda toitu.

H. K. Virumaalt.

Monogramme võib meeldivuse järgi tikkida voodilinatele ja käterättidele kas keskele või ühte nurka.

Telliija Kõvest.

Lõike aluskleidile leiata lõikelehel.

Teie küsimusele „vaimu“ nägemise asjas ei tea kahjuks muud soovitada, kui et võiksite pöörduda mõne hinge- või närviarsti poole.

Aastatelliija Mäetaguselt.

Pikast žoržettkleidist võite väga hästi teha lühikese päeva-kleidi. Tikkida võite kahekordse mulineega või mezzana-siidiga.

L. I.

Lõikeid mehepesule, päevasärk ja aluspüksid, saab kr. 1.50 eest.

Rosalie.

1) Villaste lõngadega tikitud sohvatatju võib puhastada bensiiinis.

IGA NÄONAHK EI TALU
SEEPI JA VETT!

„Ephag-näopuhastuskreem“

puhastab nahka kuni poorideni tolmust ja mustusest.

Eriti õrnale nahale soovitame

„Ephag-koldkreemi“, mis ühtlasi nahka toidab.

Pärast hooldust näopuhastuskreemiga või koldkreemiga eemaldage nad mahedalt värskendava

„Ephag-näoveega“

või elustava, kõikidesse pooridesse tungiva ja neid sulgeva

„Kamper-näoveega.“

A.-S. EPHAG'i labor.
Tallinn

**Mareti trüki- ja
köitekoda**

TARTUS, ULIKOOLI TÄN. 25
TELEFONID 15-20 JA 19-75

TRUKITÖÖDE TELLIMISI VÄLJASTPOOLT TARTUT
VÕETAKSE KA TELEFONI TEEL VASTU

VALMISTAB IGASUGUSEID
TRÜKI- JA KÖITETÖID
SOODSATE HINDADEGA

KIRJASTUS

Maret

TARTUS, ULIKOOLI TÄN. 25. TEL. 15-20 ja 19-75

2) Seaduslikul teel peab pärima surnud mehe varanduse lesk ja laps. Kui aga Teie mees tegi testamendi oma venna kasuks, siis alake tingimata protsessi, kuna Teil ja lapsel on täielik pärimisõigus.

3) Liigest kuumaveekoti tarvitamisest võivad tekkida välisnahale põletuse esimese astme nähud, nagu punetus, villid jne., mis ei lase üldse jätkata kuumutamist niikaua, et Teil võiksid tekkida haavad munasarjadesse, nagu kaebate oma kirjas. Viga peab peituma muus. Pöörduge tingimata arsti poole ja ärge omal käel tehke mingisuguseid vanne, vaid ainult arsti ettekirjutusel.

Tellijaja Rebaselt.

1) Moes on nii lakitud kui ka poleeritud mööbel, siin tuleks talitada vastavalt oma maitsele.

2) Mööblimööde ja -plaane pole ajakirjas võimalik avaldada.

3) Käehaiguse suhtes pöörduge kohe mõne nahahaiguse arsti poole või Tartu ülikooli nahapolikliinikusse, kust saate nõu ka oma peakõõma kohta. Peakõõma esineb mitmet liiki, kusjuures igale on tarvilik kõõma iseloomule vastav ravi. Lugeja Tallinnast.

Suure varba juurde kõrvale väljakasvanud suurt konti saab kaotada ainult operatsiooni teel, milleks Teil tuleks pöördueda ortopeedi või kirurgi poole.

Lugeja R.

Oma juuste seisundi suhtes peaksite pöörduma siiski nahahaiguste arsti poole. Sageli on tarvilik ka peanaha põhjalik uurimine ja alles siis on võimalik määrata õiget ravi. Muidu võib tekkida olukord, et kulutate asjatult mitmesuguste ravi vahendite peale, millest on vähe tulu.

Alatine lugeja.

Niiskete käte suhtes pöörduge närviarsti poole.

Oma tööstuse saadustest soovitame rikkalikult ja maitsekas valikus käsitsikootud

mööbliriideid,

ukse- ja aknaeesriideid

Kavandid prl. A. OESTE'lt

I gas värvis

vaiba- ja käsitöölõnga

Ostetakse maalamba villu.

Džuudiriidet lõngadele vastava ruudustikuga. Kraasimise, korrutamise ning riide värvimise, vanutuse ja pressimise tööd tehakse kiiresti ja korralikult võistlemata headuses.

HEAD KODUMAA VILLAST RIIET

kõrges kvaliteedis

Meie lõngade müügikohad: Võrus, Kreutzwaldi tän. 50, A. Pihlak; Viljandis, Lossi tän. 16, M. Labi; Pärnus, Kalevi tän. 41, H. Reimann; Paides L. Rästas, telefon 107; Petseris S. Martsen; Tallinnas, Lühijalg 6, K. Saarse; Rakveres, Tallinna t. 20, S. Haukka; Rakveres, Lai tän. 13, L. Leinfeldt; Narvas, Joala tän. 26, E. Stern; Valgas, Kesk tän. 11, firma „Amro“; Türi A. Rumvolt; Põltsamaal, Jõgeva tän. 10, A. Supp; Karksi-Nuias Reile.

Villa- ja värvimistööstus

„EKSTRA“

A. TRÄSS

TARTUS, Narva t. 49, telef. 10-07

TALLINNAS, S. Tartu mnt. nr. 12

E. S.

Saame soovitada Teile ainult pöördueda mõne nahahaiguste arsti poole, sest arstidel on keelatud määrata ravi ilma haiget nägemata.

Nr. 6126.

Küünite lakkimine ei kahjusta küüsi ega tee neid ka pragu- liseks. Teie küünitel peab olema mingi haigus. Küsige nõu mõnelt nahahaiguste arstilt, kes annab siis juhtnõore ka kül- made käte ravimiseks.

S. I.

1) Hambapastadest võite tarvitada Nivea't või Chloro- dont'i.

2) Kui küüned ise ei kasva, siis vaevalt neid kasvatada saab. Soovitame siiski nõu küsida arstilt, kes siis annab nõu ka teistes küsimustes, sest vistrike ning vinne on mitmeid liiki ja mitmesuguse iseloomuga, millele vastavalt on igaühel ka isemoodi ravi. Sageli on tarvis tervisliku seisundi põhja- lik uurimine, et avastada vistrike õiget põhjust, ja alles siis võib arst määrata õige ravi.

Eerika O.

1) Peale isa surma avaneb pärimisõigus seaduse teel, kui isa on surnud testamenti tegemata. Seaduse põhjal pärivad lesk, poeg ja tütar igaüks 1/3 mõttelise osa kinnisvarast, kuna vallasvara ning talu eluaegne kasutamiseõigus jäävad päranda- dusejätja lesele. Teil on niisamasugused pärimisõigused kui Teie vennal. Soovitame alata kiire korras pärijate pärimis- õigustesse kinnitamise asja. Kui Teie 6 kuu jooksul peale pärandusejätja surma pole esinenud vastavas jaoksõiguskoh- tus pärijaks kinnitamise palvega, tuleb riigi kasuks viivitus- trahvi maksta. Et see asi on keeruline, soovitame pöördueda advokaadi poole.

2) Monogrammi avaldame järjekorras.

H. P. Narvast.

Väikesed valged ussikesed võivad lilledele mulla peale tek- kida liigest kastmisest. Vähendage kastmist, siis kaovad nad isegi ära. Kõiki toalilli istutatakse ümber nüüd kevadel. Kummipuu jaoks olgu muld huumuserikas kõdumuld, millele lisandatud savikat mättamulda ja krohvi. Hea on, kui saak- site aiapäris lasta valmistada vastava segu. Rohukauplustes on müügil ka lillerammusid, millel on tarvitamisõpetus juures. Igal aastal korralikult heasse mulda istutatud ja parajalt kas- tetud lill ei vaja erilist väetamist.

L. T. Märjamaalt.

Teie kirja järgi peaks Teie kummipuul olema viga juurte küljes, et lehed langevad. Arvatavasti on tekkinud midagi mädanikutaolist liigse kastmise tagajärjel. Istutage puu uude mulda, puhastage juured ja kastke mõõdukalt, võib-olla paraneb siis.

Lugeja Tartust.

1) Kätel asuvate käsnade suhtes pöörduge Tartu ülikooli nahapolikliiniku poole. Võib-olla saab neid ravida süsihappe- lumega.

2) Õlist pudelit võiksite puhastada järgmiselt. Kõigepealt täitke pudel peene puutuhaga, siis asetage pudel katlasse külma vette, kuumutage keemiseni ja jahutage. Järgnevalt peske pudel sooja seebiveega üle ja loputage puhta külma veega.

E. P.

Kuna pühade tõttu aprillikuu number ilmub varemalt, siis oli mustrileht Teie kirja saabudes juba koostatud, mispärast seekord polnud enam võimalik Teile soovidele vastu tulla. Ühe fikitud kleidi lõike 2-a. tütarl. leiata küll lõikelehel. Laste- rõivaste lõiked maksavad 50 senti, kuid Teile poolt tähendatud lõiget võiksite katsuda ise vähendada.

I. S.

1) Rahvusrõivastesse puutuvais küsimusis palume pöör- duda Eesti Rahva Muuseumi poole, Tartu, Raadimõis, kust saate täpseid ja üksikasjalikke juhtnõore rahvusrõivaste val- mistamiseks.

2) Õhtul välja minnes võib jumestada veidi põski, kui olete väga kahvatu. Põskedele tarvitav puna on müügil ki- vina väikestes karbikeses.

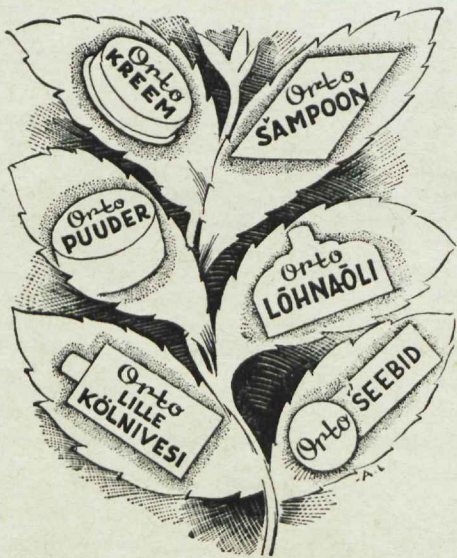
3) A/S. Prov. J. Lille kosmeetilised tarbed peaksid Tallin- nas müügil olema igas suuremas rohukaupluses.

4) Kuna iga näonahk vajab isesugust ravi ja iludusvahen- deid, siis on meil raske ainult kirjelduse järgi midagi soo- vitada.

„MARET“ ilmub kord kuus ühes mustri- ja lõikelehega. — Tellimishinnad: Sisemaal aastas kr. 3.50, 6 kuud kr. 1.80, 3 kuud kr. 0.90. Välismaale aastas kr. 5.50, 6 kuud kr. 3.—, 3 kuud kr. 1.50. — Kuulutuste hinnad: 1 mm üle lehekülje lause 80 senti. Kaantel I kaane seesmine külk kr. 120.—, viimase kaane seesmine külk kr. 100.—, viimase kaane välimine külk kr. 150.—, 1/1 lehekülge sisuosas kr. 200.—, 1/2 lehekülge kr. 100.— jne. Kuulutajaile võimaldatakse koha valik ainult võimaluste piires. Vasesügavtrüki lehekülgedel kuulutusi ei avaldata. — Väljaandjad: V. Kask ja R. Puusepp. Vastutav toimetaja: R. Puusepp. Käsitöö, moe ja majapidamise osak. toimetaja: Linda Puusepp. Keeleline korrektor: Eti Sirg. — Toimetus, talitus, trüki- ja köittekoda: Tartus, Ülikooli 25; telefonid: kontor, trükikoda ja ärijuht 15-20, peatoimetaja ja trükikoda 19-75; pk. 22. Posti jooksev arve nr. 2201. Sisse- makse ja tellimisi võetakse vastu igas postiasutises.

„Mareti“ trükk, Tartus, 11. aprillil 1938. a.

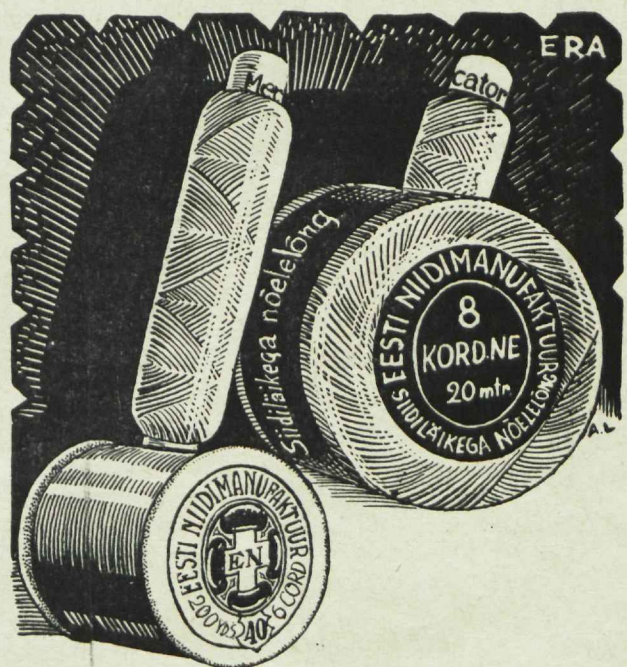

*Nahakaitse- ja
iluvahendid*

Kevadevõlude

täiendamiseks

Orto keemiateshad
Tallinn

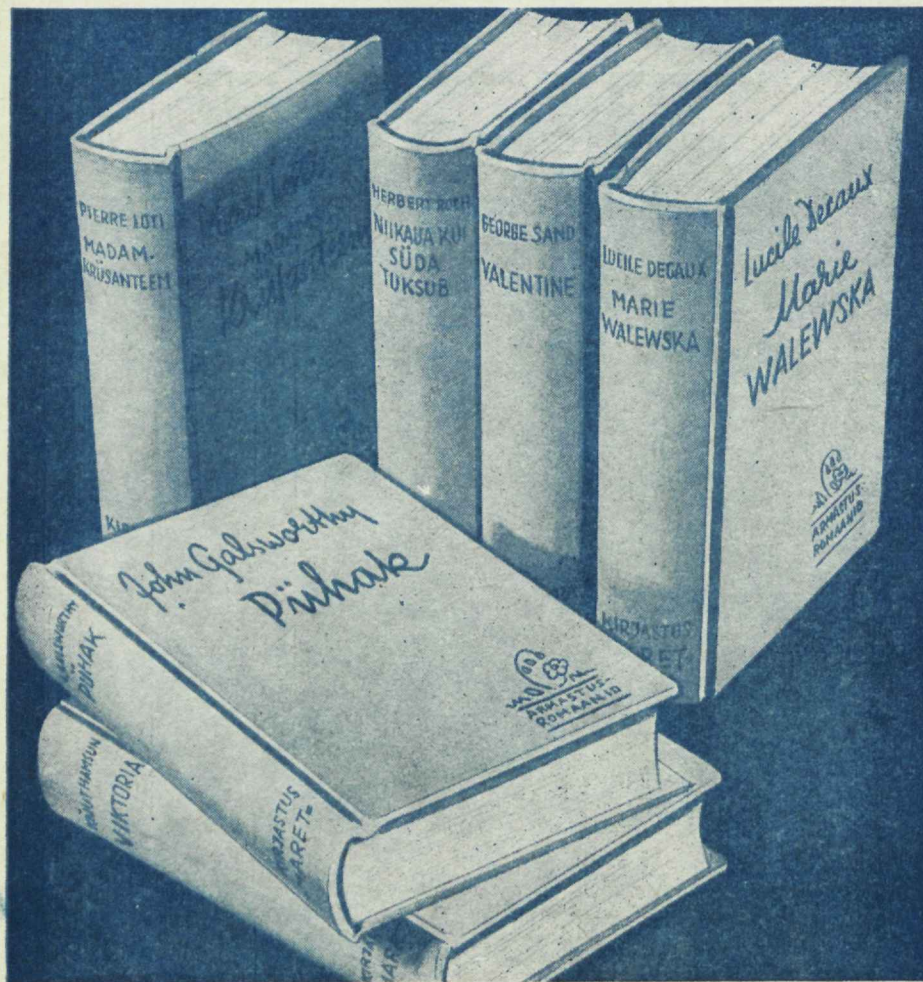
«Valge rist» -

levinenum õmblusniit

«Mercator» -

parim õmblussiidi asendaja

Teie südamesoov täitub!

Kui sageli olete soovinud endale väikest raamatukogu — häid ja armsaid raamatuid, mille lugemine kannab Teid eemale argipäevast. Kuid ühtlasi olete soovinud raamatuid, mis oleksid nägusad ka välimuselt, et nad riulile asetatult oleksid ehteks kodule, luues sinna mugava ja kultuurse õhkkonna.

Seda võimaldab Teile

Armastusromaanide sari

See on 1938. a. luksuslikum ja odavam väljaanne.

Kogu sari ilmub ILUKÖITES (seljal ja kaanel kuldtrükk).

6 romaani — umbes 2000 lk.

Kõik raamatud ilmuvad 15. novembriks.

Hinnad ettetellimisel:

SULARAHAS :	JÄRELMAKSUGA :
25. maini . . . . . Kr. 19.—	23 krooni — 4 osas :
25. augustini . . . . . „ 23.—	25. mail . . . . . Kr. 8.—
25. oktoobrini . . . . . „ 27.—	25. augustil . . . . . „ 5.—
Pärast 15. nov. . . . . „ 30.—	25. septembril . . . . . „ 5.—
	25. oktoobril . . . . . „ 5.—

Tellimishinna võib sisse maksta kirjastuse „Mareti“ posti jooksvale arvele nr. 2201 eelmise numbri vahel oleva posti jooksva arve sissmaksukaardiga.

Kirjastus „MARET“

Tartus, Ülikooli 25. Telefonid : 15-20 ja 19-75.

Posti jooksev arve nr. 22-01.

Ilusad on raamatud armastusest

Nad jutustavad õnnelikkudest ja õnnetutest südametest. Neist hoovab lugejale vastu õrnust, nukrust, kannatust ja õnne, lootusi ning kahtlust.

Knut Hamsun : Viktoria

Ühe armastuse ajalugu.

„Viktoria“ pole ainult ühe armastuse ajalugu, vaid on moodne ülemlaul armastusele. See raamat meenutab lapsena loetud muinasjuttu kahest kuningalapsest, kes teineteisele „väga armsad olid“, aga siiski ei tohtinud abielluda. Niisama lihtne on selle romaani sündmustik, mida kirjanik on jutustanud sügava kaasaelamisega ja haaravusega.

„Kui suurem osa kaasaegsest kirjandusest on vajunud ükskord unustushõlma ja tolmunud, siis jääb ikkagi „Viktoria“ püsima ja juhtjaks noortele armastajatele inimestele nii nagu täna ja homme,“ üteldakse kirjandusloos.

Herbert Roch : Niikaua kui süda tuksub

See on vaikne, lihtne raamat armastusest ja ränakutest, eneseleidmisest ja -kaotamisest. See on laul proosas, tõsine ja armas, sõbralik ja süng ning puhas kui metsade ja rohu lõhn. Romaani keskseks kujuks on noor viuldaja, kelle soontes voolab matkaja veri. Vaikse kaastundega, kuid siiski lohutatult paneme raamatu läbilooetult käest.

Lucile Decaux : Marie Valevska

Noor poola krahvinna Valevska armub Napoleonisse, kingib talle poja ja järgneb talle ka siis, kui keiser saadetakse Elba saarele maapakku. Napoleon austab teda kuni oma surmani; võib-olla on ta ainuke naine, keda suur keiser on tõsiselt ja sügavalt armastanud. „Kirjanik on meile oma kütkestavas romaanis naisekuju nii elavalt joonistanud, et meie tahmatult peame tema traagilisele elule kaasa elama,“ ütleb üks arvustajatest.

Pierre Loti : Madam Krüsantheem

Pierre Loti on saanud ka eesti lugeja lemmikirjanikuks, nagu ta on seda muudegi rahvaste juures. „Madam Krüsantheemi“ tegevus sünnib eksootilises Jaapanis. Nagu ikka nii teeb ka selle teose meile armsaks ja veetlevaks Loti' luuletajahing.

George Sand : Valentine

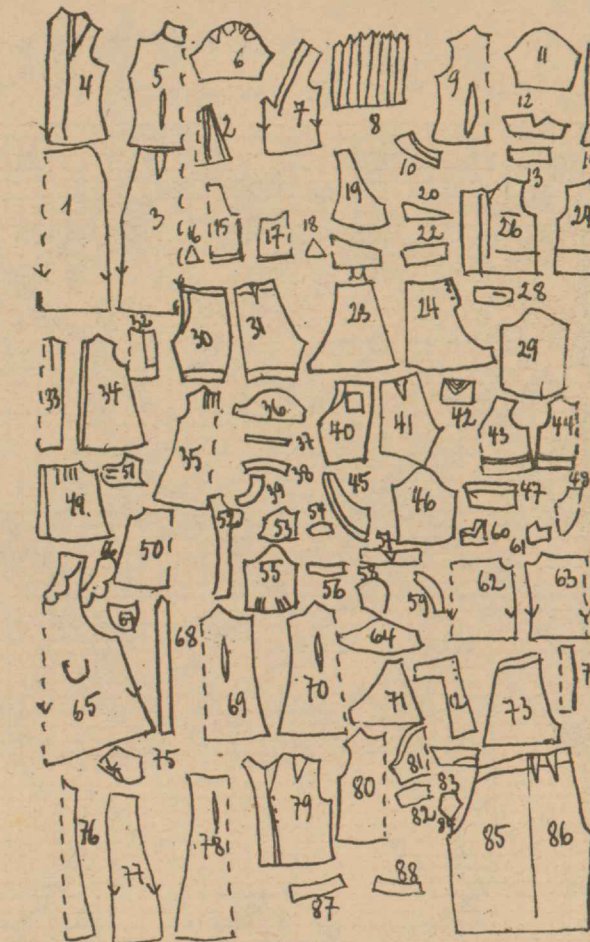
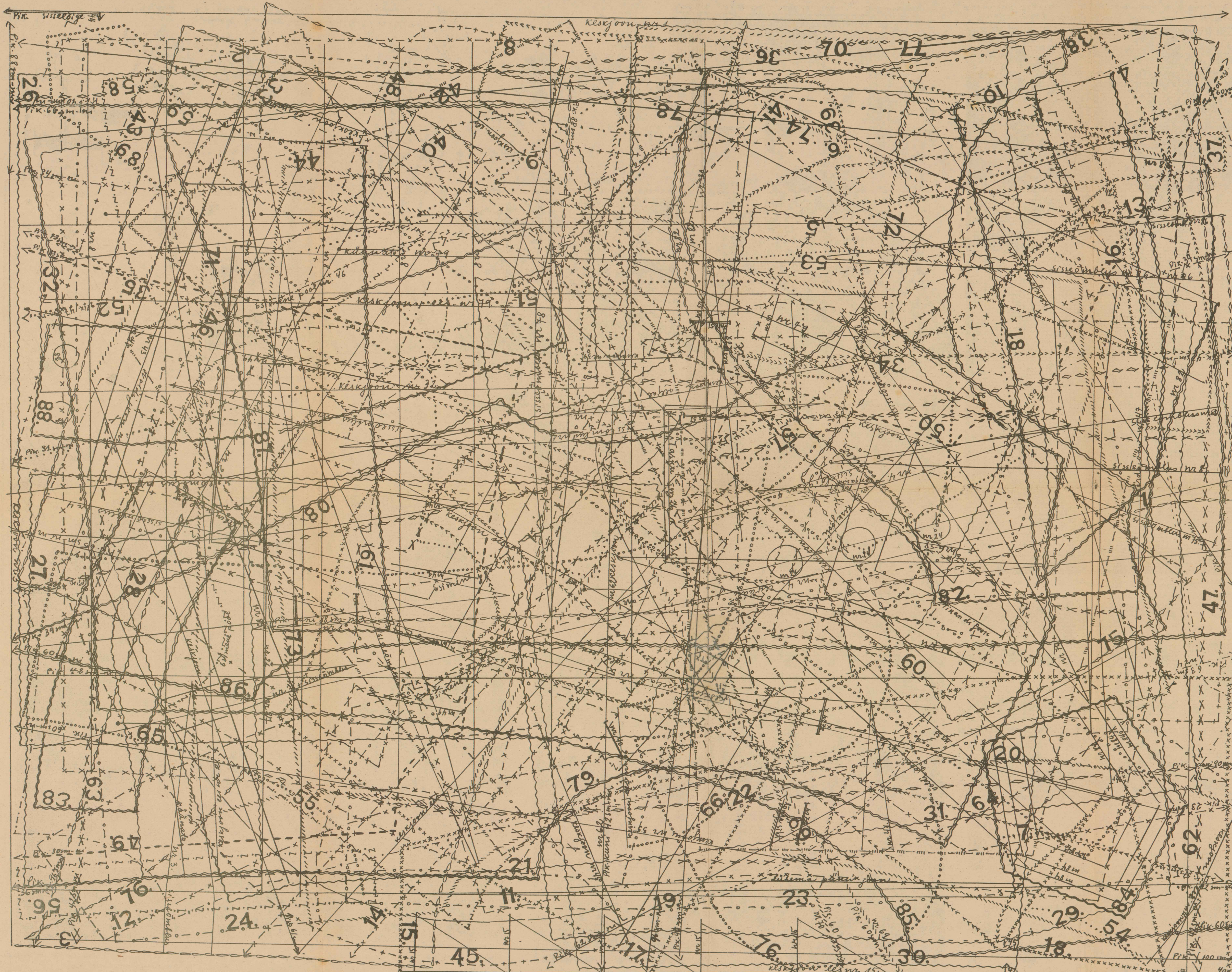
Selle prantsuse ja ühtlasi maailmakirjanduse väljapaistvama naiskirjaniku teoseid on meie keelde seni vähe tõlgitud. Kuid ta on seda väärt. „George Sand'i romaane teeb veetlevaks kirjaniku kõrge mõttelend ja stiililine soojus. Mitte ainult suur kirjanik, vaid ka suur inimhing köidab meid neis,“ kirjutab Engel. „Valentine“ kuulub Sand'i paremate, haaravamate ja jõulisemate teoste hulka.

John Galsworthy : Pühak

Galsworthy' tööd on leidnud alati meil sooja poolehoidu. Omades rikkalikkude ja varjundiküllast sõnavalikut ning tasakaalustatud ilmekat lausetaset, on Galsworthy üks suuremaid meistreid kaasaegses inglise proosas. „Pühak“ on ta suuremaid ja paremaid usku ning armastust käsitlevaid romaane.

ARMASTUSROMAANIDE SARI

Maret

Naiste ja kodude kuukiri.
 APRILLIKUU LÕIKE- JA
 MUSTRILEHT 1938. A.

Lõige I. Moefoto. Dampier-kleit rinnam. 104 sm.

1. Eslaid
2. Sissepandav voldiosa
3. Tagalaid
4. Estükk
5. Selg
6. Varrukas

Lõige II. Moefoto. Piuus rinnam. 100 sm.

7. Estükk
8. Volditav osa
9. Selg
10. Krae
11. Varrukas
12. Mansett
13. Manseti voldi tükk
14. Nõopagu äär

Lõige III. Moefoto. 4-aast. tütarlapse trikoo.

15. Estükk
16. Kilt
17. Selg
18. Kilt

Lõige IV. Moefoto. Trikoo, rinnam. 96 sm.

19. Rinnna osa
20. Selja osa
21. Esipoole vahetükk
22. Seljapool " "
23. Püksi esipool
24. tagapool
25. Vöö 2 sm x 190 sm.

Lõige V. Põlvi suveülikond 8-10-aast. nr. 168.

26. Estükk
27. Selg
28. Krae
29. Varrukas
30. Püksi esipool
31. Püksi tagapool
32. Tasku

Lõige VI. Tikitud kleit 3-4-aast. tütarlapsele, nr. 169.

33. Esimene voldiosa
34. Eslaid
35. Selg
36. Varrukas
37. Mansett
38. Krae

Lõige VII. Madrase ülikond 3-4-aast. poisile, nr. 173.

40. Püksi esipool
41. tagapool
42. Tasku
43. Piuusi estükk
44. Selg
45. Krae
46. Varrukas
47. Mansett
48. Latsi tükk

Lõige VIII. Tütarlapse mantel ja müts 1-2-aast. nr. 175.

49. Estükk
50. Selg
51. Esipasse
52. Reviirütk
53. Seljapasse
54. Krae
55. Varrukas
56. Mansett
57. Mütsi keskosa
58. Külje osa
59. Äär

Lõige IX. Tütarlapse kleit 2-3-aast. nr. 180.

60. Esipasse
61. Seljapasse
62. Estükk
63. Seljatükk
64. Varrukas

Lõige X. Põll 90 sm. rinnamöödule, nr. 183.

65. Põlle osa
66. Passe
67. Tasku
68. Oia pael

Lõige XI. Särk ja püksid 88 sm. rinnam., nr. 184.

69. Särki esipool
70. selg
71. 72. Püksi estükkid
73. Püksi tagapool
74. Kinnise äär

Lõige XII. Almskleit 96 sm. rinnam., nr. 185.

75. Rinnaosa
76. Eslai keskosa
77. külgoon
78. Tagalaid

Lõige XIII. Pjama, rinnam. 104 sm., nr. 186.

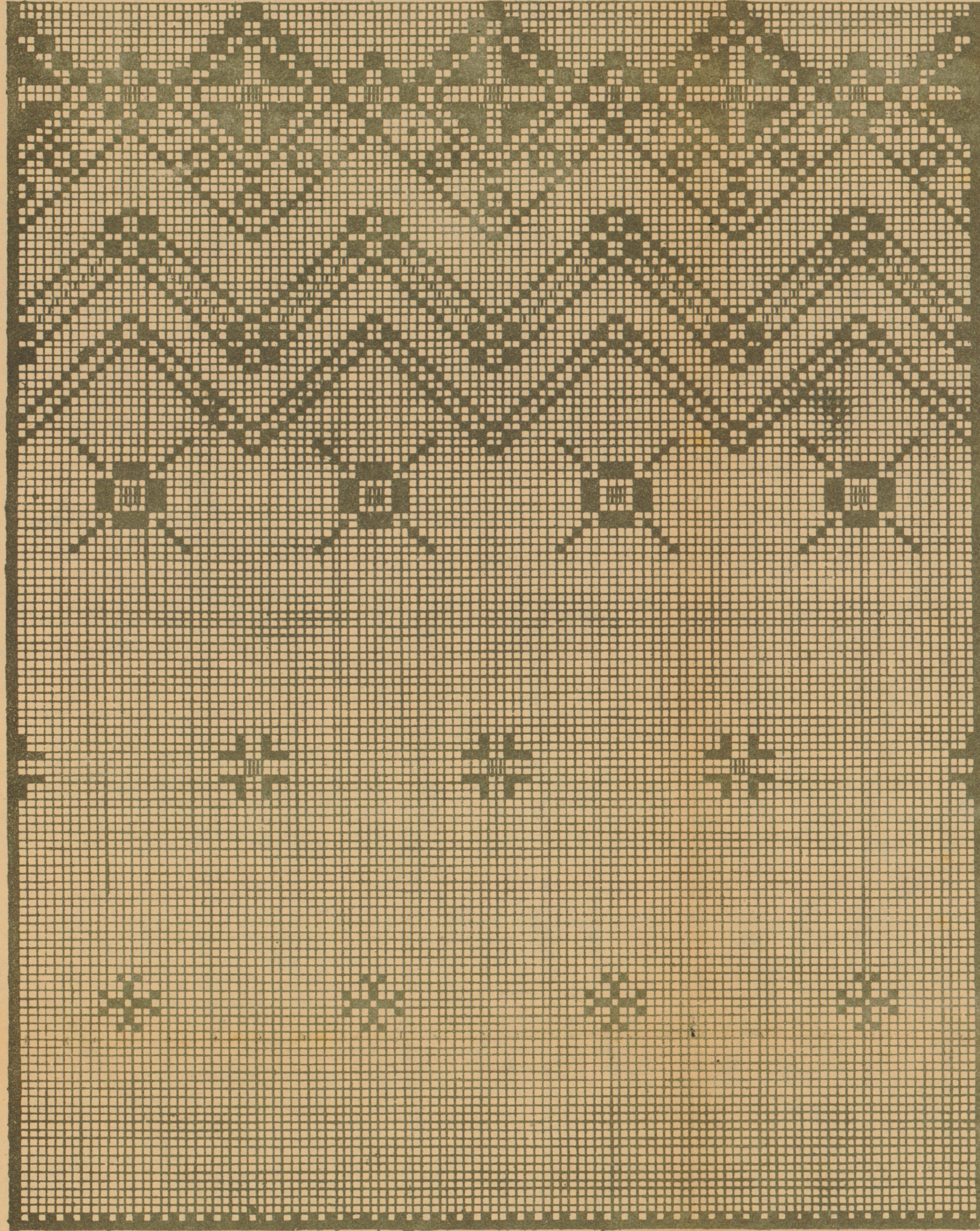
79. Esipool
80. Selg
81. Krae
82. Lühike varrukas
83. Mansett
84. Krae
85. Püksi esipool
86. tagapool
87. Esipoole värvel
88. Seljapool värvel

Mustrilehel asuvad:

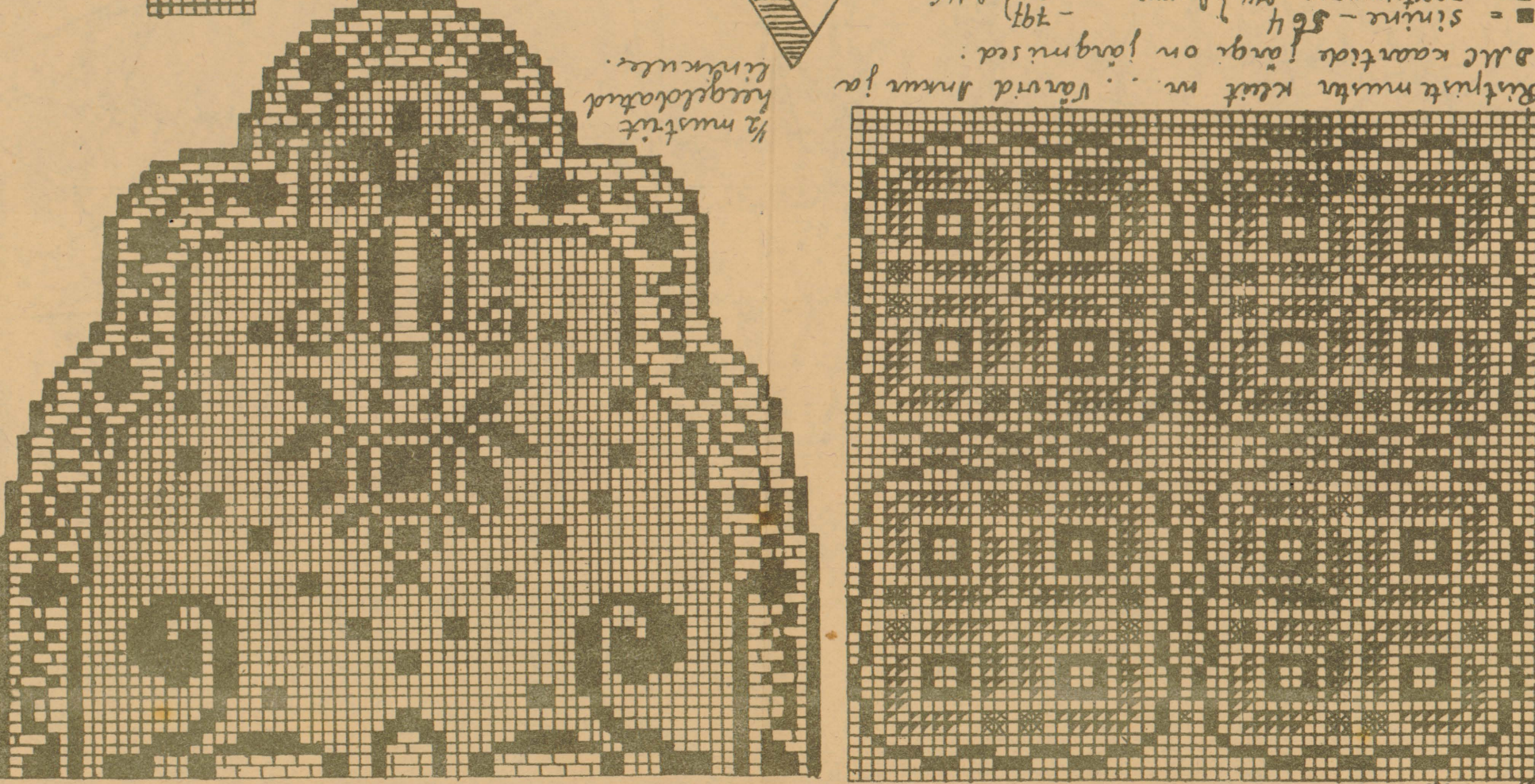
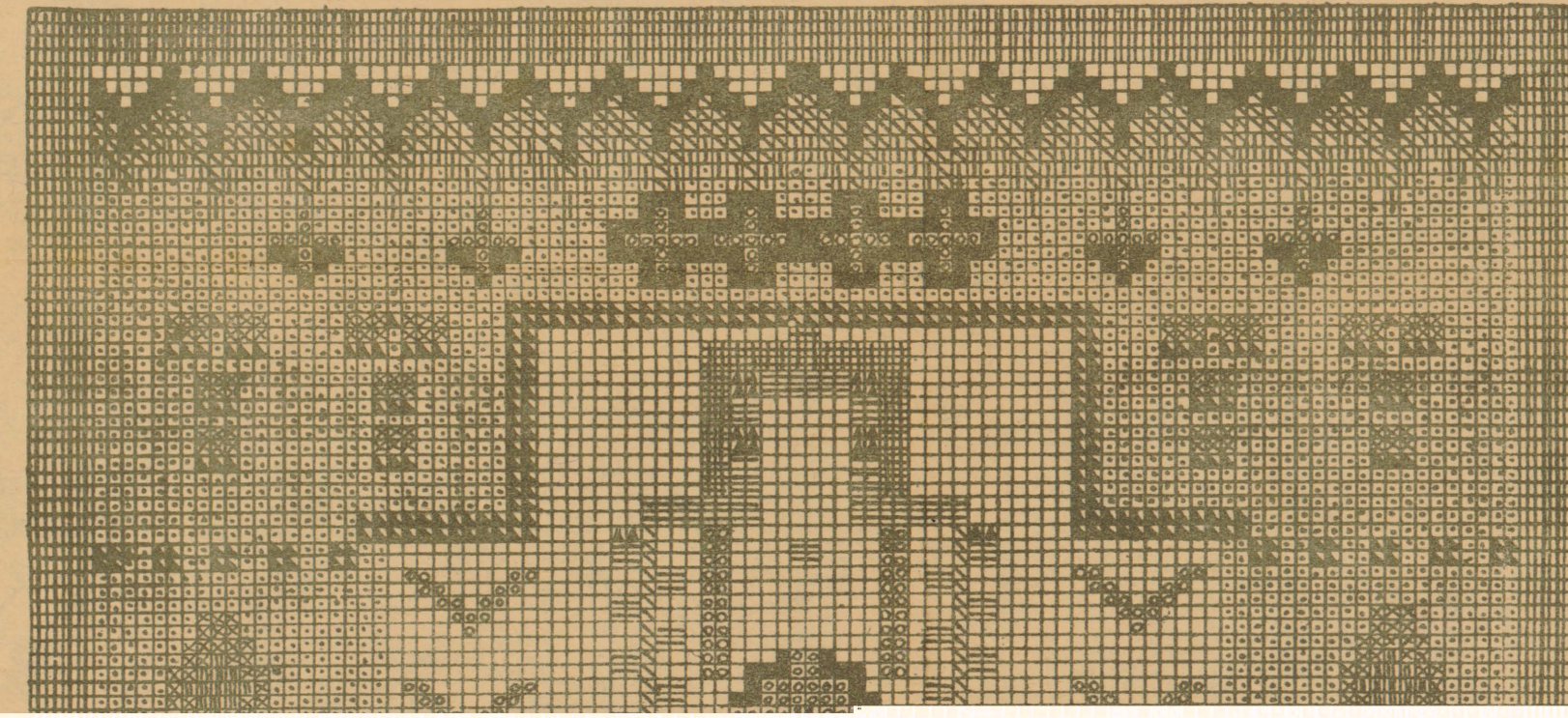
1. Kootud valma muster
2. Vooditeki seadus
3. Tikitud piuusi muster
4. Heegeldatud liuku muster
5. Keelimpistes toolpadja muster
6. Heegeldatud linakese pitsi joonis
7. Kootud pitsivalva muster
8. Ruudu eesliide muster
9. Tikitud kleitide mustrid
10. Monogramme

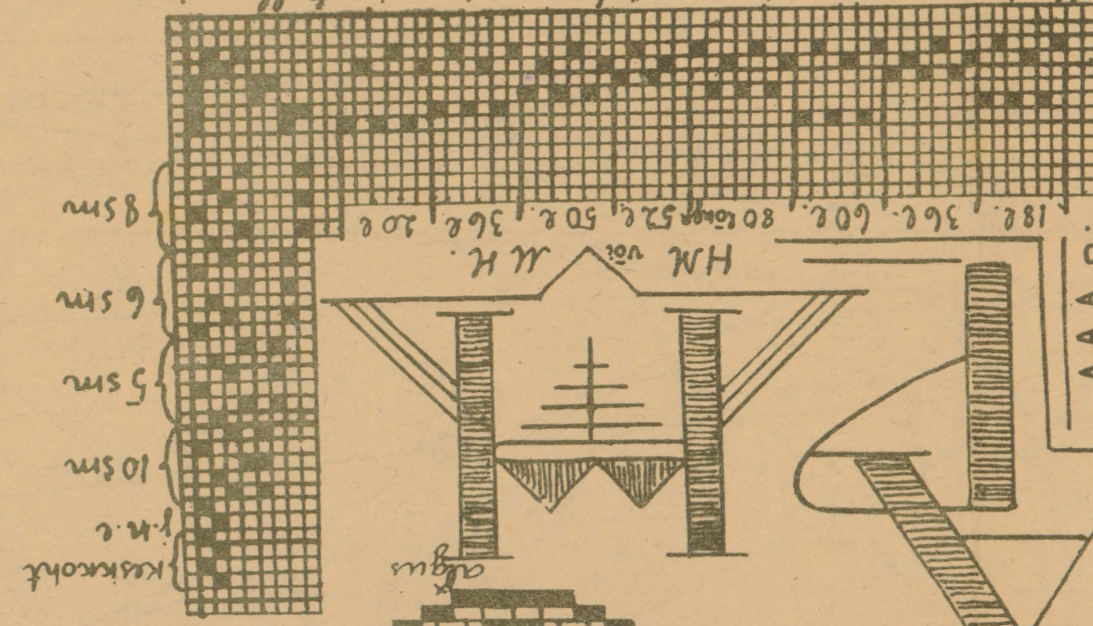
■ = punainen
 ■ = keltainen
 ■ = valkoinen
 ■ = musta
 ■ = tyhjä ruutu
 ■ = musta
 ■ = keltainen
 ■ = valkoinen
 ■ = musta
 ■ = tyhjä ruutu

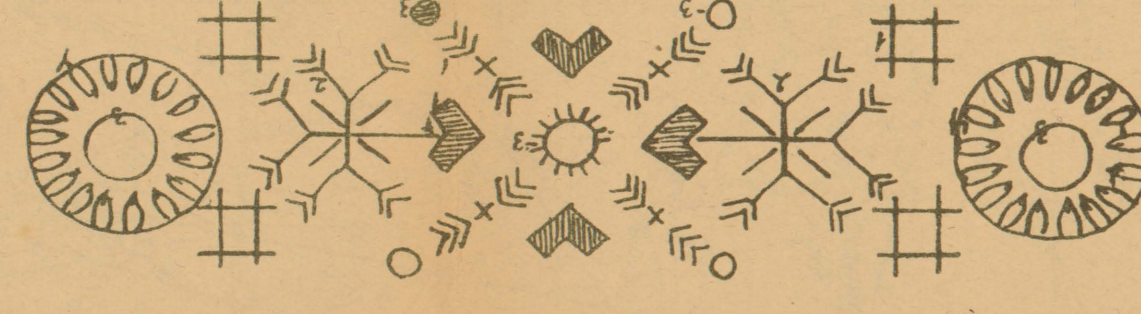
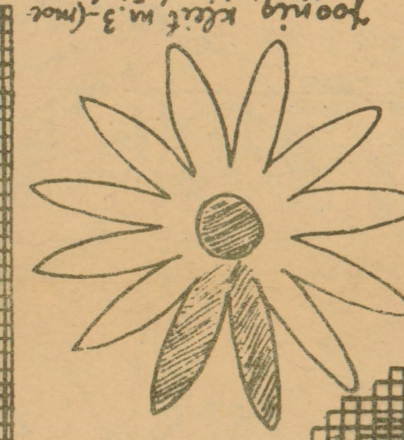
■ = musta
 ■ = keltainen
 ■ = valkoinen
 ■ = musta
 ■ = tyhjä ruutu

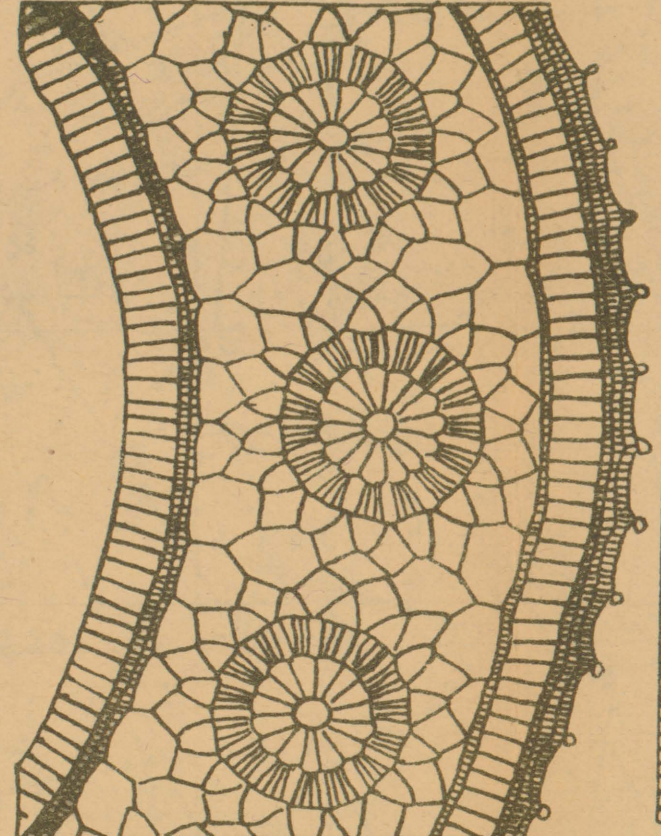
■ = musta
 ■ = keltainen
 ■ = valkoinen
 ■ = musta
 ■ = tyhjä ruutu

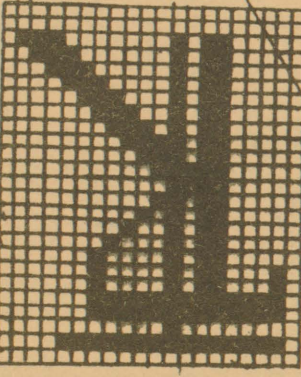
■ = musta
 ■ = keltainen
 ■ = valkoinen
 ■ = musta
 ■ = tyhjä ruutu

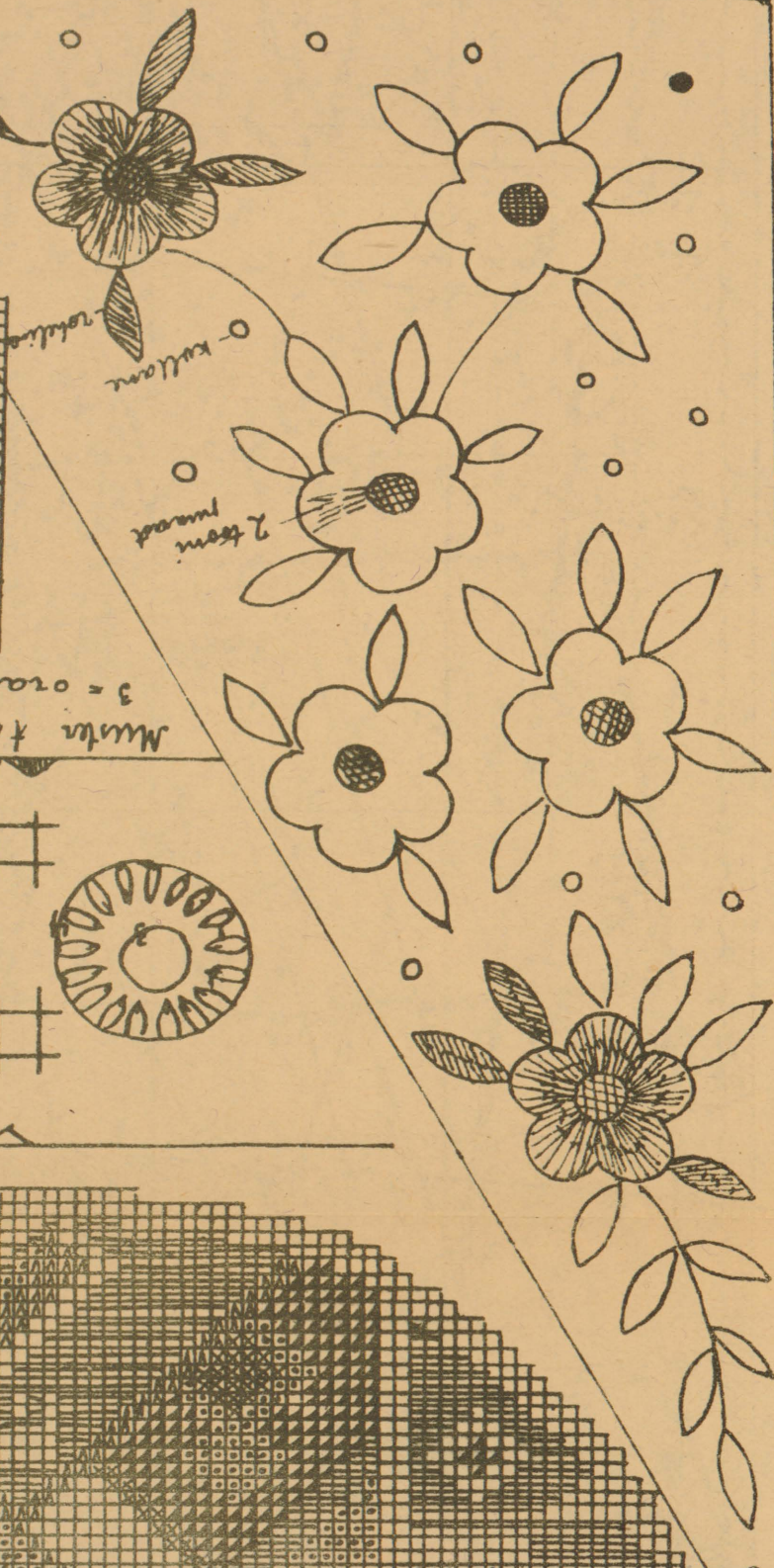
■ = musta
 ■ = keltainen
 ■ = valkoinen
 ■ = musta
 ■ = tyhjä ruutu

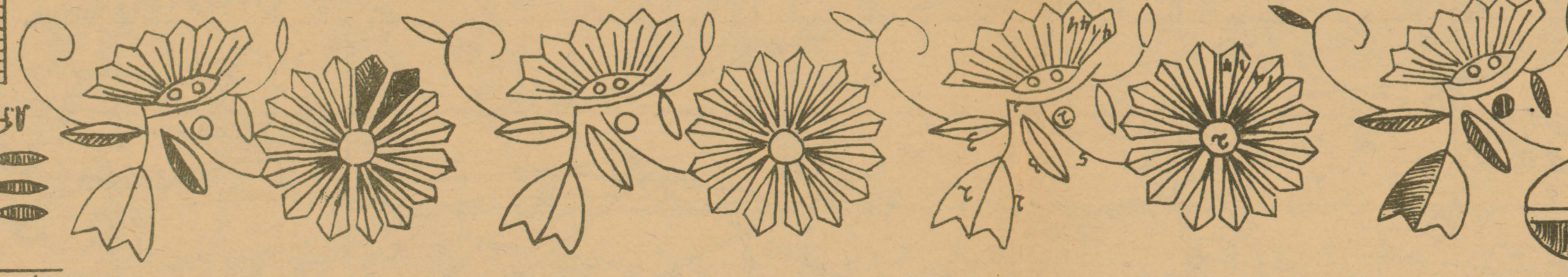
■ = musta
 ■ = keltainen
 ■ = valkoinen
 ■ = musta
 ■ = tyhjä ruutu

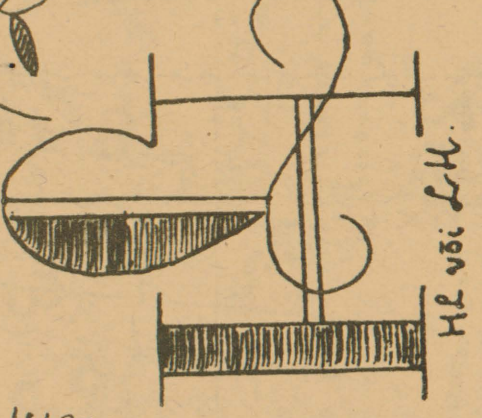
■ = musta
 ■ = keltainen
 ■ = valkoinen
 ■ = musta
 ■ = tyhjä ruutu

■ = musta
 ■ = keltainen
 ■ = valkoinen
 ■ = musta
 ■ = tyhjä ruutu

■ = musta
 ■ = keltainen
 ■ = valkoinen
 ■ = musta
 ■ = tyhjä ruutu

■ = musta
 ■ = keltainen
 ■ = valkoinen
 ■ = musta
 ■ = tyhjä ruutu